

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
YÖNETİM VE ORGANİZASYON BİLİM DALI

**RİSK ALGISINDA İNSAN YARGISI VE YAPAY ZEKÂ:
İNSAN-YAPAY ZEKÂ SİMBİYOZU BAĞLAMINDA
KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİTİK YAKLAŞIM**

Evren ÇOLAKOĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR-2026

©2026-Evren ÇOLAKOĞLU

T.C.
KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
YÖNETİM VE ORGANİZASYON BİLİM DALI

RİSK ALGISINDA İNSAN YARGISI VE YAPAY ZEKÂ:
İNSAN-YAPAY ZEKÂ SİMBİYOZU BAĞLAMINDA
KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİTİK YAKLAŞIM

HUMAN JUDGMENT AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE
IN RISK PERCEPTION: A COMPARATIVE ANALYTICAL
APPROACH IN THE CONTEXT OF HUMAN-ARTIFICIAL
INTELLIGENCE SYMBIOSIS

Hazırlayan

Evren ÇOLAKOĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Prof. Dr. Musa ÖZATA

KIRŞEHİR-2026

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

.../.../2026

Evren ÇOLAKOĞLU

İmza

ÖZET

RİSK ALGISINDA İNSAN YARGISI VE YAPAY ZEKÂ: İNSAN-YAPAY ZEKÂ SİMBİYOZU BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİTİK YAKLAŞIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Evren ÇOLAKOĞLU

Danışman: Prof. Dr. Musa ÖZATA

2026 – 102 Sayfa

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İşletme Ana Bilim Dalı

Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı

Jüri

Prof. Dr. Musa ÖZATA

Prof. Dr. Mehmet Serdar GÜZEL

Doç. Dr. İsa BAHAT

Bu çalışmanın amacı; İnsan-Yapay Zekâ Simbiyozu (HAIST) kuramı çerçevesinde insan uzmanlığı ile yapay zekâ modellerinin stratejik risk yönetimindeki performanslarını karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Stratejik planlama ve risk yönetimi, kurumların hedeflerine ulaşmasındaki belirsizlikleri yönetmek adına birbirini tamamlayan iki temel disiplindir.

Bu bağlamda Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2022-2026 Stratejik Planında yer alan amaçlar, hedefler ve performans göstergeleri çerçevesinde tanımlanan risklerin karşılaştırmalı analizleri, insan uzmanlığı ile yapay zekâ modellerinin iş birliğine dayalı hibrit bir metodoloji ile ele alınmıştır.

Araştırmanın veri setini; üniversitenin stratejik planında yer alan ve insan uzmanlar tarafından belirlenen 100 adet stratejik risk maddesi oluşturmaktadır. Risk değerlendirme sürecinde insan uzman görüşü ile birlikte beş farklı yapay zekâ modeli (ChatGPT 5.2, Gemini 3 Pro, Claude Opus 4.6, Manus 1.6 Pro ve Perplexity Pro) kullanılarak çoklu puanlayıcı yapısı kurgulanmış, toplamda 600 veri noktası üzerinden L-Tipi Risk Matrisi analizi gerçekleştirilmiştir.

İstatistiksel analiz sürecinde; puanlayıcılar arasındaki uyumun tespiti için Kendall's W katsayısı, gruplar arası farkların istatistiksel anlamlılığı için Friedman Testi ve ikili karşılaştırmalar için Wilcoxon Signed-Rank Testi kullanılmış, modellerin güvenilirlik düzeyleri ise Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) ile hesaplanmıştır.

Elde edilen ampirik bulgular; mevcut risk değerlendirme süreçlerinde insan uzmanlar ile yapay zekâ modelleri arasında literatürde *Complementarity Team Performance* (CTP) olarak adlandırılan "Tamamlayıcı Takım Performansı" hedefinin henüz tam olarak gerçekleşmediğini ancak potansiyelin yüksek olduğunu ortaya koymuştur. İnsan uzmanın risk değerlendirmelerinde YZ

modellerine kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşük olasılık ve etki puanları verdiği, bu durumun insan uzmanının kurumsal bağlam bilgisine ve yerel faktörlere hâkimiyetinden kaynaklanan temkinli yaklaşımıyla daha iyimser olduğu görülmüştür.

Araştırma sonucunda; İnsan Uzman ile tüm Yapay Zekâ modelleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde mevcut risk yönetiminin bilişsel önyargılar, bağlamsal körlük ve eylemsizlik açısından geliştirilmeye açık alanlar barındırdığı gözlemlenmiştir. Stratejik risk yönetiminin etkinliğini artırmak için YZ modellerinin büyük veri analizi ve etki hesaplama yeteneklerinden yararlanılarak risk tanımlamalarının derinleştirilmesi, risk yönetiminin dinamik ve otonom bir sürece dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu simbiyotik yaklaşım kurumsal risk yönetimini bürokratik bir gereklilik olmaktan çıkararak stratejik hedeflere ulaşmada kritik bir başarı faktörü haline getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Risk Yönetimi, Yapay Zekâ, Karar Verme, İnsan-Yapay Zekâ Simbiyozu, Stratejik Yönetim

ABSTRACT

HUMAN JUDGMENT AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN RISK PERCEPTION: A COMPARATIVE ANALYTICAL APPROACH IN THE CONTEXT OF HUMAN-ARTIFICIAL INTELLIGENCE SYMBIOSIS

M. Sc. Thesis

Preparer: Evren ÇOLAKOĞLU

Advisor: Prof. Dr. Musa ÖZATA

2026 – 102 Page

Kırşehir Ahi Evran University, Graduate School Of Social Sciences

Business Administration Department

Management and Organization Science

Jury

Prof. Dr. Musa ÖZATA

Prof. Dr. Mehmet Serdar GÜZEL

Doç. Dr. İsa BAHAT

The purpose of this study is to comparatively analyze the performance of human expertise and artificial intelligence models in strategic risk management within the framework of the Human-Artificial Intelligence Symbiosis (HAIST) theory. Strategic planning and risk management are two complementary disciplines that manage uncertainties in achieving organizational goals.

In this context, comparative analyses of the risks defined within the framework of the objectives, targets, and performance indicators included in the 2022-2026 Strategic Plan of Kırşehir Ahi Evran University were addressed using a collaborative hybrid methodology based on human expertise and artificial intelligence models.

The research dataset consists of 100 strategic risk items identified by human experts and included in the university's strategic plan. In the risk assessment process, a multi-rater structure was designed using five different artificial intelligence models (ChatGPT 5.2, Gemini 3 Pro, Claude Opus 4.6, Manus 1.6 Pro and Perplexity Pro) along with human expert opinion, and an L-Type Risk Matrix analysis was performed on a total of 600 data points.

In the statistical analysis process, Kendall's W coefficient was used to determine the agreement between raters, the Friedman Test was used for the statistical significance of intergroup differences, and the Wilcoxon Signed-Rank Test was used for pairwise comparisons. The reliability levels of the models were calculated using the Intraclass Correlation Coefficient (ICC).

The empirical findings revealed that the complementary team performance target, referred to in the literature as Complementarity Team Performance (CTP), has not yet been fully achieved in current risk assessment processes involving human experts and artificial intelligence models, but that

the potential is high. It was observed that human experts gave statistically significantly lower probability and impact scores in risk assessments compared to AI models, and that this situation was due to the human expert's cautious approach stemming from their mastery of the institutional context and local factors, making them more optimistic.

The research found statistically significant differences between human experts and all AI models. It was observed that the current risk management at Kırşehir Ahi Evran University has areas open to improvement in terms of cognitive biases, contextual blindness, and inaction. To increase the effectiveness of strategic risk management, it is necessary to deepen risk definitions by utilizing the big data analysis and impact calculation capabilities of AI models and to transform risk management into a dynamic and autonomous process. This symbiotic approach will remove corporate risk management from being a bureaucratic requirement and make it a critical success factor in achieving strategic goals.

Keywords: Risk Management, Artificial Intelligence, Decision Making, Human-Artificial Intelligence Symbiosis, Strategic Management

ÖN SÖZ

Yirmi birinci yüzyılın bilgi çağında yapay zekâ teknolojilerinin insan hayatının her alanına nüfuz etmesi karar alma süreçlerini de köklü bir biçimde dönüştürmektedir. Ancak teknoloji ne kadar ilerlerse ilerlesin insan zekâsının bağlamsal kavrayışı ve sezgisel gücü, yönetim bilimlerinin vazgeçilmez bir unsuru olmaya devam etmektedir. "İnsan-Yapay Zekâ Simbiyozu" kavramından yola çıkarak hazırlanan bu tez çalışması; teknolojiyi insana rakip olarak gören distopik bakış açısının aksine insan ve makine zekâsının birbirini tamamladığı güçlü bir ortaklık modelini, stratejik risk yönetimi gibi kritik bir alanda somutlaştırma arzusunun bir ürünüdür.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin 2022-2026 Stratejik Planı ekseninde yürüttüğümüz bu çalışma; kurumların belirsizliklerle dolu geleceğe hazırlanırken sadece geçmiş veriye değil, hibrit bir zekâ modeline ihtiyaç duyduklarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma süreci yoğun veri analizlerinin ve karmaşık modellemelerin ötesine geçerek geleceğin yönetim anlayışını bugünden tecrübe etmemi sağlayan öğretici bir serüven olmuştur.

Bu meşakkatli akademik yolculuğumda vizyonu ve engin tecrübesiyle bana her zaman yol gösteren, çalışmanın her aşamasında desteğini esirgemeyen kıymetli danışmanım Prof. Dr. Musa ÖZATA'ya en derin saygı ve şükranlarımı sunarım. Kendisinin rehberliği olmadan bu çalışmanın nihai hedefine ulaşması mümkün olmazdı.

Tez çalışmamın metodolojik kurgusunda ve akademik gelişim sürecimde değerli fikirleriyle katkı sağlayan Dr. Fırat AYDIN'a ve bu uzun süreçte motivasyonumu kaybettiğim anlarda bile varlığıyla bana güç veren, desteğini her daim yanımda hissettiğim kıymetli dostum Öğr. Gör. Gamze YILMAZ'a içtenlikle teşekkür ederim.

Ve son olarak;

Bu çalışmayı varlığıyla hayatıma anlam katan, geleceğin dünyasında insanlığın ve teknolojinin uyumunu en iyi şekilde temsil edeceğine inandığım biricik oğlum Poyraz Efe ÇOLAKOĞLU'na ithaf ediyorum.

Kırşehir-2026

Evren ÇOLAKOĞLU

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar/ÇİZELGELER LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR	xiv
BİRİNCİ BÖLÜM	1
1.GİRİŞ	1
1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	3
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	5
1.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	6
1.4. VARSAYIMLAR	6
1.5. TANIMLAR	7
İKİNCİ BÖLÜM	9
2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ LİTERATÜR	9
2.1. YÜKSEKÖĞRETİMDE STRATEJİK PLANLAMA VE KALİTE YÖNETİMİ	9
2.1.1. Stratejik Planlamanın Yükseköğretimdeki Evrimi	9

2.1.2. Kalite Yönetimi Sistemleri ve Risk Temelli Düşünce	11
2.2. RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRME METODOLOJİLERİ.....	12
2.2.1. Yükseköğretimde Risk Yönetiminin Rolü	12
2.2.2. Risk Değerlendirme Araçları, Metodolojileri ve Prosedürleri	14
2.3. YAPAY ZEKÂ VE KARAR VERME SÜREÇLERİ.....	15
2.3.1. Yapay Zekâ ve Risk Algısı.....	16
2.3.2. Araştırmada Kullanılan Üretken Yapay Zekâ Modelleri ve Versiyonları	17
2.3.3. Yapay Zekânın Risk Değerlendirmesindeki Rolü.....	18
2.3.4. Yapay Zekâ Sistemlerinin Organizasyonlarda Benimsenmesi	19
2.4. İNSAN-YAPAY ZEKÂ SİMBİYOZU VE PERFORMANS KARŞILAŞTIRMASI.....	20
2.4.1. İnsan-YZ Simbiyozu Kavramının Teorik Temelleri.....	20
2.4.2. İnsan ve Yapay Zekâ Performansının Ampirik Karşılaştırmaları	21
2.5. ALANYAZINDAKİ BOŞLUK VE ARAŞTIRMANIN KONUMU	23
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	24
3.YÖNTEM.....	24
3.1. ARAŞTIRMANIN DESENİ/MODELİ	24
3.1.1. Araştırmanın Değişkenleri	25
3.1.2. Araştırmanın Hipotezleri.....	25
3.1.3. Araştırma Süreci Algoritması.....	26
3.2. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU VE KURUMSAL BAĞLAM.....	28
3.2.1. İnsan Uzman Grubu (Kurumsal Risk Komisyonu ve Karar Yapısı).....	29
3.2.2. Stratejik Risk Envanteri: Veri Setinin Oluşturulması ve İndirgeme Süreci.....	30

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI	31
3.4. VERİLERİN ANALİZİ	32
3.5. İNSAN UZMAN VERİLERİ.....	33
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	35
4.BULGULAR	35
4.1. PUANLAYICILAR ARASI UYUM ANALİZİ.....	35
4.2. AMAÇ 1: EĞİTİMDE KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ.....	36
4.3. AMAÇ 2: BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YENİLİKÇİLİK	37
4.4. AMAÇ 3: TOPLUMSAL KATKI VE İŞ BİRLİĞİ	38
4.5. AMAÇ 4: YÖNETİM KALİTESİ VE KURUMSAL KAPASİTE.....	40
4.6. İSTATİSTİKSEL ANALİZLER	41
4.6.1. Risk Bileşenlerinin Analizi: Olasılık ve Etki	41
4.6.2. Verilerin Normallik Analizi ve İstatistiksel Yöntem Tercihi.....	42
4.6.3. Puanlayıcılar Arasındaki Farklılığın Çoklu Analizi.....	43
4.6.4. Post-hoc Analizler ve İkili Karşılaştırmalar	44
4.6.5. Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) Analizi	45
4.6.6. Sıra Farkları Korelasyon Analizi (Spearman's Rho).....	46
4.7. İstatistiksel Analiz Bulguları.....	47
4.8. İnsan–Yapay Zekâ Etkileşiminde Çapraz Doğrulama Bulgusu	48
4.9. Hipotez Test Sonuçlarının Özeti	49
BEŞİNCİ BÖLÜM	50
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	50

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	50
5.2. ÖNERİLER.....	53
5.3. ARAŞTIRMANIN KISITLILIKLARI VE GELECEK ÇALIŞMALAR.....	55
KAYNAKÇA	56
EKLER.....	61
EK-1. KAEÜ Stratejik Plan Amaçlar, Hedefler, Performans Göstergeleri ve Referans Riskler Listesi	61
EK-2. Yapay Zekâ Modellerine Uygulanan Komut Setinin Yapısal Bileşenleri.....	80
EK-3. İnsan Uzmanlar Tarafından Değerlendirilen Stratejik Plan Riskleri Referans Veri Seti.....	82
EK-4. Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Analiz Veri Seti ve Puan Dağılım Tablosu	
98	
ÖZGEÇMİŞ.....	102

TABLolar/ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

<i>Tablo 3.5.1. AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı</i>	33
<i>Tablo 3.5.2. AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı</i>	34
<i>Tablo 3.5.3. AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı</i>	34
<i>Tablo 4.1.1. Yapay Zekâ Modelleri Arasındaki Puanlayıcı Uyumu (Kendall's W Testi Sonuçları)</i>	35
<i>Tablo 4.1.2. İnsan Uzman ve Yapay Zekâ Ortalaması (Konsensüs) Arasındaki Uyum Analizi</i>	35
<i>Tablo 4.2.1. AMAÇ 1 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi</i>	36
<i>Tablo 4.2.2. AMAÇ 1 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları</i>	36
<i>Tablo 4.3.1. AMAÇ 2 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi</i>	37
<i>Tablo 4.3.2. AMAÇ 2 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları</i>	38
<i>Tablo 4.4.1. AMAÇ 3 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi</i>	38
<i>Tablo 4.4.2. AMAÇ 3 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları</i>	39
<i>Tablo 4.5.1. AMAÇ 4 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi</i>	40

<i>Tablo 4.5.2. AMAÇ 4 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi</i>	
<i>Sonuçları</i>	41
<i>Tablo 4.6.1. Olasılık ve Etki Puanlarının İstatistikleri (SPSS)</i>	41
<i>Tablo 4.6.2. Olasılık ve Etki Puanlarının Normallik Testi Sonuçları (SPSS)</i>	42
<i>Tablo 4.6.3. Friedman Testi İstatistikleri (SPSS).....</i>	43
<i>Tablo 4.6.4.1. Olasılık Puanları İçin Bonferroni Düzeltmeli Post-hoc Wilcoxon Test Sonuçları</i>	
<i>.....</i>	44
<i>Tablo 4.6.4.2. Etki Puanları İçin Bonferroni Düzeltmeli Post-hoc Wilcoxon Test Sonuçları</i>	44
<i>Tablo 4.6.5. Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) Testleri</i>	
<i>(SPSS).....</i>	45
<i>Tablo 4.6.6.1. Olasılık Puanlarının Spearman Sıra Farkları Korelasyon (Spearman's Rho)</i>	
<i>Analizi.....</i>	46
<i>Tablo 4.6.6.2 Etki Puanlarının Spearman Sıra Farkları Korelasyon (Spearman's Rho) Analizi</i>	
<i>.....</i>	46
<i>Tablo 4.9.1. Araştırma Hipotezleri ve Test Sonuçları.....</i>	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1. Araştırma Süreci Algoritması.....27

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
HAIST	Human-AI Symbiotic Theory
FMEA	Hata Türleri ve Etkileri Analizi
AHP	Analitik Hiyerarşi Prosesi
LLM	Büyük Dil Modeli
KAEÜ	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
KYS	Kalite Yönetim Sistemi
YZ	Yapay Zekâ
HITL	Human-in-the-Loop
YÖKAK	Yükseköğretim Kalite Kurulu
TRAI	Türkiye Yapay Zekâ İnisiyatifi

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Risk yönetimi literatürü incelendiğinde risk kavramının ontolojik olarak iki farklı düzlemde ele alındığı görülmektedir. Birinci düzlem olan "Teknik/Objektif Yaklaşım" riski matematiksel ve istatistiksel bir olgu olarak kabul eder. Bu yaklaşıma göre risk; belirli bir zaman diliminde, hedeflenen sonuçlardan sapma olasılığı ile bu sapmanın yaratacağı etkinin (şiddetin) çarpımı olarak formüle edilen nicel bir değerdir (Aven, 2012; ISO, 2018).

Geleneksel mühendislik ve finans disiplinlerinden köken alan bu perspektif, riskin gözlemciden bağımsız, dış dünyada ölçülmeyi bekleyen somut bir gerçeklik olduğunu varsayar (Kaplan ve Garrick, 1981). Ancak üniversiteler gibi karmaşık sosyal organizasyonlarda risklerin sadece bu mekanik formülle yönetilmesi mümkün değildir. Zira riski değerlendiren ve yöneten "insan" faktörü devreye girdiğinde süreç matematiksel olmaktan çıkıp psikolojik bir boyuta evrilmektedir.

İşte bu noktada literatürdeki en baskın teorilerden biri olan ve Paul Slovic (1987) tarafından geliştirilen "Psikometrik Paradigma" riskin dış dünyada ölçülmeyi bekleyen bağımsız ve nötr bir nesne olduğu varsayımını reddeder. Slovic'e göre risk; nesnel bir gerçeklikten ziyade bireylerin zihninde inşa edilen sosyal ve kültürel faktörlerle şekillenen subjektif bir kurgudur. Slovic, insanların riskleri değerlendirirken teknik olasılık hesaplarından ziyade o riskin karakteristik özelliklerine odaklandığını belirtir.

Bu özellikler temel olarak iki faktörde toplanır:

Birincisi riskin ne kadar "korkutucu" olduğu (örneğin kontrol edilemezlik, felaket potansiyeli), ikincisi ise riskin ne kadar "bilinmez" olduğudur (Slovic, 1987).

Dolayısıyla bir üniversite personeli stratejik bir riski puanlarken elindeki veri setinden ziyade o riskin kendisinde yarattığı "belirsizlik korkusu" veya "aşinalık" duygusuyla hareket edebilir.

Bu durum "Hesaplanan Risk" ile "Algılanan Risk" arasında Sjöberg'in (2000) de vurguladığı üzere ciddi bir algısal boşluk oluşmasına neden olmaktadır. İnsan yargısının bu subjektif doğası Kahneman ve Tversky'nin (1979) "Beklenti Teorisi" ile de desteklenmektedir. İnsanlar kayıplardan kaçınma eğilimiyle riskleri olduğundan farklı (genellikle daha düşük veya statükoyu koruyacak şekilde) algılama eğilimindedir. Sonuç olarak stratejik planlama süreçlerinde insan uzmanların risk değerlendirmeleri kaçınılmaz olarak "Bilişsel Önyargılar" ve "Sınırlı Rasyonellik" (Simon, 1955) filtrelerinden geçerek matrislere yansımaktadır.

Günümüzde yükseköğretim kurumlarında risk yönetimi yalnızca teknik bir hesaplama problemi olmaktan çıkarak insan yargısının sınırları ile kurumsal karar alma zorunluluğu arasındaki yapısal bir gerilim alanı haline gelmiştir. Üniversiteler stratejik risklerini sayısal matrisler ve standartlaştırılmış yöntemler aracılığıyla yönetmekle yükümlü olsa da bu süreçlerin merkezinde yer alan insan uzmanlar kaçınılmaz biçimde bilişsel önyargılar ve sınırlı rasyonellik üretebilmektedir (Simon, 1955; Kahneman ve Tversky, 1979; Kahneman vd., 2021). Son yıllarda üretken yapay zekâ sistemleri bu insani tutarsızlıkları dengeleyebilecek güçlü bir analitik potansiyel sunmuş ancak bağlamdan kopuk değerlendirmeler ve “halüsinasyon” riski nedeniyle tek başına güvenilir bir karar verici olamamıştır (Bender vd., 2021). Bu çalışma insan yargısının sübjektif doğası ile yapay zekânın hesaplamalı sınırları arasındaki bu ikili açmazı, taraflardan birini ikame etmeye çalışmak yerine her iki aktörün birbirinin hatalarını görünür kıldığı karşılıklı veya çapraz denetim temelli bir simbiyotik yapı üzerinden ele alarak literatüre özgün bir katkı sunmayı amaçlamaktadır (Licklider, 1960; Jarrahi, 2018; Morello ve Chick, 2025).

Bu teorik tartışmanın ışığında çalışmanın kavramsal mimarisi ve takip eden bölümlerin kurgusu risk yönetimindeki "zorunluluk" ile "yetersizlik" arasındaki gerilimi aşağıdaki bağlamsal kurgu sıralamasına göre çözümlenmeye odaklanılmıştır.

* Yükseköğretim kurumları yasal düzenlemeler ve ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi (KYS) standartları gereği stratejik risklerini proaktif olarak yönetmek zorundadır (Zhemchugova ve Levshina, 2020).

* Bu zorunluluğu yerine getirmekle yükümlü olan insan uzmanlar yukarıda değinilen sınırlı rasyonellik (Simon, 1955) ve bilişsel önyargılar nedeniyle risk yönetiminde sistematik hatalar yapma eğilimindedir.

* Üretken Yapay Zekâ (GenAI) sahip olduğu analitik kapasite ile bu insani hataları minimize etme potansiyeli taşısa da kendi içindeki "halüsinasyon" riskleri nedeniyle henüz kurumsal süreçlere tek başına entegre edilebilecek güvenilirlik düzeyine ulaşamamıştır.

Dolayısıyla bu araştırma “Yöntem” bölümünde detaylandırılacak olan karşılaştırmalı analizlerle söz konusu belirsizliği gidermeyi ve “Bulgular” bölümünde sunulacak ampirik kanıtlarla insan yargısı ile yapay zekânın "karşılıklı denetim" mekanizması içinde nasıl simbiyotik bir ilişki kurabileceğini ortaya koymayı hedeflemektedir (Morello ve Chick, 2025)

1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

21. yüzyılda yükseköğretim kurumları küreselleşme, dijital dönüşüm, artan rekabet, değişen öğrenci beklentileri ve kısıtlı kamu finansmanı gibi faktörlerin şekillendirdiği dinamik ve belirsizliklerle dolu bir ekosistem içinde faaliyet göstermektedir. Bu karmaşık ortamda kurumsal sürdürülebilirlik ve stratejik hedeflere ulaşma becerisi, üniversitelerin sadece eğitim ve araştırma kalitelerine değil aynı zamanda bu faaliyetleri destekleyen yönetim süreçlerinin etkinliğine de bağlıdır (Salim vd., 2024).

Bu bağlamda stratejik planlama; kurumların uzun vadeli hedeflerini belirlemeleri, bu hedeflere ulaşmak için gerekli kaynakları yapılandırmaları ve performanslarını değerlendirmeleri için bütüncül bir yönetim yaklaşımı olarak öne çıkmaktadır.

Özdem (2011), üniversitelerde stratejik planlamayı "kurumun mevcut durumunu belirlemekle başlayan ve dış çevresel faktörleri dikkate alarak gelecek hedeflerine ulaşmak için gerekli stratejilerin belirlenmesi, uygulanması ve performansın değerlendirilmesi" süreci olarak tanımlar. Stratejik planlama yalnızca bir hedef belirleme dokümanı olmanın ötesinde kurumsal hesap verebilirliği, şeffaflığı ve kaynakların etkin kullanımını sağlayan bir "yönetişim mekanizması" işlevi görmektedir (Howes, 2018).

Üniversite yönetimlerindeki bu eğilim kalite güvence sistemlerinin evrimiyle paralellik göstermektedir. Özellikle Uluslararası Standardizasyon Örgütü'nün ISO 9001:2015 standardı "Önleyici Faaliyet" kavramını terk ederek tüm süreçlere "Risk Temelli Düşünceyi" entegre etmiştir. Bu paradigma değişimi üniversiteler de dâhil olmak üzere tüm kuruluşlardan sadece mevcut süreçleri iyileştirmelerini değil aynı zamanda stratejik hedeflerini etkileyebilecek iç ve dış tehditleri ve fırsatları proaktif bir şekilde analiz etmelerini talep etmektedir (Zhemchugova ve Levshina, 2020).

Bu doğrultuda risk yönetimi özellikle yükseköğretim kurumları için "kurumsal itibar", "eğitim kalitesi", "finansal sürdürülebilirlik" ve "uluslararasılaşma" gibi kritik alanlardaki belirsizlikleri yönetmek için temel bir araç haline gelmiştir (Md. Sum ve Md. Saad, 2017; Spichak vd., 2020).

Geleneksel olarak stratejik planlama kapsamında kurgulanan bu risk analizleri uzman gruplar tarafından yürütülen ve büyük ölçüde insan yargısına dayanan metodolojilerle gerçekleştirilmektedir. *L Tipi Risk Matrisi veya FMEA* (Hata Türleri ve Etkileri Analizi) gibi nitel veya yarı-nitel araçlar bu süreçte en sık kullanılan yöntemlerdir. Bu araçlar uzmanların

bir riskin "olasılık" ve "şiddet" boyutlarını değerlendirerek bir risk puanı atmasına dayanmaktadır (Eyieyien vd., 2024; Malik ve Singh, 2020). Ancak bu süreç doğası gereği "insan yargısının" getirdiği sınırlılıklara tabidir. Uzman değerlendirmeleri bilişsel önyargılar, deneyim farklılıkları ve psikolojik mekanizmalardan etkilenecek öznellik ve tutarsızlık içerebilir (Kahneman ve Tversky, 1979; Simon, 1955).

Tam bu noktada devreye yapay zekâ (YZ) girmektedir. Özellikle üretken yapay zekâ (Generative AI) teknolojilerinin (örneğin ChatGPT, Gemini, Claude gibi modellerin) yükselişi, geleneksel karar alma süreçlerine güçlü bir alternatif ve bütünleyici bir destek mekanizması sunmaktadır. Bu modeller geniş ölçekli veri setlerini işleme, tutarlı analizler üretme ve karmaşık ilişkileri yüksek hızla ortaya çıkarma kapasiteleri sayesinde dikkat çekmektedir. Yeni nesil üretken yapay zekâ çözümleri klasik yapay zekâ sistemlerinden farklı olarak yalnızca karar seçenekleri üretmekle sınırlı kalmayıp aynı zamanda çeşitli senaryoları özerk biçimde oluşturabilmekte, bu senaryoların muhtemel sonuçlarını değerlendirebilmekte ve bağlamsal olarak en uygun eylem planlarını önerebilmektedir. Bu çerçevede üretken yapay zekâ salt analiz yapan bir araç olmaktan öte; düşünen, senaryolaştıran ve planlayan bir bilişsel katman niteliği taşımaktadır. Bu gelişme işletmelerin karar alma süreçlerinde daha geniş bir perspektif edinmesine, hata payının azaltılmasına ve stratejik doğruluk düzeyinin artırılmasına önemli ölçüde katkı sağlamaktadır (Jarrahi, 2018; Kahneman, 2021) şeklinde değerlendirilmektedir.

Literatür yapay zekânın karar verme süreçlerindeki rolünü "**İnsan-YZ Simbiyozu**" olarak kavramsallaştırmaktadır. Bu kavram ilk olarak Licklider (1960) tarafından ortaya atılmış ve günümüzde Morello ve Chick (2025) tarafından İnsan-YZ Simbiyotik Teorisi (HAIST) olarak önerilmiştir. Bu simbiyozda YZ, analitik ve hesaplamalı gücüyle karmaşıklığın üstesinden gelmede öne çıkarken insan; deneyim, sezgi ve bağlamsal farkındalığıyla belirsizlik ve muğlaklık durumlarında kritik bir rol oynamaya devam etmektedir (Morello ve Chick, 2025). Ancak yapılandırılmış bir değerlendirme görevinde (L-Tipi Matris puanlaması) bu iki yargı mekanizmasının nasıl bir performans göstereceği bilimsel bir araştırma boşluğu olarak durmaktadır. İnsan sezgisine dayalı değerlemeler ile YZ tabanlı değerlendirmelerin ne ölçüde örtüştüğü konusu, henüz yeterince açıklığa kavuşmamıştır (Joosten vd., 2024; Wei vd., 2025).

Bu tez çalışması tam olarak bu kesişim noktasını yani iki yargı mekanizmasının karşılaştırmalı performans analizini ele almaktadır. Araştırmanın yanıtlamaya amaçladığı araştırma sorusu şu şekildedir:

Bir yükseköğretim kurumunun kalite yönetim sistemi (KYS) kapsamında L-Tipi Risk

Matrisi yöntemiyle gerçekleştirilen stratejik plan risk analizlerinde, insan uzmanlar tarafından yapılan olasılık ve şiddet puanlamaları ile farklı yapay zekâ modelleri (ChatGPT, Gemini, Claude, Manus, Perplexity) tarafından yapılan puanlamalar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu araştırmanın temel amacı; kalite yönetimi sistemi kapsamında daha önce insanlar tarafından L-tipi risk matrisi yöntemi ile gerçekleştirilmiş bir stratejik plan risk analizinin farklı yapay zekâ algoritmalarına yeniden uygulatarak sonuçların karşılaştırmalı analizini yapmaktır.

Çalışma aşağıdaki alt amaçlara odaklanacaktır:

* İnsan yargısı ile YZ yargısının risk puanlamasında ne ölçüde örtüştüğünü ve hangi boyutlarda (olasılık veya şiddet kapsamında) farklılaştığını tespit etmek.

* YZ modellerinin kendi aralarındaki karar tutarlılığını değerlendirmek.

* Farklı YZ modellerinin aynı risk tanımına karşı verdikleri puanlamalardaki benzerlik ve farklılıkları analiz etmek.

Bu çalışmanın önemi yapay zekânın yalnızca teknik değil aynı zamanda yönetsel ve stratejik alanlara da entegre edilebilirliğini sınamasından kaynaklanmaktadır. Stratejik planlama gibi uzun vadeli ve çok paydaşlı karar süreçlerinde insan sezgisine dayalı değerlendirmeler kaçınılmazdır. Ancak bu sezgisel yaklaşımlar tutarsızlık, öznellik ve bilişsel önyargılar taşıyabilmektedir.

L-tipi matrisin olasılık ve şiddet değerlerini kullanarak risklerin önceliklendirilmesi açısından önemli bir araç olduğu ve değerlendirme sürecinde insan yorumu/sezgisine dayalı subjektifliğin yer alabildiği belirtilmektedir (Çelik ve Kaya, 2023).

Yapay zekâ uygulamalarının karar süreçlerinde stratejik yönetimde yardımcı araçlar sunduğu, teknik olduğu kadar yönetsel ve stratejik alanlarda da kullanılabilirliğinin araştırıldığı vurgulanmaktadır (Ünal ve Kılınç, 2020).

Yapay zekâ ise belirli kurallar çerçevesinde yapılandırılmış veri üzerinden sistematik kararlar vermektedir. Bu nedenle araştırma hem YZ'nin kalite yönetim sistemlerine entegrasyon potansiyelini test etmesi hem de insan-makine iş birliğine dayalı yeni karar mekanizmalarının geliştirilmesine katkı sağlaması açısından bilimsel ve pratik değer taşımaktadır (Bai vd., 2019;

Neumann vd., 2024).

Araştırma süreci itibarıyla bu çalışma üniversiteler ve diğer kuruluşlar için stratejik planlama ve risk yönetimi süreçlerinin nasıl daha verimli, tutarlı ve objektif hale getirilebileceğine dair somut veriler sağlayacaktır.

Ayrıca bu çalışma, yükseköğretim kurumlarının kalite yönetimi ve stratejik planlama süreçlerinde yaygın olarak kullanılan L-Tipi Risk Matrisi yöntemine (Çelik ve Kaya, 2023) yeni bir perspektif kazandırmaktadır. Literatür incelendiğinde risk değerlendirmesi bağlamında insan uzmanların puanlamaları ile üretken yapay zekâ modellerinin risk puanları arasında istatistiksel açıdan karşılaştırmalı bir analiz konusunda yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu eksiklik araştırmanın özgün değerini oluşturmaktadır. Bu kapsamda yapılan çalışma, insan ve yapay zekâ temelli risk puanlamalarını sistematik olarak karşılaştırarak L-Tipi Risk Matrisi yönteminin güncel dijital dönüşüm gereksinimleri doğrultusunda nasıl yeniden konumlandırılabilirliğine ilişkin literatüre özgün bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

1.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma, belirli bir kamu üniversitesine ait stratejik plan doğrultusunda daha önce insanlar tarafından yapılmış L-tipi risk matrisi analizine dayanmaktadır. Dolayısıyla bulgular, sadece bu kurumsal bağlama özgüdür. Kullanılan yapay zekâ modelleri belirli sürümlerle (Lite, Pro, Plus v.b.) sınırlıdır ve bu modellerin karar verme performansları zaman içinde güncellenebilir. Ayrıca araştırma metodolojik olarak L-Tipi matris yöntemi ile sınırlıdır. FMEA veya Bowtie gibi diğer risk değerlendirme yaklaşımları ile karşılaştırma yapılmamıştır.

1.4. VARSAYIMLAR

Bu araştırmanın metodolojik temeli ve analizlerin geçerliliği aşağıda sıralanan temel varsayımlara dayanmaktadır:

* YZ Modelinin Yetkinlik Varsayımı: Araştırmada kullanılan üretken yapay zekâ modellerinin sağlanan istemleri (prompt) anlama, risk tanımlarını kavramsallaştırma ve L-Tipi matris ölçeğine (1-5 puan arası) göre "olasılık" ve "şiddet" puanlaması yapma konusunda yeterli analitik ve dilsel yetkinliğe sahip olduğu varsayılmaktadır. Bu varsayım yapay zekâ sistemlerinin fikir üretme ve akademik değerlendirme gibi yapılandırılmış bilişsel görevlerde insan performansına yakın sonuçlar üretebildiğini ve insan değerlendirmelerini destekleyici rol üstlenebildiğini ortaya koyan güncel literatür bulgularıyla ilişkilendirilebilir (Joosten vd.,

2024).

* İnsan Yargısının Temsil Gücü Varsayımı: İncelenen devlet üniversitesinin stratejik planı için daha önce insan uzmanlar tarafından yapılmış olan risk değerlendirme puanlarının "insan yargısını" temsil eden geçerli bir temel olduğu varsayılmaktadır. Bu insan puanlarının ilgili alandaki uzmanların deneyimlerine, kurumsal bilgisine ve sezgisel değerlendirmelerine dayandığı kabul edilmektedir.

* Metodolojik Geçerlilik Varsayımı: Tezde kullanılan temel değerlendirme aracı olan L-Tipi Risk Matrisinin (olasılık x şiddet) bir kalite yönetim sistemi kapsamındaki stratejik riskleri ölçmek, önceliklendirmek ve karşılaştırmak için geçerli ve güvenilir bir metodoloji olduğu varsayılmaktadır.

* Görev Eşdeğerliği Varsayımı: Araştırmada YZ modellerine verilen görevlerin bilişsel olarak insan uzmanların risk değerlendirmesi yaparken yerine getirdiği görevlerle eşdeğer olduğu varsayılmaktadır. Karşılaştırmanın adil olması için her iki tarafın da aynı risk setini aynı kriterlere göre değerlendirildiğinin kabul edilmesi beklenmektedir.

* YZ'nin Nesnellik Varsayımı: İnsan yargısının bilişsel önyargılar, deneyim farklılıkları ve hatta duygusal durumlar gibi psikolojik mekanizmalardan etkilenebileceği ve buna karşın yapay zekâ modellerinin bu tür duygusal veya sezgisel sapmalardan uzak kalarak analitik ve objektif bir değerlendirme sunduğu varsayılmaktadır. Bu varsayım araştırmanın karar tutarlılığı hipotezinin temelini oluşturmaktadır.

1.5. TANIMLAR

Kalite Yönetim Sistemi (KYS): Bir kuruluşun kalite politikasını uygulamasını ve kalite hedeflerine ulaşmasını sağlayan, birbirine bağlı veya etkileşimli unsurların toplamıdır. ISO 9001:2015 bu sistemin modern standardını belirler (ISO, 2015; Manatos vd., 2018).

Risk Temelli Düşünce: ISO 9001:2015 standardının temel taşıdır. Kuruluşların risk ve fırsatları proaktif olarak belirlemesini, analiz etmesini ve bunlara yönelik eylemler planlamasını gerektiren bir yaklaşımdır (International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceuticals for Human Use, 2005; Spichak vd., 2020).

Risk: Belirsizliğin hedefler üzerindeki etkisi. Genellikle olasılık ve şiddet kombinasyonu olarak tanımlanır (Eyieyien vd., 2024; Malik ve Singh, 2020).

L-Tipi Risk Matrisi: Riskleri önceliklendirmek için kullanılan nitel bir araçtır. Riskleri

olasılık ve şiddet olmak üzere iki ekseninde değerlendirir ve bu iki boyutun çarpımıyla bir risk seviyesi belirler (Md. Sum ve Md. Saad, 2017).

Üretken Yapay Zekâ: Metin, görüntü veya başka veriler oluşturabilen yapay zekâ modelleridir. Bu çalışmada kullanılan LLM modelleri bu kategoriye girer (Joosten vd., 2024).

İnsan-YZ Simbiyozu: İnsanların ve yapay zekâ sistemlerinin her birinin kendi güçlü yönlerini birleştirerek birlikte çalıştığı, birbirini tamamlayan bir karar verme modelidir (Licklider, 1960; Morello ve Chick, 2025).

İKİNCİ BÖLÜM

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ LİTERATÜR

Bu bölümde araştırmanın teorik temelini oluşturan yükseköğretimde stratejik planlama ve kalite yönetimi sistemlerindeki risk temelli yaklaşım L-Tipi matris metodolojisi ve araştırmanın ana amacını oluşturan insan ile yapay zekâ yargılarının karşılaştırılması konuları ilgili literatür doğrultusunda incelenecektir.

2.1. YÜKSEKÖĞRETİMDE STRATEJİK PLANLAMA VE KALİTE YÖNETİMİ

21. yüzyılda yükseköğretim kurumları küreselleşme, teknolojik dönüşüm ve artan rekabet baskısı altında köklü değişimler yaşamaktadır. Bu dinamik ortamda stratejik planlama kurumsal sürdürülebilirlik ve rekabet avantajı sağlamak için kritik bir yönetim aracı haline gelmiştir (Howes, 2018). Stratejik planlama üniversitelerin misyon ve vizyonlarını operasyonel hedeflere dönüştüren, kaynakları etkin şekilde tahsis eden ve performansı ölçülebilir kılan sistematik bir süreç niteliği taşımaktadır.

Yapılan alanyazın taraması araştırmanın konusunu oluşturan üniversitelerde risk yönetimi, kalite güvencesi, insan yargısı ve yapay zekâ performansının kesişimine dair çalışmaların yurt içinde ağırlıklı olarak kurumsal prosedürler ve risk algısı düzeyinde ele alındığını, yurt dışında ise insan ve yapay zekâ performansının ampirik karşılaştırmaları şeklinde yoğunlaştığını göstermektedir (Aslan, 2021; Bozdağ ve Hacıhasanoğlu, 2020; Joosten vd., 2024; Jonäll, 2024).

2.1.1. Stratejik Planlamanın Yükseköğretimdeki Evrimi

Türkiye özelinde yapılan çalışmalar konunun daha çok risk yönetiminin üniversite yönetimine entegrasyonu aşamasına odaklandığını göstermektedir. Özdem (2011), Türk Üniversitelerinde stratejik planlama uygulamalarını incelemiş ve bu planların sadece birer belge olmanın ötesinde kurumsal yönetim mekanizmalarının temel taşları olduğunu vurgulamıştır. Araştırma; üniversitelerin misyon ve vizyon ifadelerinin stratejik öncelikleriyle tutarlılığını analiz etmiş ve stratejik planlamanın kurumsal kimlik oluşturmadaki rolünü ortaya koymaktadır.

Benzer şekilde Akyel vd. (2012), Sakarya Üniversitesi örneğinde stratejik planlama süreçlerini vaka çalışması yöntemiyle incelemiş ve Türk Yükseköğretim Sisteminde stratejik

planlamanın kurumsallaşma aşamalarını detaylandırmıştır.

Ancak literatürdeki diğer çalışmalar bu durumun sadece tek bir üniversiteye özgü olmadığını göstermektedir. Örneğin Orhan ve Çobanoğlu (2013), devlet ve vakıf üniversitelerini karşılaştırdıkları çalışmalarında stratejik planlama sürecinin katılımcı bir anlayıştan ziyade "üst yönetim" odaklı yürütüldüğünü ve bu durumun planların sahiplenilmesini zorlaştırdığını belirtmiştir. Benzer şekilde Sakınç (2010), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi örneğinde yaptığı analizde stratejik planların hazırlanmasında gösterilen başarının uygulama ve izleme aşamalarında gösterilemediğini, planların genellikle "rafta kalan dokümanlar" olma riski taşıdığını vurgulamıştır. Doğu Anadolu Bölgesindeki 15 devlet üniversitesinin stratejik planlarını analiz eden daha güncel bir çalışmada ise Çobanoğlu vd. (2021), üniversitelerin GZFT (SWOT) analizlerinde dış çevre faktörlerinin (fırsat ve tehditler) içsel faktörlere (güçlü ve zayıf yönler) kıyasla daha başarısız olduklarını saptamıştır. Bu bulgular üniversitelerde risk yönetiminin "stratejik planların gelişime en açık ancak yönetsel olgunluğu en sınırlı boyutta" olduğunu ampirik olarak desteklemektedir.

Uluslararası perspektiften bakıldığında Howes (2018), Avustralya üniversitelerinde stratejik planlama etkinliğini değerlendirmiş ve başarılı stratejik planlamanın üç temel bileşenini tanımlamıştır. Bunlar;

- * Paydaş katılımı.
- * Gerçekçi hedef belirleme.
- * Düzenli izleme ve değerlendirme mekanizmaları.

Howes'un araştırması stratejik planların "kâğıt üzerinde kalmama" ve gerçek kurumsal değişimi sağlama kapasitelerinin bu üç faktöre bağlı olduğunu ampirik olarak göstermektedir.

Stratejik planlama kökeni itibarıyla 1960'lı yıllarda özel sektörde (özellikle General Electric ve Harvard Business School ekolünde) geliştirilen bir yönetim aracı olmasına rağmen yükseköğretim sistemlerine entegrasyonu 1980'li yıllardaki küresel ekonomik daralma ve "hesap verebilirlik" baskılarıyla başlamıştır.

Yükseköğretim literatüründe stratejik planlamanın "kurucu babası" olarak kabul edilen George Keller (1983), "Academic Strategy" adlı eserinde üniversitelerin artık "yönetilemez anarşiler" veya "fildişi kuleleri" olarak kalamayacağını, azalan kamu kaynakları ve artan rekabet karşısında rasyonel bir yönetim modeline geçmek zorunda olduklarını savunmuştur. Bu dönemde ABD üniversiteleri geleneksel "artırmalı bütçeleme" yaklaşımını terk ederek dış çevre

analizine ve rekabet avantajına odaklanan stratejik yönetim modellerini benimsemeye başlamıştır.

Avrupa yükseköğretim alanında ise stratejik planlamanın evrimi 1990'lı yıllarda yükselen "Yeni Kamu Yönetimi" (New Public Management - NPM) akımıyla şekillenmiştir. Ferlie ve arkadaşlarının (2008) belirttiği üzere NPM yaklaşımı üniversiteleri bürokratik devlet daireleri olmaktan çıkarıp anahtar performans göstergeleriyle (Key Performance Indicator - KPI) izlenen, çıktılara odaklanan ve "müşteri" (öğrenci/paydaş) memnuniyetini esas alan yarı-piyasa aktörlerine dönüştürmüştür. Özellikle 1999 yılında imzalanan Bologna Deklarasyonu ile başlayan süreç (European Ministers of Education, 1999); Avrupa üniversitelerinde stratejik planlamayı bir "tercih" olmaktan çıkarıp kalite güvence sistemlerinin ve akreditasyon süreçlerinin zorunlu bir ön koşulu haline getirmiştir (Machado vd., 2011)

Günümüzde ise stratejik planlama üniversiteler için sadece bir kaynak tahsis aracı değil; küresel sıralamalar, uluslararasılaşma ve dijital dönüşüm risklerini yönetmek için kullanılan temel bir "hayatta kalma" mekanizmasına evrilmiştir. Bu tarihsel gelişim stratejik planlamanın Türkiye yükseköğretim sistemine entegrasyonunun da (5018 Sayılı Kanun) sadece yerel bir mevzuat düzenlemesi değil küresel bir yönetim paradigması değişiminin yansıması olduğunu göstermektedir.

2.1.2. Kalite Yönetimi Sistemleri ve Risk Temelli Düşünce

Kalite yönetimi, yükseköğretimde stratejik planlamanın operasyonel karşılığı olarak öne çıkmaktadır. Manatos vd. (2018), üniversitelerde kalite yönetimi uygulamalarının tarihsel gelişimini incelemiş ve kalite güvencesinin parçalı kontrol mekanizmalarından bütünleşik sistemlere doğru evrildiğini ortaya koymuştur. Bu dönüşüm sürecinde ISO 9001:2015 revizyonu ile gelen en köklü paradigma değişimi; klasik "Önleyici Faaliyet" prosedürünün kaldırılarak yerine "Risk Temelli Düşünce" yaklaşımının getirilmesidir (Zhemchugova ve Levshina, 2020). Bu yaklaşım risk yönetimini kalitenin "yan bir unsuru" olmaktan çıkarıp "Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al" (PUKÖ) döngüsünün merkezine yerleştirmiştir.

Türkiye özelinde ise bu teorik dönüşüm Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu Kurumsal Risk Yönetimi Rehberi (2024) ile somut ve zorlayıcı bir metodolojik standarta kavuşmuştur. Söz konusu rehber kamu idarelerinde risk yönetimini geçmişteki "statik tanımlama" (Risk Adı ve Puanı) düzeyinden çıkarıp "dinamik bir analitik sürece" dönüştürmüştür. Mülga Devlet Planlama Teşkilatı (2006) rehberindeki basit "Olasılık

x Etki" yaklaşımının aksine 2024 Rehberi; "Doğal Risk" (kontROLSÜZ risk), "Kontrol Faaliyetleri", "Kontrol Yeterlilik Analizi" ve "Artık Risk" kavramlarının matematiksel olarak hesaplanmasını ve kanıtlanmasını zorunlu kılmıştır (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2024).

Bu yeni metodolojik çerçeve stratejik planlama ve kalite ofisleri üzerinde ciddi bir "bilişsel yük" ve "operasyonel karmaşıklık" yaratmaktadır. Yüzlerce risk kalemi için "kök neden analizi" yapmak ve her bir kontrolün "yeterlilik katsayısını" manuel olarak hesaplamak, insan uzmanların "Sınırlı Rasyonellik" (Simon, 1955) kapasitesini zorlamakta ve analizlerde tutarsızlığa hatta "gürültüye" (Kahneman vd., 2021) neden olmaktadır. Dolayısıyla Türkiye yükseköğretim alanında risk temelli düşüncenin önündeki temel engel bir "farkındalık eksikliği" değil karmaşıklaşan metodolojiyi yönetecek "analitik işleme kapasitesi yetersizliğidir".

Bu bağlamda stratejik planlama ve kalite süreçleri sadece veriyi saklayan pasif yazılımlara değil, 2024 Rehberi'nin gerektirdiği karmaşık "Artık Risk" hesaplamalarını doğrulayabilecek ve insan uzmanı denetleyebilecek akıllı sistemlere ihtiyaç duymaktadır. Bu tez çalışmasında "Simbiyotik Gölge Denetçi" olarak kavramsallaştırılan modelin metodolojik bir tercih değil, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 2024 rehberinin getirdiği ileri düzey analiz standartlarını hatasız uygulayabilme zorunluluğu üzerinde çalışılmıştır.

2.2. RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRME METODOLOJİLERİ

Yükseköğretim kurumlarındaki risk yönetimi uygulamalarını ve değerlendirme metodolojilerini analiz etmeden önce risk kavramının ve yönetim sürecinin teorik sınırlarının netleştirilmesi gerekmektedir. Literatürde risk, en genel tanımıyla belirsizliğin hedefler üzerindeki etkisi olarak tanımlanmaktadır (ISO, 2018). Risk yönetimi ise kurumun hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek potansiyel olayların (tehditlerin) tanımlanması, değerlendirilmesi ve bu olayların etkisinin kabul edilebilir bir seviyede tutulması için yürütülen koordine faaliyetler bütünüdür. Bu süreç sadece tehlikelerden kaçınmayı değil aynı zamanda belirsizliklerin sunduğu fırsatları değerlendirmeyi de kapsayan dinamik ve döngüsel bir yapıya sahiptir.

2.2.1. Yükseköğretimde Risk Yönetiminin Rolü

Yükseköğretim ekosisteminin giderek karmaşıklaşan yapısı üniversiteleri geleneksel yönetim anlayışının ötesine geçerek daha proaktif ve analitik bir yönetim modeli benimsemeye zorlamaktadır. Bu bağlamda risk yönetimi sadece finansal kayıpları önleyen bir denetim aracı

olmaktan çıkarak kurumun stratejik hedeflerine ulaşmasını sağlayan temel bir yönetim fonksiyonuna dönüşmüştür. Literatür incelendiğinde bu dönüşümün kurumsal sürdürülebilirlik, kalite güvencesi ve stratejik planlama olmak üzere üç temel ekseninde yoğunlaştığı görülmektedir.

İlk olarak üniversitelerin değişen kurumsal kimliği; risk yönetimini bir tercih olmaktan çıkarıp zorunluluk haline getirmektedir. Artan rekabet koşulları ve çeşitlenen paydaş beklentileri nedeniyle üniversiteler artık sadece kamu hizmeti sunan yapılar değil, itibar ve finansal sürdürülebilirlik risklerini yönetmek zorunda olan kurumsal işletmeler gibi hareket etmektedir. Sum ve Saad (2017), yükseköğretim kurumlarının sadece akademik çıktılara odaklanmasının yeterli olmadığını, kurumsal itibarın korunması ve operasyonel sürekliliğin sağlanması için bütünlük bir risk yönetimi yaklaşımının benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu yaklaşıma göre risk yönetimi belirsizlik ortamında kurumun "hayatta kalma refleksini" güçlendiren bir savunma mekanizması işlevi görmektedir.

Risk yönetiminin bir diğer kritik rolü kalite güvence sistemlerinin işlevliliği noktasında ortaya çıkmaktadır. Risk analizi süreçleri kalite yönetiminden bağımsız düşünülemez. Aksine modern standartlarda kalitenin ön koşulu olarak kabul edilir. Spichak vd. (2020) tarafından yapılan analizler eğitim kurumlarında Kalite Yönetim Sisteminin (KYS) başarısının doğrudan "risk temelli düşünme" pratiğine bağlı olduğunu kanıtlamaktadır. ISO 9001:2015 standartları çerçevesinde yapılan bu değerlendirmelere göre risklerin tanımlanmadığı ve süreçlere entegre edilmediği bir KYS proaktif olmaktan ziyade sorunlar oluştuğundan sonra tepki veren reaktif bir yapıda kalma riski taşımaktadır.

Son olarak risk yönetimi stratejik hedeflere ulaşılmasında belirleyici bir yol haritası sunmaktadır. Stratejik planlar potansiyel engeller ve fırsatlar analiz edilmediğinde sadece birer temenni belgesi olarak kalma tehlikesi taşır. Salim vd. (2024), özel üniversiteler özelinde yaptıkları çalışmada akademik mükemmelliğe ulaşmanın yolunun "stratejik risk yönetiminden" geçtiğini ortaya koymuştur. Yazarlara göre risk yönetimi üniversitenin vizyonuna giden yolda karşılaşılabilecek engelleri önceden simüle ederek stratejik planlamanın başarı oranını artıran bir navigasyon görevi görmektedir. Sonuç olarak risk yönetimi; itibarın korunması, kalitenin güvence altına alınması ve stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesi süreçlerinde tamamlayıcı değil, kurucu bir rol üstlenmektedir.

2.2.2. Risk Değerlendirme Araçları, Metodolojileri ve Prosedürleri

Kurumsal risk yönetimi rastgele bir tahmin yürütme süreci değil, uluslararası standartlar ve matematiksel modellerle desteklenen sistematik bir prosedürdür. Bu prosedürün omurgasını riskin tanımlanması, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi aşamaları oluşturur.

Standartlar ve çerçeve küresel ölçekte kabul gören ISO (2018) standartları, risk yönetimini yinelemeli (kendini tekrar eden) bir süreç olarak tanımlar ve bu sürecin organizasyonun tüm karar alma mekanizmalarına entegre edilmesini şart koşar. Türkiye'deki kamu kurumları özelinde ise T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı (2024) tarafından yayımlanan "Kamu Kurumsal Risk Yönetimi Rehberi" bu uluslararası standartların yerel mevzuata uyarlanmış halidir. Rehber, risk iştahı ve risk toleransı kavramlarını netleştirerek kamu idarelerinde risklerin nasıl raporlanacağına dair prosedürel bir yol haritası sunmaktadır.

Risk tanımı ve nicel (sayılara ve matematiksel hesaplamalara odaklanan) risk değerlendirme araçlarının temel amacı belirsizliği ölçülebilir verilere dönüştürmektir. Literatürdeki en temel çalışmalardan biri olan Kaplan ve Garrick (1981), riski nicel olarak tanımlamak için "senaryo, olasılık ve sonuç" üçlüsünü önermiştir. Bu yaklaşım modern risk matrislerinin ve olasılık hesaplamalarının teorik temelini oluşturur.

Uygulamada risklerin derecelendirilmesi sürecinde L-tipi matrisler gibi görsel araçların yanı sıra daha gelişmiş analitik modeller de kullanılmaktadır. Özellikle riskin çok boyutlu ve karmaşık yapısını çözümlenmede çok kriterli karar verme teknikleri kritik bir rol oynamaktadır. Bu tekniklerin en önemlilerinden biri olan ve Saaty (1980) tarafından geliştirilen Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP); risk faktörlerini ikili karşılaştırmalar yoluyla ağırlıklandırarak, uzmanların sübjektif yargılarını matematiksel bir tutarlılık zeminine oturtmasıyla öne çıkmaktadır.

Güncel çalışmalarda bu yöntemlerin entegre kullanımı dikkat çekmektedir. Doğan ve Keskin (2024), risklerin olasılık ve şiddet boyutlarını görselleştirmek için "L Tipi Matris" yöntemini kullanmış ve bu yöntemin tek başına yetersiz kaldığı durumlarda AHP ile desteklenmesi gerektiğini ampirik bir uygulama ile göstermiştir. Benzer şekilde Çelik ve Kaya (2023) da çalışmalarında L Tipi Matris ve AHP yöntemlerini hibrit bir şekilde kullanarak risk önceliklendirmesindeki insan yanlılığını minimize etmeyi amaçlayan bir metodoloji izlemişlerdir.

2.3. YAPAY ZEKÂ VE KARAR VERME SÜREÇLERİ

Makinelerin insana özgü düşünme ve yargıda bulunma yetisine sahip olup olamayacağı sorusu yapay zekâ felsefesinin en köklü tartışma alanını oluşturmaktadır. Bu ontolojik sorgulama küresel literatürde ilk kez Alan Turing (1950) tarafından "Hesaplama Makineleri ve Zekâ" (Computing Machinery and Intelligence) adlı eserde ele alınmıştır. Turing, bugün "Turing Testi" olarak bilinen "Taklit Oyunu" ile zekâyı "biyolojik bir yapı" olmaktan çıkarıp "sonuç odaklı bir performans" olarak tanımlamıştır. Bu yaklaşıma göre eğer bir makine karşısındaki insanı insan olduğuna inandıracak kadar tutarlı kararlar verebiliyorsa o makinenin "düşünebildiği" kabul edilmelidir.

Bu evrensel tartışmanın ulusal literatürdeki en vizyoner yansıması ise dünyaca ünlü matematikçimiz Cahit Arf (1959) tarafından Erzurum Atatürk Üniversitesinde verilen halka açık bir konferansta "Makine düşünebilir mi ve nasıl düşünebilir?" başlıklı tarihi sorusuyla ortaya konmuştur. Arf dönemin çok ötesindeki bir öngörüyle insan beynini "elektro-mekanik bir sistem" ile kıyaslamış; makinelerin sadece matematiksel işlem yapmayacağını, gelecekte "estetik" ve "seziş" gibi insani vasıfları da taklit edebileceğini savunmuştur. Arf'ın bu yaklaşımı yapay zekânın sadece bir hesap makinesi değil insan zihniyle yarışabilecek potansiyel bir "karar verici" olduğu gerçeğini Türkiye'de akademik düzlemde dile getiren ilk manifestolardan biri niteliğindedir.

Yönetim bilimleri perspektifinde ise bu "düşünen makine" arayışı karar verme süreçlerinin doğasını değiştirmiştir. Yönetim bilimlerinde karar verme süreçleri tarihsel olarak insan zihninin bilişsel kapasitesi ve Simon (1955) tarafından ortaya atılan "Sınırlı Rasyonellik" kavramı çerçevesinde incelenmiştir. Ancak yapay zekâ teknolojilerinin yükselişi bu paradigmayı köklü bir değişime uğratmaktadır. Günümüzde karar verme mekanizmaları sadece insan sezgisine dayalı bir süreç olmaktan çıkarak insan yargısı ile algoritmik hesaplamaların iç içe geçtiği hibrit bir yapıya dönüşmektedir. Temelleri Licklider (1960) tarafından atılan, yönetim bilimlerinde Jarrahi (2018) tarafından karar süreçlerine uyarlanan ve güncel çalışmalarda "İnsan-YZ Simbiyotik Teorisi" (HAIST) olarak modellemesi yapılan (Morello ve Chick, 2025) bu yeni düzende yapay zekâ sadece bir araç değil mutlak surette stratejik bir ortak olarak konumlanmaktadır. Bu bölümde söz konusu simbiyotik ilişkinin potansiyeli ele alınırken; yapay zekânın ulaştığı sonucun doğruluğuna rağmen bu sonuca hangi parametrelerle ulaşıldığının açıklanamaması olarak tanımlanan "Kara Kutu" problemi (Karcı ve Erbaş, 2022), risk algısının dönüşümü ve insan-makine iş birliğindeki bilişsel dinamikler irdelenecektir.

2.3.1. Yapay Zekâ ve Risk Algısı

Yönetim bilimlerinde karar verme süreçleri tarihsel olarak insan zihninin bilişsel kapasitesi ve Simon (1955) tarafından ortaya atılan "sınırlı rasyonellik" kavramı çerçevesinde incelenmiştir. Ancak yapay zekâ teknolojilerinin yükselişi bu paradigmayı köklü bir değişime uğratmaktadır. Günümüzde karar verme mekanizmaları sadece insan sezgisine dayalı bir süreç olmaktan çıkarak insan yargısı ile algoritmik hesaplamaların iç içe geçtiği hibrit bir yapıya dönüşmektedir.

Alanyazının üçüncü ve en kritik ayağı yapay zekâ teknolojilerinin risk algısı üzerindeki dönüştürücü etkisine ve bu teknolojilerin bizzat kendisinden kaynaklanan yeni risk türlerine odaklanmaktadır. Geleneksel risk yönetimi geçmiş verilerin istatistiksel analizine dayanırken; yapay zekâ tabanlı sistemler örüntü tanıma ve öngörücü analitik yetenekleriyle risk algısını "reaktif" bir yapıdan "proaktif" bir sürece taşımaktadır (Bai, Fang ve Zhang, 2019). Ancak bu teknolojik yetkinlik beraberinde "algoritmik kapalılık" veya literatürdeki adıyla "Kara Kutu" problemini getirmektedir. Karcı ve Erbaş (2022), yapay zekânın rasyonel sonuçlar üretmesine rağmen bu sonuçlara nasıl ulaştığının açıklanamamasının karar vericiler üzerinde bir güven sorunu yarattığını ve risk algısını belirsizleştirdiğini belirtmektedir.

Bu bağlamda Türkiye Yapay Zekâ İnisyatifi (TRAI) tarafından yayınlanan raporlar da bu endişeleri ulusal düzeyde doğrular niteliktedir. Raporlarda veri gizliliği ihlalleri, yanlış karar mekanizmaları ve şeffaflık eksikliği yönetilmesi gereken öncelikli risk alanları olarak tanımlanmıştır (TRAI, 2023; TRAI, 2024). Dolayısıyla yapay zekâ ile risk algısı arasındaki ilişki sadece riskin daha iyi hesaplanması değil aynı zamanda hesaplamayı yapan sisteme duyulan güvenin yönetilmesi problemini de içermektedir.

Risk yönetimi, insan yargısı ve yapay zekâ teknolojileri üzerine incelenen bu üç eksen birleştirildiğinde yurt içi alanyazında belirgin bir sınırlılık ortaya çıkmaktadır. Bir yandan Türk üniversiteleri KYS süreçleri için insan yargısına dayalı risk matrislerini (L-Tipi Matris) aktif olarak kullanmaktadır (Yükseköğretim Kalite Kurulu [YÖKAK], 2023; Aslan, 2021). Diğer yandan YZ'nin "kara kutu" ve "yanlış karar verme" potansiyeline ilişkin ulusal bir farkındalık ve risk algısı mevcuttur (TRAI, 2024; Çetin, 2023). Ancak literatür incelendiğinde bu iki farklı yargı mekanizmasını (İnsan Uzman ve Yapay Zekâ Modelleri) aynı kurumsal risk seti üzerinde, ampirik bir desenle ve karşılaştırmalı olarak ele alan çalışmaların son derece sınırlı olduğu görülmektedir. Bu tez söz konusu metodolojik ve pratik boşluğu doldurarak geleneksel yöntemler ile yapay zekâ destekli analizlerin risk algısındaki yakınsama (mutabakat) ve

ırsaksama (ayrışma) noktalarını ortaya koymayı hedeflemektedir.

2.3.2. Araştırmada Kullanılan Üretken Yapay Zekâ Modelleri ve Versiyonları

Bu araştırmada insan uzman kararlarıyla karşılaştırmak üzere doğal dil işleme yetenekleri, parametre büyüklükleri, akıl yürütme kapasiteleri ve otonom görev tamamlama becerileriyle öne çıkan beş farklı güncel yapay zekâ modeli tercih edilmiştir. Modellerin seçiminde yaygın kullanım, erişilebilirlik ve stratejik analiz yetkinlikleri göz önünde bulundurulmuştur.

* ChatGPT Pro (OpenAI - GPT-4o): OpenAI tarafından geliştirilen ve "Üretken Önceden Eğitilmiş Dönüştürücü" (Generative Pre-trained Transformer) mimarisine dayanan model, karmaşık talimatları anlama ve bağlamsal akıl yürütme konusundaki başarısıyla bilinmektedir. Özellikle stratejik planlama gibi çok katmanlı metin analizlerinde yüksek tutarlılık sergilemektedir (OpenAI, 2024).

* Gemini 3 Pro (Google): Google'ın geliştirdiği çok modlu (multimodal) bir modeldir. Geniş bağlam penceresi (context window) sayesinde büyük veri setlerini ve uzun dokümanları (stratejik planlar gibi) tek seferde işleyebilme ve neden-sonuç ilişkisi kurma kapasitesine sahiptir (Google DeepMind, 2024).

* Claude Pro (Anthropic - Opus 3.5): Anthropic tarafından "Anayasal Yapay Zekâ" (Constitutional AI) prensibiyle geliştirilen Claude, güvenlik ve etik hizalamaya verdiği önemle ayrışmaktadır. Bu özelliği risk yönetimi gibi hassas ve hataya tahammülü az olan süreçlerde daha temkinli ve güvenilir çıktılar üretmesini sağlamaktadır (Anthropic, 2024).

* Perplexity Pro: Geleneksel dil modellerinden farklı olarak gerçek zamanlı internet erişimi ve kaynak tarama yeteneğine sahip bir "yanıt motoru" olarak çalışmaktadır. Ürettiği bilgileri akademik ve güncel kaynaklarla doğrulama yeteneği, risk analizindeki bilgi halüsinasyonlarını azaltmada kritik bir rol oynamaktadır (Perplexity AI, 2024).

* Manus 1.6 Pro: Diğer üretken yapay zekâ modellerinden farklı olarak karmaşık dijital görevleri insan müdahalesine asgari düzeyde ihtiyaç duyarak yerine getirebilen "otonom ajan" mimarisine sahiptir. Geniş ölçekli veri işleme ve çok adımlı mantıksal sorgulama gerektiren risk analizi süreçlerinde sadece metin üretmekle kalmayıp verilen hedef doğrultusunda (örneğin; risklerin neden-sonuç ilişkisinin kurulması) bir analist gibi uçtan uca görev tamamlama yeteneği nedeniyle araştırmaya dâhil edilmiştir (Manus AI, 2024).

2.3.3. Yapay Zekânın Risk Değerlendirmesindeki Rolü

Yapay zekâ teknolojilerinin risk yönetimindeki rolü tarihsel süreçte kullanılan hesaplama araçlarının ötesine geçerek Bai, Fang ve Zhang (2019) tarafından ifade edildiği üzere “reaktif bir hesaplayıcıdan” “proaktif bir öngörücüye” doğru evrilmiştir. Bu dönüşüm özellikle veri yoğunluklu karar süreçlerinde YZ'yi stratejik bir aktör haline getirmektedir. Bai vd. (2019), yapay zekâ teknolojilerinin risk algısı alanındaki araştırma ve uygulamalarını kapsamlı bir şekilde incelemiş ve YZ'nin özellikle büyük veri analizi, örüntü tanıma ve tahminsel modelleme konularında üstün performans gösterdiğini ortaya koymuştur.

Literatürde yapay zekânın risk değerlendirme süreçlerindeki rolü, sağladığı operasyonel verimlilik ve analitik yetkinlikler üzerinden tartışılmaktadır. Malik ve Singh (2020), yapay zekâ tabanlı sistemlerin risk yönetiminde insan kapasitesini aşan üç temel avantaj sağladığını belirtmektedir. Bunlardan ilki olan “nesnel değerlendirme”, risk analizinin insana özgü duygusal durumlardan ve bilişsel önyargılardan arındırılarak sadece verilere dayalı bir düzlemde gerçekleştirilmesini sağlar. İkinci avantaj olan “hızlı veri işleme”, geleneksel yöntemlerle haftalar sürebilecek büyük veri setlerinin analizini dakikalara indirgeyerek risklere karşı reaktif değil proaktif önlem alınmasına olanak tanır. Son olarak “tutarlı karar verme” yetisi ise benzer risk senaryolarında yorgunluk veya dikkat dağınıklığı gibi insani faktörlerden etkilenmeden her seferinde aynı standartta sonuçlar üretilmesini garanti eder. Ancak yazarlar bu analitik üstünlüğün beraberinde bazı sınırlılıklar getirdiğine de dikkat çekmektedir. Özellikle algoritmaların karar alma süreçlerinin şeffaf olmaması şeklinde tanımlanan "kara kutu" problemi ve sistemin veriyi işlerken kurumun kültürel veya durumsal nüanslarını gözden kaçırmaya neden olan “bağlamsal yorumlama eksikliği” yapay zekânın tek başına bir karar verici olmaktan ziyade bir karar destek aracı olarak konumlandırılmasını gerektirmektedir

Stratejik karar destek sistemlerinde algoritmik güvenilirliğin sağlanması ve yapay zekâ kaynaklı risklerin minimize edilmesi amacıyla alanyazında sıklıkla başvurulan yaklaşımlardan birisi de “İnsan Döngüde” (Human-in-the-Loop / HITL) modelidir. HITL; yapay zekâ sistemlerinin tamamen otonom çalışması yerine sürecin kritik karar noktalarında insan uzmanların denetimine, müdahalesine ve onayına tabi tutulmasını öngören hibrit bir çalışma modelidir (Zanzotto, 2019). Bu yaklaşımda yapay zekâ geniş veri setlerini işleyerek ön değerlendirmeleri ve olasılık hesaplamalarını gerçekleştirirken; insan uzman, algoritmaların sahip olmadığı bağlamsal bilgiyi, etik muhakemeyi ve kurumsal hafızayı sürece dâhil etmektedir (Holzinger, 2016). Özellikle belirsizliğin yüksek olduğu stratejik risk yönetimi gibi

alanlarda HITL yaklaşımı yapay zekânın olası “halüsinasyon” veya “yanlılık” risklerine karşı bir güvenlik sübabı işlevi görmektedir (Mosqueira-Rey vd., 2023).

2.3.4. Yapay Zekâ Sistemlerinin Organizasyonlarda Benimsenmesi

Yapay zekâ teknolojilerinin organizasyonel süreçlere entegrasyonu sadece teknik bir kurulum süreci değil aynı zamanda yönetsel ve kültürel bir adaptasyon sürecidir. Literatürde bu süreç Davis (1989) tarafından temelleri atılan Teknoloji Kabul Modeli (TAM) ve örgütsel dinamikleri inceleyen Teknoloji-Organizasyon-Çevre (TOE) çerçeveleri ekseninde ele alınmaktadır. Bu teorilere göre bir teknolojinin benimsenmesi “algılanan fayda” ve “algılanan kullanım kolaylığına” bağlı olsa da yapay zekâ gibi belirsizlik içeren teknolojilerde "risk algısı" belirleyici bir değişken olarak öne çıkmaktadır. Nitekim Wei vd. (2025), yüksek riskli ve düşük riskli yapay zekâ teknolojilerinin benimsenme süreçlerini karşılaştırdıkları çalışmalarında kullanıcıların risk tercihlerinin teknolojiyi kabul etme niyetini doğrudan şekillendirdiğini ampirik olarak kanıtlamıştır.

Bu bağlamda “örgütsel hazırlık” kavramı da kritik bir önem taşımaktadır. Neumann, Guirguis ve Steiner (2024), kamu organizasyonlarında yapay zekâ benimsenmesini inceledikleri karşılaştırmalı vaka analizlerinde kurumsal hazırlığın sadece donanım altyapısı ile sınırlı olmadığını asıl belirleyicinin kurumun “veri yönetim kapasitesi” ve “liderliğin teknolojiye duyduğu güven” olduğunu ortaya koymuştur. Yazarlara göre başarılı bir adaptasyon teknik altyapının modernizasyonu, personel yetkinliklerinin artırılması ve etik kaygıların giderilmesini içeren bütünlük bir strateji gerektirmektedir.

Özellikle yükseköğretim kurumları gibi köklü ve bürokratik yapılarda yapay zekânın benimsenmesi daha karmaşık direnç mekanizmalarıyla karşılaşabilmektedir. Al-Ahmad vd. (2025), eğitim odaklı kurumlarda geniş dil modellerinin (LLM) kullanımına yönelik yaptıkları değerlendirmede kullanıcıların teknolojiyi benimseme hızının sistemin sağladığı "fayda algısı" ve "kullanım kolaylığı" ile şekillendiğini belirtmektedir. Ancak Jarrahi (2018) tarafından vurgulandığı üzere benimseme sürecindeki en kritik eşik; yapay zekânın insan uzmanların yerini alacak bir tehdit olarak değil onların bilişsel kapasitesini artıran bir tamamlayıcı olarak konumlandırılmasıdır. Bu nedenle başarılı bir benimseme stratejisi teknolojiyi sadece operasyonel verimlilik aracı olarak değil stratejik karar verme süreçlerini güçlendiren bir "akıllı asistan" olarak kurumsal kültüre entegre etmeyi hedefler.

2.4. İNSAN-YAPAY ZEKÂ SİMBİYOZU VE PERFORMANS KARŞILAŞTIRMASI

Bu araştırma insan yargısı ile yapay zekâ algoritmalarını birbirine rakip iki mekanizma olarak değil, Licklider (1960) tarafından öngörülen vizyon doğrultusunda birbirinin eksiklerini kapatan simbiyotik bir bütünün parçaları olarak ele almaktadır. Ancak bu bütünlüğün sağlanabilmesi için öncelikle her iki tarafın (İnsan ve YZ) risk değerlendirme performanslarının karşılaştırmalı olarak ölçülmesi gerekmektedir. Yönetim bilimleri perspektifinden bakıldığında Jarrahi (2018), bu ilişkinin temelini “tamamlayıcılık” ilkesine dayandırmaktadır. Jarrahi’ye göre yapay zekâ karmaşık veri setlerini işleme ve analitik tutarlılık konusunda “hesaplamalı” bir üstünlüğe sahipken; insan yöneticiler belirsizlik durumlarında sezgi, empati ve stratejik vizyon gerektiren “bağlamsal” bir üstünlüğe sahiptir. Dolayısıyla ideal bir risk yönetim sistemi bir tarafın diğerini ikame etmesiyle değil, Morello ve Chick (2025) tarafından "İnsan-YZ Simbiyotik Teorisi" (HAIST) ile modellendiği üzere her iki tarafın en güçlü yönlerinin birleştirilmesiyle mümkündür.

2.4.1. İnsan-YZ Simbiyozu Kavramının Teorik Temelleri

İnsan ve yapay zekâ arasındaki iş birliği kavramı Licklider (1960) tarafından “İnsan-Bilgisayar Simbiyozu” (Man-Computer Symbiosis) olarak ilk kez kavramsallaştırılmıştır. Licklider, insanların ve bilgisayarların birbirlerinin güçlü yönlerini tamamlayarak ortak amaçlara ulaşabileceğini öngörmüş ve bu simbiyozun yaratıcı düşünme ile hesaplamalı gücü birleştireceğini belirtmiştir. Bu öncü çalışma bugünkü İnsan-YZ iş birliği araştırmalarının temel taşı oluşturmaktadır.

“Simbiyoz” kavramı, biyolojide farklı organizmaların birbirlerine fayda sağlayarak “birlikte yaşamaları” durumunu ifade etmektedir. Licklider (1960), insan ve bilgisayar arasındaki ilişkiyi tanımlarken bu biyolojik kavrama başvurmuş ve incir ağacı ile Blastophaga böceği (Blastophaga Grossorum) arasındaki yaşamsal ortaklığı örnek göstermiştir.

Licklider'a göre (1960) incir ağacı yalnızca bu böcek tarafından tozlaşabilmekte, böceğin larvaları ise ağacın yumurtalığında yaşayarak beslenmektedir. Taraflardan biri olmadan diğerinin varlığını sürdürmesi veya üremesi mümkün değildir. Bu biyolojik analogiden hareketle Licklider, insan ve bilgisayar arasındaki ilişkinin de “efendi-köle” hiyerarşisine dayalı bir otomasyon ilişkisi değil her iki tarafın da birbirinin yeteneklerini tamamladığı, üretken ve gelişen bir ortaklık olması gerektiğini savunmuştur.

Licklider'in vizyonu günümüzde Morello ve Chick (2025) tarafından geliştirilen "İnsan-YZ Simbiyotik Teorisinin" (Human-AI Symbiotic Theory - HAIST) de temel dayanağını oluşturmaktadır. Morello ve Chick (2025), geliştirdikleri teoride simbiyoz kavramını çağdaş bağlama uyarlamış ve akademik araştırmalarda YZ destekli validasyonun nasıl gerçekleştirilebileceğini göstermiştir. HAIST teorisi yapay zekâ sistemlerinin insan iş gücünü ikame ettiği geleneksel otomasyon yaklaşımının aksine insan ve makine zekâsının birbirini tamamladığı karşılıklı bir bağımlılık ilişkisini esas almaktadır. Teoriye göre simbiyoz kavramı taraflardan birinin diğeri üzerinde hakimiyet kurması değil yapay zekânın yüksek veri işleme ve desen tanıma kapasitesi ile insanın bağlamsal anlayış, sezgi ve etik muhakeme yeteneğinin entegre edilerek tekil zekâ türlerinden daha üstün bir "kolektif zekâ" oluşturulması süreci olarak tanımlanmaktadır (Morello ve Chick, 2025). HAIST çerçevesinde yapay zekâ sadece kendisine verilen komutları uygulayan pasif bir araçtan ziyade karar alma süreçlerine aktif katılım sağlayan ve insan partnerine bilişsel geri bildirim sunan bir "takım arkadaşı" olarak konumlandırılmaktadır.

Teorinin stratejik karar alma ve risk yönetimi süreçlerindeki en kritik bileşeni ise "bilişsel çeşitlilik" ilkesidir. Morello ve Chick (2025), insan uzmanların ve yapay zekâ ajanlarının olayları farklı bilişsel modellerle analiz ettiğini, bu farklılığın bir uyumsuzluk sorunu değil aksine sistemin dayanıklılığını artıran bir avantaj olduğunu savunmaktadır. Bu yaklaşıma göre yapay zekâ modellerinin teorik ve veriye dayalı en kötü durum senaryoları ile insan uzmanların deneyime dayalı bağlamsal değerlendirmelerinin sentezlenmesi, stratejik kör noktaların en aza indirilmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla HAIST insan ve yapay zekânın hiyerarşik olmayan bir düzlemde etkileşime girdiği, yapay zekânın analitik genişliği sağlarken insanın anlamsal derinliği oluşturduğu hibrit bir çalışma modelini öngörmektedir (Morello ve Chick, 2025).

Kısaca Morello ve Chick (2025)'e göre HAIST teorisi İnsan ve YZ'nin farklı görev türlerinde farklı güçlü yönlere sahip olduğunu sistematik olarak açıklar: *"Yapay Zekâ; yapılandırılmış, tekrarlayan ve veri yoğun görevlerde üstünlük gösterirken İnsan; sezgi, yaratıcılık, etik değerlendirme ve bağlamsal yorumlama gerektiren görevlerde başarılıdır."*

2.4.2. İnsan ve Yapay Zekâ Performansının Ampirik Karşılaştırmaları

Teorik olarak idealize edilen simbiyotik ilişkinin pratikteki geçerliliği, literatürde insan uzmanlar ile yapay zekâ algoritmalarının belirli görevlerdeki performanslarını ölçen ampirik çalışmalarla test edilmektedir. Bu karşılaştırmalar genellikle insanın bilişsel sınırları ile

makinenin hesaplama gücü arasındaki gerilim üzerine kurgulanmaktadır. Paas, Renkl ve Sweller (2003) tarafından geliştirilen "Bilişsel Yük Teorisi" perspektifinden bakıldığında insan karar vericilerin karmaşık ve büyük veri setlerini işlerken zihinsel yorgunluk ve dikkat dağınıklığı yaşadığı, buna karşın yapay zekâ modellerinin veri boyutu arttıkça performans kaybı yaşamadığı görülmektedir. Bu temel fark ampirik araştırmaların çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Literatürdeki güncel deneyler yapay zekânın özellikle "üretkenlik" ve "çeşitlilik" gerektiren görevlerde insanı geride bıraktığını göstermektedir. Örneğin Joosten vd. (2024), "fikir geliştirme" süreçlerinde insan ekipleri ile üretken yapay zekânın çıktılarını karşılaştırdıkları çalışmalarında; yapay zekânın birim zamanda ürettiği fikir sayısı (akıcılık) ve fikirlerin kategorik farklılığı (esneklik) açısından insanı geçtiğini saptamıştır. Ancak aynı çalışmada fikirlerin "uygulanabilirliği" ve "bağlamsal derinliği" söz konusu olduğunda insan uzmanların hala tartışılmaz bir üstünlüğe sahip olduğu vurgulanmıştır. Benzer bir bulgu yazılım mühendisliği alanında Al-Ahmad vd. (2025) tarafından da raporlanmış; LLM'lerin teknik kod üretiminde kusursuza yakın performans sergilemesine rağmen karmaşık sistem tasarımındaki stratejik kararlarda insan denetimine muhtaç olduğu belirtilmiştir.

Risk yönetimi ve karar verme özelindeki karşılaştırmalar ise daha çok Kahneman, Sibony ve Sunstein (2021) tarafından ortaya atılan "Gürültü" kavramı etrafında şekillenmektedir. İnsan yargısı aynı veriye farklı zamanlarda farklı tepkiler verebilen "gürültülü" bir yapıya sahipken algoritmalar aynı girdiye her zaman aynı çıktıyı veren deterministik bir yapı sergiler. Holzinger (2016), sağlık bilişimi alanındaki deneylerinde algoritmaların tutarlılık açısından hekimlerden üstün olduğunu ancak hastanın hikayesindeki örtük bilgiyi yakalamada yetersiz kaldığını göstermiştir. Bu durum performans karşılaştırmalarında sadece "doğruluk" oranına değil aynı zamanda "açıklanabilirlik" ve "bağlam" kriterlerine de bakılması gerektiğini kanıtlamaktadır.

Mevcut literatürde finans ve sağlık sektörlerinde bu tür karşılaştırmalı çalışmalar yoğunlaşmış olsa da yükseköğretim kurumlarının stratejik risk envanterleri üzerinde Türk yönetim kültürüne özgü bir "İnsan vs. Yapay Zekâ" performans analizi eksikliği bulunmaktadır. Bu tez çalışması söz konusu boşluğu doldurmak amacıyla insan uzmanların ve yapay zekâ modellerinin aynı risk maddelerine verdikleri tepkileri istatistiksel uyum testi ve fark analizi gibi uygulamalarla inceleyerek simbiyotik ilişkinin sınırlarını ampirik verilerle ortaya koymayı hedeflemektedir.

2.5. ALANYAZINDAKİ BOŞLUK VE ARAŞTIRMANIN KONUMU

Yapay zekâ ve risk yönetimi üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde literatürün ağırlıklı olarak finans, sağlık ve mühendislik alanlarında yoğunlaştığı, yükseköğretim yönetimi özelinde ise çalışmaların genellikle sınırlı kaldığı görülmektedir. Kurumsal yönetim ve stratejik planlama süreçlerinde insan yargısı ile üretken yapay zekâ modellerini karşılaştıran ampirik çalışmaların sınırlılığı bu araştırmanın temel çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda tez çalışması; kullanılan metodoloji (İnsan Uzman vs. 5 Farklı YZ Modeli), kapsam (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Stratejik Risk Envanteri) ve teorik zemin açısından özgün bir konuma sahiptir. Özellikle stratejik planlama gibi sübjektif yargıların yoğun olduğu bir alanda yapay zekânın denetleyici bir aktör olarak konumlandırılması, mevcut literatür taraması ve ulaşılan veriler ışığında bu tez; **Türkiye yükseköğretiminin stratejik planlama ve kalite yönetimi süreçlerinde yapay zekâ destekli risk değerlendirmesi yapan ilk çalışma** olma niteliği taşımaktadır.

Araştırmanın özgün değeri sadece bu "ilk" olma özelliğiyle sınırlı değildir. Çalışmanın kuramsal çerçevesinin temelleri Licklider (1960) tarafından "İnsan-Bilgisayar Simbiyozu" vizyonu ile atılan, Simon (1955)'in "Sınırlı Rasyonellik" kavramıyla yönetsel sınırları çizilen ve günümüzde Morello ve Chick (2025) tarafından "Simbiyotik Teori" (HAIST) ile modellenen tarihsel bir birikimi referans almaktadır. Bu köklü teorik zemin üzerine inşa edilen araştırma Türk yükseköğretim sistemindeki yöneticilere "dijital bir iş arkadaşı" ile nasıl çalışabileceklerine dair ampirik kanıtlar sunmayı amaçlamaktadır. Sonuçların Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) süreçlerinde "kanıt temelli yönetim" anlayışını güçlendirmesi ve insan hatasından (gürültü) arındırılmış daha nesnel bir risk yönetimi modeline zemin hazırlaması hedeflenmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bilimsel araştırmalarda metodoloji sadece verilerin nasıl toplandığını gösteren teknik bir prosedür değil, araştırmanın ontolojik ve epistemolojik sınırlarını çizen temel bir yapı taşıdır. Bu bağlamda insan yargısı ile yapay zekâ algoritmaları arasındaki risk algısı farklılıklarını "İnsan-Yapay Zekâ Simbiyozu" perspektifinden inceleyen bu çalışma metodolojik olarak post-pozitivist bir paradigmaya dayanmaktadır. Creswell (2014) tarafından ifade edildiği üzere post-pozitivist yaklaşım mutlak gerçeğin tek bir ölçümle değil, "çoklu ölçümler" ve "nesnel karşılaştırmalarla" ortaya konulabileceğini savunur.

Bu paradigma ışığında araştırma geleneksel betimsel yöntemlerin ötesine geçerek "Analitik-Deneysel" bir yaklaşım benimsemiştir. Wacker (1998) tarafından geliştirilen araştırma yöntemleri taksonomisine göre "Analitik" yöntemler mantıksal yapıların (bu çalışmada Yapay Zekâ algoritmalarının) iç tutarlılığını incelerken, "Deneysel" yöntemler gerçek dünya verilerine (bu çalışmada İnsan Uzmanların yargılarına) dayanır. Bu tez yapay zekânın matematiksel kesinliği ile insan doğasının değişkenliğini aynı düzlemde karşılaştırdığı için söz konusu iki metodolojik yaklaşımı sentezlemektedir.

Ayrıca Flynn vd. (1990) tarafından belirtildiği üzere "teori doğrulama" süreçlerinde kullanılan bu hibrit yapı çalışmanın sadece "ne olduğunu" (betimsel) değil, "neden farklılaştığını" (nedensel) açıklamasına olanak tanır. Araştırma tasarımı belirlenen stratejik risk maddelerinin farklı değerlendirici gruplar tarafından işlenmesi ve elde edilen çıktıların istatistiksel sapmalarının analiz edilmesi üzerine kurgulanmış olup; Fraenkel, Wallen ve Hyun (2012) tarafından tanımlanan "Nedensel Karşılaştırma" deseninin modern bir uyarlaması niteliğindedir.

3.1. ARAşTIRMANIN DESENİ/MODELİ

Araştırmanın metodolojik çatısını oluşturan Analitik-Deneysel yaklaşım doğrultusunda bu çalışma "Deneysel Simülasyon Deseni" kullanılarak kurgulanmıştır. Bu desen gerçek dünya verilerinin (stratejik risk maddeleri) kontrollü bir sanal ortamda (yapay zekâ arayüzleri) işlenmesini ve sonuçların insan yargılarıyla karşılaştırılmasını esas alır. Araştırma; katılımcı grupların (İnsan ve YZ) doğal yapılarına müdahale edilmeden sadece maruz kaldıkları girdilerin (risk senaryoları) standardize edildiği bir yapı arz ettiğinden Fraenkel, Wallen ve Hyun (2012) tarafından sınıflandırılan "Yarı-Deneysel" araştırma türüne girmektedir. Bu

desenin seçilmesindeki temel gerekçe insan zihni ile algoritmik karar vericiler arasındaki performans farkını ölçen güncel çalışmalarda (Esteva vd., 2017; Kahneman vd., 2021) "Kıyaslama" yönteminin standart kabul edilmesidir. Çalışmada insan uzmanlar ve yapay zekâ modelleri aynı risk envanterine tabi tutularak aralarındaki "nedensellik" ilişkisi (Yargı Türü => Risk Puanı) istatistiksel olarak sınanmıştır.

3.1.1. Araştırmanın Değişkenleri

Araştırmanın hipotezlerini test etmek amacıyla belirlenen değişken seti ve ölçüm araçları aşağıda detaylandırılmıştır:

* Bağımsız Değişken: Risk değerlendirmesini gerçekleştiren "Karar Verici Türü"dür. Bu değişken kategorik yapıda olup "biyolojik yargı" (İnsan Uzmanlar, n=7) ve "algoritmik yargı" (GPT-4o, Claude 3.5, Gemini 1.5, Perplexity, Manus AI) olmak üzere iki ana seviyeden oluşmaktadır.

* Bağımlı Değişken: Karar vericiler tarafından üretilen "Risk Algı Skorları"dır. Bu skorların ölçümünde sosyal bilimlerde tutum ve algı ölçümlerinin standardı kabul edilen "Likert Ölçeği" kullanılmıştır.

* Ölçüm Aracı: Orijinal formu Likert (1932) tarafından geliştirilen ve Joshi vd. (2015) tarafından psikometrik güvenilirliği doğrulanan "5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği" tercih edilmiştir. Ölçek riskin "Olasılık" ve "Etki" boyutlarını 1 (Çok Düşük/Önemsiz) ile 5 (Çok Yüksek/Kritik) arasında değişen aralıklı değerlerle sayısallaştırmaktadır. Bu ölçeğin seçilme nedeni insan uzmanların sezgisel yargılarını matematiksel verilere dönüştürürken sunduğu esneklik ile yapay zekâ modellerinin olasılık dağılımlarını belirli bir skalaya oturtma konusundaki başarısıdır.

3.1.2. Araştırmanın Hipotezleri

İnsan uzman yargısı ile üretken yapay zekâ modellerinin risk değerlendirme performanslarını karşılaştırmayı amaçlayan bu çalışmada aşağıdaki temel hipotezlerin test edilmesi hedeflenmiştir:

* H_1 : İnsan uzman ve YZ modellerinin risk puanları (Genel Skor) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

* H_2 : İnsan uzman ve YZ modellerinin "Olasılık" puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

* H_3 : İnsan uzman ve YZ modellerinin "Etki" puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

* H_4 : İnsan uzman ve YZ modelleri arasında değerlendirme açısından anlamlı bir uyum vardır.

* H_5 : Tüm değerlendiricilerin (İnsan uzman ve YZ modelleri) risk puanlamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

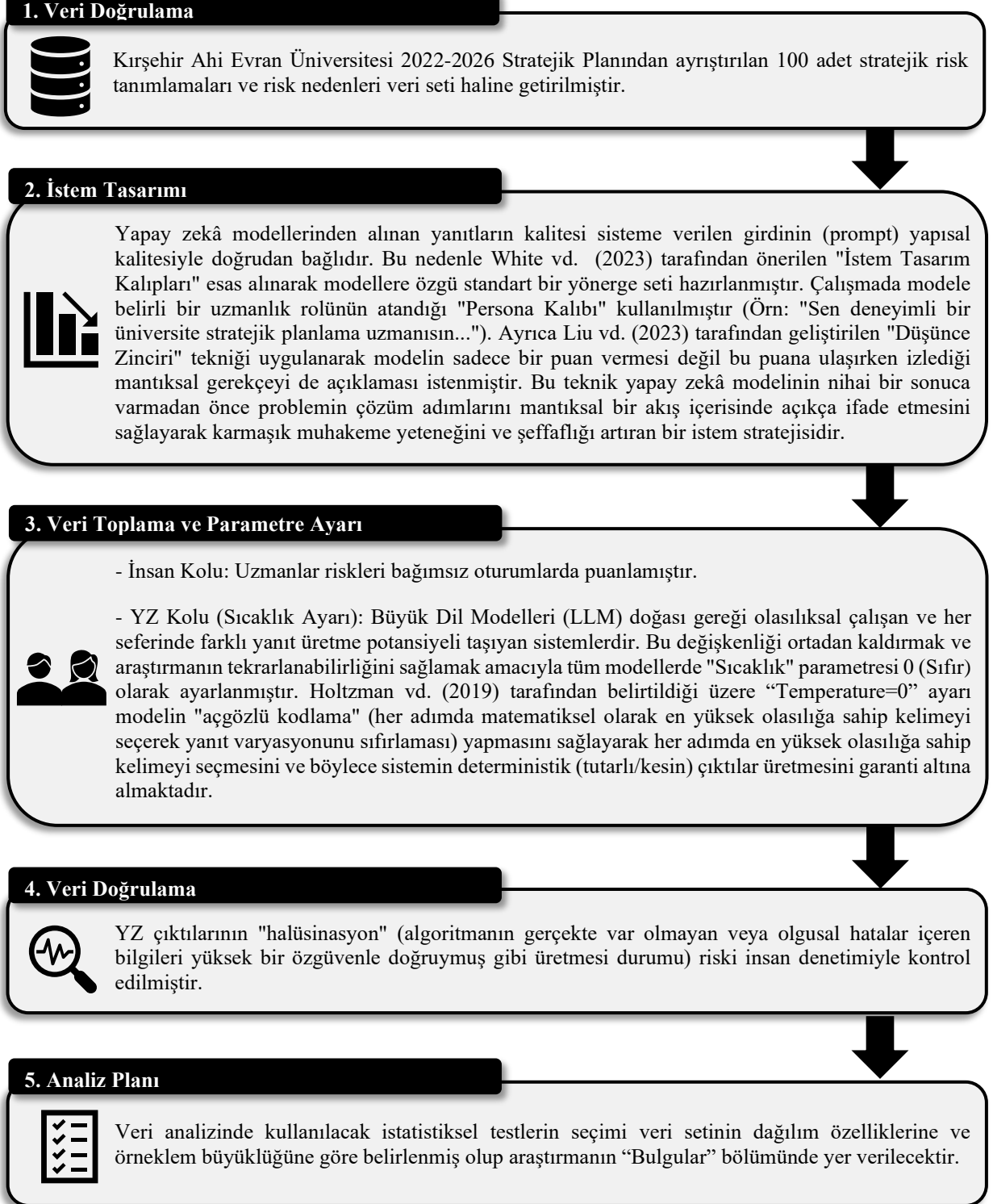
* H_6 : İnsan uzman ile YZ modellerinin risk sıralamaları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki (korelasyon) vardır.

3.1.3. Araştırma Süreci Algoritması

Bu araştırmada veri toplama ve analiz süreci özellikle üretken yapay zekâ modellerinden elde edilen çıktılarda tutarlılık, tekrarlanabilirlik ve karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla sistematik bir algoritmik kurgu çerçevesinde yürütülmüştür. Yapay zekâ modellerinin olasılıksal yapısı ve bağlama duyarlı çıktı üretme eğilimleri dikkate alınarak analiz sürecinin rastlantısal ya da yoruma açık hâle gelmesini önlemek için literatürde “İstem (Prompt) Mühendisliği” olarak tanımlanan yöntemsel standartlara ve parametre kontrol prensiplerine titizlikle uyulmuştur. Bu yaklaşım yapay zekâyı serbest bir yorumlayıcıdan ziyade önceden tanımlanmış kurallar ve kısıtlar içinde çalışan bir analitik araç konumuna yerleştirmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda araştırma süreci veri bütünlüğünü ve metodolojik denetlenebilirliği güvence altına alan beş aşamalı bir uygulama algoritması temelinde yapılandırılmıştır.

Bu algoritmik yapı araştırma sürecini doğrusal bir veri toplama faaliyeti olmaktan çıkararak her aşaması bir sonraki adımı denetleyen bütüncül bir kontrol döngüsü şeklinde kurgulamaktadır. Süreç boyunca insan ve yapay zekâ bileşenleri eş zamanlı ancak farklı roller üstlenmiş; insan uzmanlar bağlamsal yorumlama ve problem tanımlama işlevini yürütürken, yapay zekâ sistemleri hesaplama, tutarlılık ve örüntü denetimi görevini üstlenmiştir. Böylece araştırma süreci tek yönlü bir üretim hattı yerine hataya açık noktaların erken aşamada yakalanabildiği ve geri besleme mekanizmalarıyla düzeltilebildiği kapalı devre bir metodolojik mimariye dönüştürülmüştür. Aşağıdaki şemada sunulan adımlar bu mimarinin sadeleştirilmiş bir görsel temsilini oluşturmakta ve çalışmanın tekrarlanabilirliğini sağlayan temel denetim mantığını tek bir sayfa üzerinde bütüncül olarak yansıtmaktadır.

5 adımlı uygulama algoritmasının teknik detayları şöyledir:

Şekil 3.1. Araştırma Süreci Algoritması

3.2. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU VE KURUMSAL BAĞLAM

Bu araştırma geniş bir evreni temsil etme iddiası taşıyan genelleyci bir anket çalışması değil, belirli bir kurumsal yapının derinlemesine incelendiği ve yapay zekâ entegrasyonunun bu spesifik bağlamda test edildiği bir "Durum Çalışması" niteliğindedir. Yin (2014) tarafından yapılan tanıma göre durum çalışması; incelenen olgu (risk algısı) ile olgunun içinde bulunduğu bağlam (kurumsal yapı) arasındaki sınırların kesin olarak ayırlamadığı durumlarda başvuru alan ampirik bir araştırma yöntemidir. Creswell (2013) ise bu yöntemi bir veya birkaç durumun zaman içinde detaylı ve derinlemesine veri toplama araçlarıyla incelendiği "sınırlı bir sistem" analizi olarak tanımlar. Bu çalışmada risk algısının üniversitenin stratejik hedefleri ve organizasyonel kültürüyle iç içe geçmiş yapısı nedeniyle olayları yüzeyden tarayan nicel desenler yerine olguyu kendi doğal ortamında inceleyen bu desen tercih edilmiştir.

Bu metodolojik tercih doğrultusunda çalışmada Patton (2014) tarafından tanımlanan "Amaçlı Örneklem" (Purposive Sampling) yaklaşımı benimsenmiş ve uygulama sahası olarak Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi belirlenmiştir. Patton (2014)'ın tanımına göre "Amaçlı Örneklem" temsiliyetten ziyade bilgi zenginliği hedefler. Yani rastgele 100 kişiye sormaktansa konuyu bilen 1 kişiye sormak daha değerlidir.

Bu kurumun tercih edilmesinde "kolayda ulaşılabilirlikten" (web sayfalarında yayınlanan raporlar) ziyade araştırmacının "bağlamsal hakimiyeti" belirleyici olmuştur. Araştırmacının önceki yıllarda ilgili üniversitenin Kalite Yönetim Koordinatörlüğü bünyesinde personel olarak görev yapmış olması kurumun stratejik hafızasına erişim açısından metodolojik bir belirleyicilik arz etmektedir. Çünkü stratejik riskler sadece yazılı belgelerle (açık bilgi) değil kurumun kültürel kodlarına işlenmiş deneyimlerle anlaşılabilir.

Bu noktada literatürde Michael Polanyi (1966) tarafından kavramsallaştırılan "Örtük Bilgi" teorisi devreye girmektedir. Polanyi'nin "Bildiğimiz söyleyebildiğimizden daha fazlasıdır" ilkesine göre bir organizasyondaki gerçek riskler ve hassasiyetler genellikle resmi raporlarda yazmayan ancak çalışanların zihninde ve kurumun rutinlerinde saklı kalan, ifade edilmesi zor bilgilerdir. Yönetim bilimlerinde Nonaka ve Takeuchi (1995) tarafından kurumsal bilgi yaratma süreçlerinin temeli olarak görülen bu örtük bilgiye sahip olmak; dışarıdan bir gözlemcinin "sıradan" görebileceği bir risk maddesinin kurum için neden "kritik" olduğunu analiz edebilmek için hayati önem taşır.

Bu çalışmada araştırmacının kurumsal geçmişi sayesinde sahip olduğu bu örtük bilgi; risk maddelerinin yapay zekâya aktarılırken doğru bağlama oturtulması ve YZ çıktılarının geçerliliğinin (halüsinasyon mu yoksa stratejik bir öngörü mü? olduğunun) sağlıklı bir şekilde sorgulanabilmesi için araştırmaya özgün bir "içeriden bakış" avantajı sağlamaktadır.

3.2.1. İnsan Uzman Grubu (Kurumsal Risk Komisyonu ve Karar Yapısı)

Araştırmada "İnsan Yargısını" temsil eden veri seti rastgele seçilmiş bireysel katılımcılardan değil, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinin kurumsal risk yönetiminden yasal olarak sorumlu olan "Risk Komisyonu" ve ilgili alt birimlerin (Birim Kalite ve Risk Komisyonları) konsolide edilmiş uzman görüşlerinden elde edilmiştir.

Bu çalışma grubunun uzmanlık niteliği ve seçim kriterleri Üniversitenin Bütünleşik Risk Yönetimi Yönergesinin 21. Maddesi'ne dayanmaktadır (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi [KAEÜ], 2023). İlgili maddeye göre Risk Komisyonu üyeleri rastgele değil, "Kalite Yönetim Koordinatörünün önerisi üzerine Rektör tarafından" kurumsal hafızaya ve teknik yetkinliğe sahip personel arasından 3 yıl süreyle görevlendirilen resmi bir kuruldur.

Çalışmada esas alınan insan yargısı puanları aşağıdaki niteliklere sahip çok disiplinli bir uzman heyetinin ortak aklını temsil etmektedir:

- * Akademik Otorite: Rektör (Başkan) ve ilgili akademik alan uzmanları.
- * Denetim Uzmanlığı: İç Kontrol ve Risk Yönetimi süreçlerine hakim İç Denetçi.
- * İdari Yetkinlik: Üniversitenin işleyişine hakim Daire Başkanları.

Yönergenin 22. Maddesi uyarınca bu komisyonun görevi "Üniversitenin faaliyetleri üzerindeki potansiyel riskleri belirlemek, analiz etmek ve her bir riskin olası etkilerini ve olasılıklarını değerlendirmektir." (KAEÜ, 2023)

Bu çalışmadaki insan veri seti "Grup Kararı" niteliğindedir. Riskler önce tabana yayılan "Birim Kalite ve Risk Komisyonları" tarafından tanımlanmış, ardından üst kurul olan Risk Komisyonu tarafından analiz edilmiştir. Analiz edilen risk puanları tekil bireylerin subjektif yargılarını değil, tartışılmış ve uzlaşmış bir "Kurumsal Konsensüsü" ifade etmektedir. Bu durum veri setindeki bireysel önyargı riskini minimize etmektedir.

3.2.2. Stratejik Risk Envanteri: Veri Setinin Oluşturulması ve İndirgeme Süreci

Araştırmanın veri kaynağını oluşturan risk envanteri rastgele bir seçimle değil Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinin mevcut "Stratejik Risk Kütüğü" üzerinde uygulanan sistematik bir "Veri Temizleme ve İndirgeme" süreci sonunda elde edilmiştir.

Başlangıçta üniversitenin ilgili birimleri tarafından stratejik plan kapsamında oluşturulmuş toplam 279 adet stratejik risk maddesi tespit edilmiştir. Ancak bu ham veri seti üzerinde yapılan ön incelemelerde veri kalitesini düşürecek yapısal sorunlar saptanmış ve aşağıdaki "eleme filtreleri" uygulanarak araştırma örnekleme oluşturulmuştur:

* Mükerrerlik Analizi: Mevcut kütükte toplam 46 adet Performans Göstergesi (PG) için risk tanımlaması yapıldığı; ancak bazı göstergeler için (kritik birimlerin çokluğu nedeniyle) 36 adet, bazıları için ise sadece 1 adet risk tanımlaması girildiği görülmüştür. Aynı riskin farklı birimlerce mükerrer şekilde tanımlandığı durumlar konsolide edilerek tekilleştirilmiştir.

* Veri Kalitesi ve Tutarlılık Kontrolü: Risk tanımlamalarının metodolojik doğruluğu incelenmiş ve şu hataları içeren maddeler veri setinden çıkarılmıştır:

* Tanım Hatası: Risk yerine ilgili performans göstergesinin tanımının yazıldığı maddeler.

* Kopyalama Hatası: "Risk Tanımı" ve "Olası Sonuçlar" sütunlarına birebir aynı metinlerin girildiği, kopyala-yapıştır hatası içeren maddeler.

* Hatalı Kurgu: Neden-sonuç ilişkisinin kurulamadığı mantıksal hatalar.

* Önem Derecesi Filtresi: Stratejik planın doğası gereği olasılığı ve etkisi düşük olan "operasyonel" riskler elenmiş, üniversitenin ana hedeflerini tehdit etme potansiyeli en yüksek olan (Kırmızı Bölge) risklere öncelik verilmiştir.

Bu filtreleme süreci sonucunda metodolojik olarak geçerli hale gelen risk havuzu içerisinden nihai çalışma grubunu belirlemek amacıyla Patton (2014) tarafından literatüre kazandırılan "Tabakalı Amaçsal Örnekleme" stratejisi uygulanmıştır.

Patton (2014) ve Teddlie ve Yu (2007)'ya göre bu örnekleme yöntemi; evrenin (risk kütüğünün) homojen olmadığı durumlarda evreni oluşturan alt grupların (tabakaların) her birinden o grubu en iyi temsil eden örneklerin kasıtlı olarak seçilmesine dayanır. Bu çalışmada üniversitenin stratejik yapısı gereği risklerin tek bir alanda toplanmaması adına Stratejik Planın 4 temel eksenini "Tabakalar" olarak kabul edilmiştir:

1. Eğitim-Öğretim
2. Araştırma-Geliştirme
3. Toplumsal Katkı
4. Kurumsal Yönetim

Her bir tabakadan "önem derecesi" en yüksek olan riskler amaçlı olarak seçilerek 100 maddelik nihai envantere kurumsal hedeflerin dengeli bir temsiliyeti sağlanmıştır. Böylece rastgele seçimde oluşabilecek "tek yönlü yığılma" riski bertaraf edilmiş ve örneklemin kapsam geçerliliği literatüre uygun şekilde güçlendirilmiştir. Böylece araştırmada kullanılan veri seti hem niceliksel "gürültüden" arındırılmış hem de niteliksel olarak en güçlü maddelerden oluşturulmuştur.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada veri toplama süreci geleneksel anket formlarının ötesine geçerek insan uzmanlara sunulan risk maddelerinin algoritmik dile çevrildiği "Yapılandırılmış İstem Setleri" aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Yapay zekâ modellerinden tutarlı, karşılaştırılabilir ve tekrarlanabilir veriler elde etmek amacıyla bu istem setleri rastgele soru cümleleri olarak değil, literatürde "İstem Mühendisliği" (Prompt Engineering) olarak tanımlanan teknik standartlara uygun birer "dijital ölçme aracı" olarak tasarlanmıştır.

Veri toplama aracının tasarımında modelin çıktı kalitesini maksimize etmek ve "halüsinasyon" (gerçek dışı üretim) riskini minimize etmek için şu üç temel metodolojik katman uygulanmıştır:

* Persona Ataması: İstem setinin giriş katmanında White vd. (2023) tarafından önerilen "Persona Kalıbı" kullanılmıştır. Modellere "Sen, Yükseköğretim Kalite Güvence Sistemi ve ISO 31000 standartlarında uzmanlaşmış Deneyimli ve Kıdemli bir Risk Denetçisisin" komutu verilerek modelin genel veri havuzu yerine spesifik bir uzmanlık alanına odaklanması ve bir uzman gibi davranması sağlanmıştır.

* Düşünce Zinciri: Yapay zekânın "kara kutu" sorununu aşmak ve verdiği puanın mantıksal dayanağını görebilmek için Wei vd. (2022) ve Liu vd. (2023) tarafından geliştirilen "Düşünce Zinciri" tekniği entegre edilmiştir. İstem formunda modele doğrudan puan vermesi değil; önce "riskin nedenlerini ve kurumsal hedeflere etkisini analiz et [Muhakeme], ardından "bu analize dayanarak puan ver" [Karar] şeklinde kademeli bir yönerge verilmiştir. Bu teknik

modelin insan yargısına benzer bir muhakeme süreci izlemesini sağlamıştır.

* Çıktı Standardizasyonu: Verilerin doğrudan istatistiksel analize (SPSS/Excel) uygun hale getirilmesi için modellerin doğal dilde (sohbet dili) yanıt vermesi engellenmiş ve çıktıların yapılandırılmış bir tablo formatında sunulması zorunlu tutulmuştur.

Kullanılan temel komut yapısı çalışmanın akıcılığını korumak amacıyla EK-2’de sunulmuştur (Bkz. EK-2. Yapay Zekâ Modellerine Uygulanan Komut Setinin Yapısal Bileşenleri). Etik izin gerektiren bir insan deneği katılımı bulunmadığından etik kurul izni gerekmemektedir. Ancak kurumsal verilerin kullanılmasına yönelik resmi onay yazısı alınmıştır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Veri analizinde insan uzmanlar ile farklı yapay zekâ modellerinin (ChatGPT, Gemini, Claude, Manus, Perplexity) L-Tipi Risk Matrisi üzerinden verdikleri olasılık ve şiddet puanlamaları arasındaki benzerlik, tutarlılık ve farklılıklar çok yönlü istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir. Araştırmanın şeffaflığını ve tekrarlanabilirliğini sağlamak amacıyla istatistiksel analizlere temel teşkil eden ve insan uzmanlar ile 5 farklı yapay zekâ modelinin tüm puanlamalarını içeren ham veri seti EK-4’te (Bkz. EK-4. Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Analiz Veri Seti ve Puan Dağılım Tablosu) araştırmacıların incelemesine sunulmuştur. Analiz akışı ve istatistiksel yöntemler ise aşağıda sıralanmıştır:

* Tanımlayıcı İstatistikler: Her grup için ortalama, medyan, standart sapma, minimum ve maksimum değerler hesaplanmıştır.

* Gruplar Arası Farklılık Analizi: Aynı riskler üzerinde altı farklı değerlendiricinin puanları olduğu için bağımlı/tekrarlı ölçümler için Friedman Testi uygulanmıştır.

* Post-Hoc Karşılaştırmalar: Friedman testi sonucunda anlamlı fark tespit edildiği takdirde hangi grup çiftleri arasında bu farkların bulunduğunu ortaya çıkarmak için Wilcoxon işaretli sıralar testi ile tüm ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Çoklu karşılaştırmalardan doğabilecek tip I hata riskine karşı sonuçlar Bonferroni düzeltmesi ile kontrol edilerek güncellenmiştir.

* Tutarlılık ve Uyum Analizleri: Grupların puanlamalarının birbiriyle ne kadar tutarlı ve uyumlu olduğunu tespit etmek için puanlar arasındaki tutarlılık Kendall’s W uyum katsayısı ve Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) test edilmiştir.

* Korelasyon Analizleri: Puanlama grupları arasındaki lineer ilişkiler Pearson korelasyon katsayısı ile incelenecektir. Dağılımın normalliği sağlanamazsa veya ordinal yapıdan dolayı gerekirse Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı (Spearman's Rho) da uygulanacaktır.

* Veri Görselleştirme ve Raporlama: Ortalama, dağılım ve korelasyon sonuçları tablo grafikleri şeklinde görselleştirilmiştir. Bulguların raporlanmasında tablo grafiklerini destekleyecek şekilde açıklamalar sunulmuştur.

* Analiz Yazılımı: Verilerin ön işleme, temizlenmesi ve temel istatistiksel hesaplamalar IBM SPSS Statistics 26.0 paket programı ile yapılmıştır.

* İstatistiksel Parametreler ve Anlamlılık Düzeyi: Araştırmada hipotez testleri için istatistiksel anlamlılık düzeyi, uluslararası akademik standartlara uygun olarak “ $\alpha = 0.05$ ” (güven aralığı %95) kabul edilmiştir. “P” değerinin 0.05'ten küçük olduğu durumlar ($p < 0.05$), gruplar arasında veya değişkenler üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farkın/ilişkinin varlığına kanıt olarak yorumlanmıştır.

3.5. İNSAN UZMAN VERİLERİ

Bu bölümde araştırmanın referans noktasını (kıyaslama zeminini) oluşturan ve Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Stratejik Planlama sürecinde insan uzmanlar tarafından gerçekleştirilen risk değerlendirme verileri sunulmaktadır. Makine öğrenmesi literatüründe; bir modelin başarısını ölçmek veya doğrulamak amacıyla kullanılan, gerçekliği ve güvenilirliği doğrudan gözlem veya uzman bilgisine dayanan referans veriler “Temel Doğruluk” olarak tanımlanmaktadır (Goodfellow vd., 2016; ISO/IEC, 2022). Bu bağlamda kurumun iç dinamiklerine, geçmiş deneyimlerine ve bağlamsal gerçekliklerine hâkim olan uzman ekiplerin konsensüsü ile belirlenen veriler bu çalışmada yapay zekâ modellerinin performansını test etmek için “Temel Doğruluk” değeri taşımaktadır.

Çalışmanın akıcılığını sağlamak amacıyla analize dâhil edilen 100 risk maddesinin tamamı ve detaylı puanlamaları EK-3’de sunulmuştur (Bkz. EK-3. İnsan Uzmanlar Tarafından Değerlendirilen Stratejik Plan Riskleri Referans Veri Seti). Aşağıda referans veri setinin yapısını ve puanlama mantığını göstermek amacıyla veri setinden seçilen örnek risk maddelerine ait ilk 3 tablo (Tablo 3.1, Tablo 3.2 ve Tablo 3.3) yer almaktadır.

Tablo 3.5.1. AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: İletişim ve organizasyon sorunları			
RİSK NEDENLERİ: Uygun zaman ve mekan olmaması ve toplantının sürekli ertelenmesi			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

Tablo 3.5.2. AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimine yönelik olarak düzenlenen etkinliklere katılımın düşük olması			
RİSK NEDENLERİ: Düzenlenen etkinliklere katılım konusunda öğretim elemanlarının ilgi göstermemesi			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

Tablo 3.5.3. AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanlarının akademik faaliyetlerinin azalması			
RİSK NEDENLERİ: Akademik faaliyetlerinin teşvikinin yeterli olmaması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

Bu bölümde insan uzman yargısı ile yapay zekâ modellerinin (ChatGPT, Gemini, Claude, Manus, Perplexity) risk değerlendirme performansları karşılaştırılmıştır. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2022-2026 Stratejik Planı kapsamındaki 100 stratejik risk maddesi L-Tipi Matris metodolojisine göre analiz edilmiştir. Bulgular puanlayıcılar arası uyum analizi, betimsel istatistikler ve fark testleri üzerinden sunulmuştur.

4.1. PUANLAYICILAR ARASI UYUM ANALİZİ

Risk değerlendirme performanslarına geçilmeden önce araştırmada kullanılan 5 farklı üretken yapay zekâ modelinin (ChatGPT, Gemini, Claude, Manus, Perplexity) 100 stratejik risk maddesine verdikleri puanlar arasındaki tutarlılık Kendall's W uyum katsayısı ile test edilmiştir.

Tablo 4.1.1. Yapay Zekâ Modelleri Arasındaki Puanlayıcı Uyumu (Kendall's W Testi Sonuçları)

Puanlayıcı Grubu	N	Kendall's W	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Yapay Zekâ Modelleri	100	.358	143.299	4	<.001

* $p < 001$ düzeyinde anlamlıdır.

Analiz sonucunda modeller arasındaki uyum katsayısı 0.358 olarak hesaplanmıştır (Tablo 4.1). İstatistiksel olarak anlamlı ($p < 001$) olan bu katsayı yapay zekâ modelleri arasında zayıf düzeyde bir uyum olduğunu göstermektedir. Bu bulgu farklı LLM mimarilerine sahip modellerin risk algısında standart bir davranış sergilemediğini ve "tek bir doğru" üzerinde uzlaşamadığını kanıtlamaktadır.

Çalışmada ayrıca 5 farklı yapay zekâ modelinin oluşturduğu "Kolektif Zekâ" (Yapay Zekâ Ortalaması) ile İnsan Uzman yargısı arasındaki tutarlılık test edilmiştir. Bu amaçla tüm modellerin risk puanlarının aritmetik ortalaması alınarak tek bir "YZ Konsensüs Puanı" oluşturulmuş ve İnsan Uzman puanları ile kıyaslanmıştır.

Tablo 4.1.2. İnsan Uzman ve Yapay Zekâ Ortalaması (Konsensüs) Arasındaki Uyum Analizi

Puanlayıcı Grubu	N	Sıra Ortalaması (Mean Rank)	Kendall's W	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
İnsan Uzman	100	1.03	.884	88.360	1	<.001
YZ Konsensüsü	100	1.97				

* $p < 001$ düzeyinde anlamlıdır.

4.2. AMAÇ 1: EĞİTİMDE KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2022-2026 Stratejik Planının birinci önceliği olan "Eğitimde Kalite Güvence Sistemi" (Amaç 1) kapsamında tanımlanan 18 stratejik risk maddesi (R1-R18) analiz edilmiştir. İnsan uzman yargısına dayalı risk skorları ile yapay zekâ modellerinin oluşturduğu konsensüs skorları (5 modelin ortalaması) arasındaki farklılıklar Tablo 4.2.1'de sunulmuştur.

Tablo 4.2.1. AMAÇ 1 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi

Risk Kodu	Risk Tanımı (Özet)	İnsan Uzman Ortalaması	YZ Ortalaması*	Fark
R1	İletişim ve organizasyon sorunları	9	10.8	+1.8
R2	Etkinliklere katılımın düşük olması	4	11.6	+7.6
R3	Öğretim elemanlarının akademik faaliyetlerinin azalması	3	11.6	+8.6
R4	Sürekli gelişimin sağlanamaması	2	11.2	+9.2
R5	Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanınmaması	12	13.2	+1.2
R6	Tanıtmaya yönelik etkinliğin yapılmaması	4	9.2	+5.2
R7	Eğitimde kalite güvence sisteminin tanıtılmaması	9	12.4	+3.4
R8	Programın açılmaması	1	12.2	+11.2
R9	Önlisans program hedeflerinin gerçekleşmemesi	1	12.2	+11.2
R10	Dosyanın tamamlanamaması	4	11.4	+7.4
R11	Programın açılmaması	3	11.8	+8.8
R12	ÖYS-Öğrenci memnuniyetinin sağlanamaması	2	13.8	+11.8
R13	Hedefe ulaşamama / Ölçememe riski	1	10.4	+9.4
R14	ÖYS-Öğretim elemanı memnuniyetinin sağlanamaması	1	13.8	+12.8
R15	ÖYS-Memnuniyetlerin düşük çıkması	3	12.4	+9.4
R16	Beklenen genel memnuniyet oranının sağlanamaması	1	13.4	+12.4
R17	Öğrenci memnuniyet oranının düşmesi	9	12.4	+3.4
R18	Eğitim öğretim süreçlerinden memnuniyetsizlik	2	13.0	+11.0
GENEL	AMAÇ 1 Ortalama Risk Skoru	3.9	12.0	+8.1

* YZ Ortalaması: 5 farklı yapay zekâ modelinin risk skorlarının aritmetik ortalamasıdır.

Tablo 4.2.1'deki veriler incelendiğinde AMAÇ 1 kapsamındaki 18 risk maddesinin tamamında YZ puan ortalamalarının (12.0) insan uzman puanlarından (3.9) belirgin şekilde yüksek olduğu görülmektedir. Puanlar arasındaki bu sistematik farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 4.3'te sunulmuştur.

Tablo 4.2.2. AMAÇ 1 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar (YZ Ortalaması-İnsan Puanı)	N	Sıra Ortalaması (Mean Rank)	Sıra Toplamı	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
Negatif Sıra (YZ<İnsan)	0	0.00	0.00	-3.725*	<.001
Pozitif Sıra (YZ>İnsan)	18	9.50	171.00		
Eşit (YZ=İnsan)	0	-	-		
Toplam			18		

* Negatif sıralar temeline dayalıdır.

Tablo 4.2.2'deki verilere göre YZ ortalama puanları ile insan uzman puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($Z=-3.725, p < 001$). Pozitif sıra sayısının 18 ve negatif sıra sayısının 0 olması YZ modellerinin istisnasız her risk maddesinde insan uzmanlara göre daha yüksek risk puanı atadığını ve bu farkın şansa bağlı olmadığını kanıtlamaktadır.

4.3. AMAÇ 2: BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YENİLİKÇİLİK

Kurumun bilimsel araştırma kapasitesini ve yenilikçilik potansiyelini konu alan 31 stratejik risk maddesi (R19-R49) analiz edilmiştir. İnsan uzman yargısı ile YZ modellerinin oluşturduğu ortalama puanlar arasındaki karşılaştırmalı veriler Tablo 4.3.1'de sunulmuştur.

Tablo 4.3.1. AMAÇ 2 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi

Risk Kodu	Risk Tanımı (Özet)	İnsan Uzman Ortalaması	YZ Ortalaması*	Fark
R19	İndeksli (SCI/SSCI) yayın sayısında azalma	1	16.4	+15.4
R20	İndeksli dergilerdeki yayın sayısının azalması	8	14.6	+6.6
R21	Scopus yayın sayısında azalma	1	15.8	+14.8
R22	Scopus indeksli yayınların düşmesi	6	15.8	+9.8
R23	Bilimsel yayın sayısının azalması	9	13.6	+4.6
R24	TR Dizin yayın sayısında azalış	9	13.0	+4.0
R25	TR Dizin hedefinin altında kalınması	1	12.2	+11.2
R26	Atıf sayısının düşük olması	6	14.4	+8.4
R27	İstenilen atıf sayısına ulaşılamaması	6	13.2	+7.2
R28	Bilimsel yayınların gerçekleşmemesi	9	10.4	+1.4
R29	Akademik teşvik faaliyetlerinin yetersizliği	8	12.4	+4.4
R30	Teşvik toplantılarının düzenlenmemesi	4	11.0	+7.0
R31	Yeterli kaynağın olmaması	9	19.2	+10.2
R32	İhtisaslaşma projelerinin az gerçekleşmesi	9	17.2	+8.6
R33	Proje sayısının beklenenden az olması	12	14.4	+2.4
R34	Desteklenen proje sayısının yetersizliği	12	12.2	+0.2
R35	Üniversite-sanayi iş birliklerinin yapılamaması	8	14.4	+6.4
R36	Yeterli danışmanlık verilememesi	6	9.6	+3.6
R37	Mentorluk/Analiz hizmetlerinde düşüş	9	12.2	+3.2
R38	Test/Analiz sayısının hedefin altında kalması	4	10.6	+6.6
R39	TÜBİTAK öğrenci projelerinde hedefe ulaşılamaması	4	12.8	+8.8
R40	Yeterli sayıda proje yapılamaması	6	12.8	+6.8
R41	Projelerin kabul edilmemesi	4	10.2	+6.2
R42	BAP projesinin yapılmaması	4	15.0	+11.0
R43	Girişimcilik konusunda yeterli tanıtım yapılamaması	2	9.4	+7.4
R44	Etkinliklere katılım sağlanamaması	2	9.4	+7.4
R45	Patent süreçlerinde yanlış/eksik bilgi verilmesi	9	14.0	+5.0
R46	Patent/Marka tescil sayısının hedefin altında kalması	9	16.0	+7.0
R47	AR-GE ürünlerinin ticarileştirilememesi	9	20.2	+11.2
R48	TTO başvuru sayısının hedefin altında kalması	6	15.0	+9.0
R49	Patent/Faydalı model başvuru azlığı	6	12.2	+6.2
GENEL	AMAÇ 2 Ortalama Risk Skoru	6.4	13.5	+7.1

* YZ Ortalaması: 5 farklı yapay zekâ modelinin risk skorlarının aritmetik ortalamasıdır.

Tablo 4.3.1. incelendiğinde AMAÇ 2 kapsamındaki 31 risk maddesinin tamamında YZ modellerinin insan uzman grubuna göre daha yüksek risk puanlaması yaptığı görülmektedir. Özellikle R19 (Yayın Azalması), R21 (Scopus Yayını) ve R47 (Ticarileşme) gibi kritik performans göstergelerinde farkın 11-15 puan aralığına çıktığı tespit edilmiştir. İnsan uzmanların "Çok Düşük/İhmal Edilebilir" (1 Puan) olarak kodladığı riskleri YZ modelleri "Çok Yüksek" (16+ Puan) kategorisinde değerlendirmiştir.

Gruplar arasındaki bu puan farkının istatistiksel anlamlılığı Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 4.3.2'de sunulmuştur.

Tablo 4.3.2. AMAÇ 2 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar (YZ Ortalaması-İnsan Puanı)	N	Sıra Ortalaması (Mean Rank)	Sıra Toplamı	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
Negatif Sıra (YZ<İnsan)	0	0.00	0.00	-4.861*	<.001
Pozitif Sıra (YZ>İnsan)	31	16.00	496.00		
Eşit (YZ=İnsan)	0	-	-		
Toplam			31		

* $p < 001$ düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4.3.2'deki verilere göre YZ ortalama puanları ile insan uzman puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($Z=-4.861$, $p < 001$). Analiz tablosunda "Pozitif Sıra" sayısının 31, "Negatif Sıra" sayısının 0 olduğu görülmektedir. Bu istatistiksel sonuç AMAÇ 2 kapsamındaki 31 risk maddesinin tamamında YZ modellerinin insan uzmanlara göre daha yüksek puan verdiğini kanıtlamaktadır.

4.4. AMAÇ 3: TOPLUMSAL KATKI VE İŞ BİRLİĞİ

Kurumun toplumsal katkı faaliyetleri ve paydaş iş birliklerini konu alan 23 stratejik risk maddesi (R50-R72) analiz edilmiştir. İnsan uzman yargısı ile YZ modellerinin oluşturduğu ortalama puanlar arasındaki karşılaştırmalı veriler Tablo 4.4.1'de sunulmuştur.

Tablo 4.4.1. AMAÇ 3 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi

Risk Kodu	Risk Tanımı (Özet)	İnsan Uzman Ortalaması	YZ Ortalaması*	Fark
R50	Proje partneri bulunamaması	9	10.4	+1.4
R51	Paydaş işbirliği sağlanamaması	6	10.8	+4.8
R52	Sosyal sorumluluk işbirliği eksikliği	2	8.2	+6.2
R53	Bilimsel etkinliklere katılım sağlanamaması	1	11.8	+10.8
R54	Etkinliklerin düzenlenememesi	3	9.4	+6.4
R55	Mali yetersizlikler	4	17.0	+13.0
R56	Etkinliklerin gerçekleştirilmemesi	3	10.0	+7.0
R57	Kültür-sanat faaliyetinin düzenlenememesi	1	14.4	+13.4
R58	Sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilmemesi	12	12.4	+0.4

Risk Kodu	Risk Tanımı (Özet)	İnsan Uzman Ortalaması	YZ Ortalaması*	Fark
R59	Kültür-sanat faaliyetlerinden memnuniyetsizlik	1	10.4	+9.4
R59	Kültür-sanat faaliyetlerinden memnuniyetsizlik	1	10.4	+9.4
R60	Sanatsal faaliyetlerden duyulan memnuniyetsizlik	6	10.8	+4.8
R61	Etkinliğin gerçekleşmemesi	1	8.8	+7.8
R62	Çevresel faaliyetlerin gerçekleşmemesi	6	10.0	+4.0
R63	Çevre etkinliğinin yapılmaması	6	9.6	+3.6
R64	Çevresel duyarlılık faaliyeti eksikliği	2	13.6	+11.6
R65	Sağlık/spor faaliyetinin gerçekleşmemesi	4	8.8	+4.8
R66	Sağlık/spor faaliyeti zorluğu	4	10.0	+6.0
R67	Çalışan memnuniyeti oranı	12	15.2	+3.2
R68	Çalışan bağlılığında zayıflama / Performans düşüklüğü	4	14.2	+10.2
R69	Çalışma şartları kaynaklı memnuniyetsizlik	4	18.4	+14.4
R70	Tedarikçi memnuniyet artışının sağlanamaması	9	8.0	-1.0
R71	Tedarikçi memnuniyetsizliği	6	8.8	+2.8
R72	Tedarikçi memnuniyet oranının düşük çıkması	4	13.6	+9.6
GENEL	AMAÇ 3 Ortalama Risk Skoru	4.8	11.5	+6.7

* YZ Ortalaması: 5 farklı yapay zekâ modelinin risk skorlarının aritmetik ortalamasıdır.

Tablo 4.4.1. incelendiğinde AMAÇ 3 kapsamındaki 23 risk maddesinin büyük çoğunluğunda YZ modellerinin insan uzman grubuna göre daha yüksek risk puanlaması yaptığı görülmektedir. Özellikle mali yetersizlikler (R55) ve çalışan memnuniyeti (R69) konularında farkın 13-14 puan seviyesine ulaştığı dikkat çekmektedir. Buna karşın tedarikçi memnuniyeti (R70) riskinde insan uzmanlar (9 puan) YZ modellerinden (8 puan) daha yüksek bir risk puanı belirlemiştir. Bu durum analiz edilen veri setinde insan uzmanın YZ'den daha yüksek risk öngördüğü nadir örneklerden birini oluşturmaktadır.

Gruplar arasındaki farkın istatistiksel analizi Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile yapılmış ve sonuçlar Tablo 4.4.2'de sunulmuştur.

Tablo 4.4.3. AMAÇ 3 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar (YZ Ortalaması-İnsan Puanı)	N	Sıra Ortalaması (Mean Rank)	Sıra Toplamı	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
Negatif Sıra (YZ<İnsan)	1	2.00	2.00	-4.137*	<.001
Pozitif Sıra (YZ>İnsan)	22	12.45	274.00		
Eşit (YZ=İnsan)	0	-	-		
Toplam			23		

* $p < 001$ düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4.4.2'deki verilere göre YZ ortalama puanları ile insan uzman puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($Z=-4.137$, $p < 001$). Analiz tablosunda 23 risk maddesinin 22'sinde (Pozitif Sıra: 22) YZ modelleri daha yüksek puan verirken sadece 1 maddede (Negatif Sıra: 1) insan uzman daha yüksek puan vermiştir. Bu sonuç toplumsal katkı

ve iş birliği süreçlerinde de YZ modellerinin insan yargısına göre daha yüksek risk algısına sahip olduğunu istatistiksel olarak doğrulamaktadır.

4.5. AMAÇ 4: YÖNETİM KALİTESİ VE KURUMSAL KAPASİTE

Kurumun kurumsal kapasitesi, yönetim kalitesi ve liderlik süreçlerine ilişkin 28 stratejik risk maddesi (R73-R100) analiz edilmiştir. İnsan uzman yargısı ile YZ modellerinin oluşturduğu ortalama puanlar arasındaki karşılaştırmalı veriler Tablo 4.5.1’de sunulmuştur.

Tablo 4.5.1. AMAÇ 4 Kapsamındaki Risklerin İnsan Uzman ve YZ Ortalaması (Konsensüs) Tarafından Puanlanması ve Fark Analizi

Risk Kodu	Risk Tanımı (Özet)	İnsan Uzman Ortalaması	YZ Ortalaması*	Fark
R73	Yönetimsel süreçlerde aksaklıklar yaşanması	1	13.4	+12.4
R74	Yöneticilerin mevzuat bilgisinin yetersiz kalması	2	12.8	+10.8
R75	Yeterli katılımın sağlanamaması	1	9.4	+8.4
R76	Yenilikçi düşünce komisyonu toplantısının yapılmaması	3	9.0	+6.0
R77	Süreç performans başarısının düşük olması	3	13.6	+10.6
R78	Hedeflenen başarı oranına ulaşamaması	2	13.8	+12.8
R79	Süreç performansı başarı oranı riski	4	18.4	+14.4
R80	Mezunlara ulaşamamak	9	8.0	-1.0
R81	Deneyim paylaşımına katılımın azlığı	8	8.4	+0.4
R82	İç/dış kıyaslama sayısının yetersizliği	9	14.4	+5.4
R83	Hedeflenen kıyaslama çalışmalarının yapılmaması	3	13.0	+10.0
R84	İç kıyaslama yapılamaması	4	12.0	+8.0
R85	Danışma kurulu toplantısının yapılmaması	4	10.8	+6.8
R86	Faaliyetin yapılamaması	1	10.6	+9.6
R87	Paydaş memnuniyet oranının düşük çıkması	6	14.4	+8.4
R88	Faaliyetin yapılamaması	1	10.0	+9.0
R89	Değerlendirme raporlarının hazırlanamaması	4	15.4	+11.4
R90	Değerlendirmelerin yapılmaması	10	9.8	-0.2
R91	Paydaş ilişkilerinin istenen düzeye çıkmaması	3	13.2	+10.2
R92	Paydaş memnuniyetinin sağlanamaması	12	12.8	+0.8
R93	Paydaşlarla ilişkilerin bozulması	4	13.0	+9.0
R94	Çalışan bağlılık düzeyinin düşük olması	3	15.4	+12.4
R95	Memnuniyet düzeyinin ölçülememesi	1	12.0	+11.0
R96	Kurum kültürü algı düzeyinin düşük olması	4	13.6	+9.6
R97	Eğitimin planlanan zamanda yapılamaması	4	10.6	+6.6
R98	Hedefe ulaşamama	1	12.0	+11.0
R99	Liderlik algı düzeyinin düşmesi	4	14.2	+10.2
R100	Ölçüm yapılamaması	1	12.0	+11.0
GENEL	Amaç 4 Ortalama Risk Skoru	3.9	12.4	+8.5

* YZ Ortalaması: 5 farklı yapay zekâ modelinin risk skorlarının aritmetik ortalamasıdır.

Tablo 4.5.1. incelendiğinde AMAÇ 4 kapsamındaki 28 risk maddesinin 26'sında YZ ortalama puanlarının insan uzman puanlarından yüksek olduğu görülmektedir. Özellikle R79 (Süreç performansı) riskinde 14.4 puanlık, R94 (Çalışan bağlılığı) riskinde ise 12.4 puanlık belirgin farklar dikkat çekmektedir. Buna karşın R80 (Mezunlara ulaşamama) ve R90

(Değerlendirme eksikliği) risklerinde insan uzman puanları YZ modellerinin ortalama puanlarından kısmen yüksek çıkmıştır.

Gruplar arasındaki farkın istatistiksel analizi Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile yapılmış ve sonuçlar Tablo 4.5.2'de sunulmuştur.

Tablo 4.5.2. AMAÇ 4 Kapsamındaki Risk Puanları İçin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar (YZ Ortalaması-İnsan Puanı)	N	Sıra Ortalaması (Mean Rank)	Sıra Toplamı	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
Negatif Sıra (YZ<İnsan)	2	2.50	5.00	-4.510*	<.001
Pozitif Sıra (YZ>İnsan)	26	15.42	401.00		
Eşit (YZ=İnsan)	0	-	-		
Toplam			28		

* $p < 001$ düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4.5.2'deki verilere göre YZ ortalama puanları ile insan uzman puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($Z=-4.510$, $p < 001$). Analiz edilen 28 risk maddesinin 26'sında (Pozitif Sıra: 26) YZ modelleri daha yüksek puan verirken sadece 2 maddede (Negatif Sıra: 2) insan uzman daha yüksek puan vermiştir. Negatif sıraların ortalamasının oldukça düşük olması (2.50), bu iki maddedeki puan farkının sayısal olarak çok sınırlı olduğunu buna karşın YZ lehine olan farkların (Pozitif Sıra Ortalaması: 15.42) çok daha şiddetli ve baskın bir karakter taşıdığını göstermektedir.

4.6. İSTATİSTİKSEL ANALİZLER

4.6.1. Risk Bileşenlerinin Analizi: Olasılık ve Etki

Araştırmada elde edilen nihai risk puanlarını oluşturan iki temel bileşen "Olasılık" ve "Etki" boyutları açısından ayrı ayrı analiz edilmiştir. İnsan uzman ve 5 YZ modellerine ait tanımlayıcı istatistikler Tablo 4.6.1.'de sunulmuştur.

Tablo 4.6.1. Olasılık ve Etki Puanlarının İstatistikleri (SPSS)

Model	Olasılık Ortalaması	Olasılık Standart Sapması	Etki Ortalaması	Etki Standart Sapması
İnsan Uzman	1.87	0.84	2.44	1.02
ChatGPT	3.72	0.65	3.81	0.88
Gemini	3.62	0.81	4.04	0.93
Claude	3.06	0.62	3.22	0.81
Manus	3.48	0.50	3.73	0.75
Perplexity	2.62	0.60	4.05	0.39
YZ Konsensüsü*	3.30	0.64	3.77	0.75

*YZ Konsensüsü: 5 yapay zekâ modelinin ortalamasıdır.

Tablo verileri incelendiğinde şu bulgular öne çıkmaktadır:

Olasılık Boyutu: İnsan uzman risklerin gerçekleşme ihtimalini ortalama 1.87 (Düşük) seviyesinde değerlendirirken YZ modellerinin ortalaması 3.30 (Orta-Yüksek) seviyesindedir. Modeller arasında en yüksek olasılık puanını ChatGPT (3.72), en düşük puanı ise Perplexity (2.62) vermiştir.

Etki Boyutu: Risklerin yaratacağı tahribat (şiddet) konusunda insan uzman ortalaması 2.44 iken, YZ konsensüs ortalaması 3.77'ye yükselmektedir. Özellikle Gemini (4.04) ve Perplexity (4.05) modelleri risklerin etkisini "Çok Yüksek" (4-5 bandı) kategorisine yakın puanlamıştır.

Genel Eğilim: Her iki bileşende de (Olasılık ve Etki) 5 YZ modelinin tamamı insan uzmandan daha yüksek ortalama puanlar üretmiştir. İnsan uzman özellikle "Olasılık" boyutunda 1.87 gibi oldukça muhafazakâr bir puanlamada kalırken, yapay zekâ modelleri olayların gerçekleşme ihtimalini neredeyse iki kat daha yüksek öngörmüştür.

4.6.2. Verilerin Normallik Analizi ve İstatistiksel Yöntem Tercihi

Araştırmada elde edilen risk puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk normallik testleri uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 4.6.2.'de sunulmuştur.

Tablo 4.6.2. Olasılık ve Etki Puanlarının Normallik Testi Sonuçları (SPSS)

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Insan_Olasilik	.251	100	<.001	.818	100	<.001
GPT_Olasilik	.276	100	<.001	.775	100	<.001
Gemini_Olasilik	.247	100	<.001	.858	100	<.001
Claude_Olasilik	.319	100	<.001	.773	100	<.001
Manus_Olasilik	.350	100	<.001	.636	100	<.001
Perpl_Olasilik	.297	100	<.001	.742	100	<.001
Insan_Etki	.229	100	<.001	.883	100	<.001
GPT_Etki	.320	100	<.001	.730	100	<.001
Gemini_Etki	.249	100	<.001	.827	100	<.001
Claude_Etki	.267	100	<.001	.859	100	<.001
Manus_Etki	.245	100	<.001	.832	100	<.001
Perpl_Etki	.452	100	<.001	.528	100	<.001

Tablo 4.6.2. incelendiğinde hem insan uzman hem de 5 farklı YZ modeline ait olasılık ve etki puanlarının tamamında Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk test istatistiklerinin anlamlılık değerlerinin $p < 001$ olduğu görülmektedir.

İstatistiksel olarak $p < 0.5$ değeri verilerin normal dağılımdan sapma gösterdiğini ifade eder. Bu çalışmada elde edilen $p < 001$ sonuçları veri setindeki dağılımın normallik varsayımını kesin olarak karşılamadığını kanıtlamaktadır. Bu bulguya dayanarak puanlayıcılar arası uyum analizinde parametrik olmayan Kendall's W testi, gruplar arası fark analizlerinde ise parametrik olmayan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi tercih edilmiştir.

4.6.3. Puanlayıcılar Arasındaki Farklılığın Çoklu Analizi

Araştırmada yer alan 6 farklı değerlendiricinin (İnsan Uzman ve 5 Yapay Zekâ Modeli) risklerin hem "Olasılık" hem de "Etki" boyutlarındaki puanlamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir sıralama farkı olup olmadığı Friedman Testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları ve değerlendiricilere ait sıra ortalamaları Tablo 4.6.3.'te sunulmuştur.

Tablo 4.6.3. Friedman Testi İstatistikleri (SPSS)

Değerlendirici	Olasılık Sıra Ortalaması	Etki Sıra Ortalaması
İnsan Uzman	1.59	1.82
ChatGPT	4.74	3.87
Gemini	4.42	4.38
Claude	3.35	2.71
Manus	4.39	3.74
Perplexity	2.52	4.50
Test İstatistikleri	N=100	N=100
	$X^2 = 269.873$	$X^2 = 193.665$
	df = 5	df = 5
	$p < 001$	$p < 001$

Friedman testi sonucunda hem olasılık hem de etki boyutlarında değerlendiriciler arasında istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı bir fark saptanmıştır. Sıra ortalamaları incelendiğinde şu bulgular öne çıkmaktadır:

İnsan Uzman Konumu: İnsan uzman hem olasılık (1.59) hem de etki (1.82) boyutlarında en düşük sıra ortalamasına sahiptir. Bu durum insan uzmanının risk algısının tüm yapay zekâ modellerinden sistematik olarak daha düşük seviyede olduğunu göstermektedir.

Olasılık Algısı: Risklerin gerçekleşme ihtimali konusunda en yüksek puanları ChatGPT (4.74) verirken yapay zekâ modelleri arasında insan uzmana en yakın (en düşük) tahmini Perplexity (2.52) yapmıştır.

Etki Algısı: Risklerin yaratacağı şiddet konusunda ise sıralama değişmiştir. Olasılık boyutunda muhafazakar davranan Perplexity, etki boyutunda 4.50 sıra ortalaması ile en yüksek şiddet algısına sahip model olmuştur. Claude (2.71) ise etki boyutunda insan uzmana en yakın

model olarak konumlanmıştır.

4.6.4. Post-hoc Analizler ve İkili Karşılaştırmalar

Friedman testi sonucunda tespit edilen genel farklılığın kaynağını belirlemek ve hangi YZ modellerinin insan uzmandan anlamlı düzeyde ayrıştığını saptamak amacıyla Post-hoc Wilcoxon İşaretli Sıralar Testleri uygulanmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda ortaya çıkabilecek "Tip I Hata" (yanlış pozitif) riskini kontrol altında tutmak için Bonferroni Düzeltmesi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda insan uzman "Kontrol Grubu" olarak kabul edilmiş ve 5 farklı yapay zekâ modeli ile kıyaslanmıştır. Buna göre yeni anlamlılık sınır değeri (Alfa) şu şekilde revize edilmiştir:

$$\alpha_{yeni} = \frac{0.05}{5} = 0.01$$

Risklerin gerçekleşme ihtimaline (Olasılık) ilişkin ikili karşılaştırma sonuçları Tablo 4.6.4.1’de sunulmuştur.

Tablo 4.6.4.1. *Olasılık Puanları İçin Bonferroni Düzeltmeli Post-hoc Wilcoxon Test Sonuçları*

Karşılaştırma Çifti	p-değeri (düzeltilmiş)	α Sınırı (düzeltilmiş)	Anlamlılık
İnsan vs GPT	2.29×10^{-16}	0.01	Evet
İnsan vs Gemini	2.67×10^{-14}	0.01	Evet
İnsan vs Claude	9.73×10^{-13}	0.01	Evet
İnsan vs Manus	4.57×10^{-15}	0.01	Evet
İnsan vs Perplexity	2.26×10^{-08}	0.01	Evet

Tablo 4.6.4.1. incelendiğinde Bonferroni düzeltmesi sonrası belirlenen 0.01 anlamlılık sınırına göre insan uzman ile 5 YZ modelinin tamamı arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p < 001$) görülmektedir. Elde edilen p-değerlerinin son derece düşük olması ($p \approx 0$) "Olasılık" boyutundaki farklılaşmanın çok güçlü olduğunu kanıtlamaktadır. Friedman testinde insan uzmana en yakın model olarak tespit edilen Perplexity dahi ikili karşılaştırmada insan uzmandan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmıştır.

Risklerin gerçekleşmesi durumunda yaratacağı tahribatı ifade eden "Etki" boyutuna ilişkin ikili karşılaştırma sonuçları Tablo 4.6.4.2’de sunulmuştur. Olasılık analizinde olduğu gibi, burada da Bonferroni düzeltmesi uygulanmış ve anlamlılık sınır değeri $\alpha = 0.01$ olarak kabul edilmiştir.

Tablo 4.6.4.2. Etki Puanları İçin Bonferroni Düzeltmeli Post-hoc Wilcoxon Test Sonuçları

Karşılaştırma Çifti	p-değeri (düzeltilmiş)	α Sınırı (düzeltilmiş)	Anlamlılık
İnsan vs GPT	1.22×10^{-11}	0.01	Evet
İnsan vs Gemini	7.90×10^{-13}	0.01	Evet
İnsan vs Claude	8.36×10^{-08}	0.01	Evet
İnsan vs Manus	1.56×10^{-11}	0.01	Evet
İnsan vs Perplexity	7.84×10^{-15}	0.01	Evet

Tablo 4.6.4.2. incelendiğinde insan uzman ile 5 YZ modeli arasındaki farkların "Etki" boyutunda da istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p < 001$) görülmektedir. Analiz sonuçları Friedman testinde elde edilen sıralama bulgularını desteklemektedir. İkili karşılaştırmalarda en düşük p-değeri İnsan Uzman-Perplexity çiftinde görülmüştür. Bu bulgu "Olasılık" boyutunda insan uzmana nispeten yakın duran Perplexity modelinin, "Etki" boyutunda insan yargısından en keskin şekilde ayrılan model olduğunu istatistiksel olarak doğrulamaktadır.

4.6.5. Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) Analizi

Araştırmada insan uzman ve YZ modelleri arasındaki değerlendirme tutarlılığını ölçmek amacıyla sıralama bağıntısından daha hassas bir ölçüm tekniği olan Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (Intraclass Correlation Coefficient - ICC) hesaplanmıştır. Analiz "Mutlak Uyum" modeli temel alınarak gerçekleştirilmiştir.

"Olasılık" ve "Etki" puanlarına ilişkin ICC test sonuçları Tablo 4.6.5.'te sunulmuştur.

Tablo 4.6.5. Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) Testleri (SPSS)

Değişken	ICC Değeri	Güven Aralığı (%95)	Yorumlama
Olasılık	-0.055	[-0.120 — 0.045]	Uyum yok (Negatif)
Etki	0.082	[0.030 — 0.150]	Çok zayıf / Yetersiz uyum

* Yorumlama Kriterleri: < 0.50 : Zayıf uyum, $0.50-0.75$: Orta uyum, $0.75-0.90$: İyi uyum, > 0.90 : Mükemmel uyum.

Tablo 4.6.5. incelendiğinde puanlayıcılar arasındaki uyum düzeyinin literatürde kabul gören eşik değerlerin çok altında kaldığı görülmektedir:

Olasılık Boyutu: Hesaplanan ICC değeri -0.055 olarak negatif yönlü çıkmıştır. İstatistiksel olarak negatif ICC, puanlayıcılar arasındaki varyansın (uyumsuzluğun) rastgele hatadan daha yüksek olduğunu gösterir. Bu sonuç insan uzman ve YZ modellerinin risk olasılıklarını değerlendirirken birbirine zıt veya tamamen ilişkisiz paternler sergilediğini kanıtlamaktadır.

Etki Boyutu: Etki puanları için hesaplanan ICC değeri 0.082'dir. Bu değer referans kriteri olan 0.50 sınırının çok altında olup "Çok Zayıf / Yetersiz Uyum" kategorisinde yer almaktadır.

4.6.6. Sıra Farkları Korelasyon Analizi (Spearman's Rho)

Puanlayıcılar arasındaki uyumu "sıralama davranışı" açısından incelemek amacıyla parametrik olmayan Spearman Sıra Farkları Korelasyon analizi uygulanmıştır. Bu analiz değerlendiricilerin riskleri önem derecesine göre sıralarken benzer bir patern izleyip izlemediklerini test etmektedir.

Risklerin gerçekleşme ihtimaline (Olasılık) ilişkin Spearman korelasyon katsayıları (Rho) ve anlamlılık düzeyleri Tablo 4.6.6.1'de sunulmuştur.

Tablo 4.6.6.1. *Olasılık Puanlarının Spearman Sıra Farkları Korelasyon (Spearman's Rho) Analizi*

Karşılaştırma Çifti	Spearman Korelasyon Katsayısı (Rho)	Anlamlılık (Sig. 2-tailed)	İlişki Düzeyi
İnsan vs GPT	0.230*	0.021	Zayıf Pozitif
İnsan vs Gemini	-0.157	0.119	İlişki Yok(Negatif Eğilim)
İnsan vs Claude	0.058	0.570	İlişki Yok
İnsan vs Manus	0.006	0.953	İlişki Yok
İnsan vs Perplexity	0.100	0.321	İlişki Yok

*Korelasyon 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4.6.6.1. incelendiğinde insan uzman ile YZ modelleri arasında "Olasılık" sıralaması açısından kayda değer bir ilişki bulunmadığı görülmektedir. Sadece ChatGPT ile insan uzman arasında istatistiksel olarak anlamlı ($p < .05$) ancak zayıf düzeyde bir pozitif ilişki tespit edilmiştir ($r = 0.230$). Diğer 4 modelin sıralamaları ile insan uzman sıralaması arasında istatistiksel olarak anlamlı hiçbir ilişki yoktur ($p > .05$). Hatta Gemini ile ilişki katsayısı negatif (ters yönlü) bir eğilim göstermiştir.

Risklerin yaratacağı şiddet (Etki) boyutuna ilişkin korelasyon katsayıları ve anlamlılık düzeyleri Tablo 4.6.6.2'de sunulmuştur.

Tablo 4.6.6.2 *Etki Puanlarının Spearman Sıra Farkları Korelasyon (Spearman's Rho) Analizi*

Karşılaştırma Çifti	Spearman Korelasyon Katsayısı (Rho)	Anlamlılık (Sig. 2-tailed)	İlişki Düzeyi
İnsan vs GPT	0.029	0.775	İlişki Yok
İnsan vs Gemini	0.058	0.567	İlişki Yok
İnsan vs Claude	0.259*	0.009	Zayıf Pozitif
İnsan vs Manus	0.062	0.539	İlişki Yok
İnsan vs Perplexity	0.045	0.660	İlişki Yok

*Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

Etki boyutunda yapılan analizlerde de benzer bir "ilişkisizlik" tablosu ortaya çıkmıştır. Sadece Claude ile insan uzman arasında istatistiksel olarak anlamlı ($p < .01$) ve zayıf düzeyde ($r = 0.259$) bir pozitif ilişki saptanmıştır. Diğer tüm modellerin korelasyon katsayıları sıfıra çok yakın değerler almıştır.

4.7. İstatistiksel Analiz Bulguları

Stratejik yönetim süreçlerinde risk analizi; kurumun hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek potansiyel tehditlerin belirlenmesi, olasılık ve etkilerinin puanlanması ve bu doğrultuda önlemlerin alınmasını sağlayan kritik bir yönetsel faaliyet olarak tanımlanabilir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte geleneksel insan odaklı risk değerlendirme yöntemlerine ek olarak yapay zekâ tabanlı büyük dil modellerinin de bu süreçlerde karar destek mekanizması olarak kullanılabilmesi öngörülmektedir.

Araştırma kapsamında stratejik planda yer alan risk maddeleri insan uzman ve beş farklı yapay zekâ modeli (ChatGPT, Gemini, Claude, Manus AI, Perplexity) tarafından "olasılık" ve "etki" boyutlarında 1'den (Çok Düşük) 5'e (Çok Yüksek) kadar Likert tipi ölçekle puanlanmıştır. Elde edilen veriler IBM SPSS 26.0 kullanılarak analiz edilmiştir.

Veri setinin dağılım özellikleri Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov testleri ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre hem insan uzman hem de yapay zekâ modellerine ait puanların normal dağılım göstermediği ($p < 0,001$) tespit edilmiş, bu nedenle analizlerde parametrik olmayan testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

İnsan uzman ve yapay zekâ modelleri arasındaki puanlama farklılıkları Friedman Testi ile incelenmiştir. Analiz neticesinde hem olasılık hem de etki boyutlarında değerlendiriciler arasında istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,001$). Farkın kaynağını belirlemek amacıyla yapılan Bonferroni düzeltmeli Post-hoc Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçlarına göre insan uzman ile tüm yapay zekâ modelleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

Sıra Ortalamaları (Mean Rank) dikkate alındığında en düşük risk puanlarının sistematik olarak insan uzman tarafından verildiği, buna karşın yapay zekâ modellerinin (özellikle ChatGPT ve Gemini) riskleri insana göre çok daha yüksek puanladığı görülmüştür.

Değerlendiriciler arasındaki sıralama uyumu Spearman Sıra Farkları Korelasyon Analizi ile test edilmiştir. Analiz bulguları insan uzman ile yapay zekâ modelleri arasında genel bir uyumsuzluk olduğunu ortaya koymuştur. Olasılık boyutunda sadece ChatGPT ($r = 0,230$

; $p < 0,05$) etki boyutunda ise sadece Claude ($r = 0,259$; $p < 0,01$) insan uzman ile istatistiksel olarak anlamlı ancak zayıf düzeyde bir ilişki göstermiştir. Diğer modellerin (özellikle Manus AI ve Gemini) insan uzman ile olan korelasyon katsayıları istatistiksel olarak anlamsız bulunmuş olup yapay zekâ ve insan yargısının risk sıralamasında birbirinden bağımsız paternler sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada elde edilen bulgular insan ve yapay zekâ destekli değerlendirme süreçlerinin tek yönlü bir doğrulama ilişkisi içinde işlemediğini; bunun yerine insan uzman tarafından başlatılan, yapay zekâ çıktılarının çapraz doğrulamaya tabi tutulduğu ardışık bir denetim sürecinin ortaya çıktığını göstermektedir.

Bulgulara göre öncelikle bir yapay zekâ modelinin (Gemini) doğru hesaplanan risk önem derecelerini kural tabanlı sözel sınıflandırma ölçütlerine rağmen tutarsız biçimde etiketlediği ve bu kapsamda modelin %75 oranında nitel veri hatası ürettiğini tespit edilmiştir. Söz konusu tutarsızlık ikinci bir yapay zekâ modeli (Claude) ile gerçekleştirilen çapraz doğrulama süreci sonucunda teyit edilmiştir.

4.8. İnsan–Yapay Zekâ Etkileşiminde Çapraz Doğrulama Bulgusu

Yukarıdaki çapraz doğrulama sürecinin devamında yapay zekâ destekli analizlerin insan uzman değerlendirmeleriyle karşılaştırılması sonucunda insan uzmanların risk puanlamalarında %8 oranında nitel tutarsızlık ürettiği tespit edilmiştir. Bu nitel dağılım insan ve yapay zekânın farklı aşamalarda ve farklı türlerde hata üretme eğiliminde olduğunu; özellikle yapay zekânın kural tabanlı yorumlama ve sözel etiketleme süreçlerinde, insan yargısının ise nitel değerlendirme ve ölçekleme aşamalarında halen kırılabilir olduğunu göstermektedir.

Bu durum Simon'un (1955) sınırlı rasyonellik yaklaşımı ve Kahneman ile Tversky'nin (1979) karar verme altında risk teorisiyle uyumludur. İnsan karar vericiler karmaşık risk değerlendirme süreçlerinde sezgisel kestirmelere başvurmakta; bu da tutarsızlık, ölçek kayması ve bağlama bağlı yanlılıklar üretmektedir (Kahneman & Sibony & Sunstein, 2021; Sharot, 2011). Buna karşılık yapay zekâ sistemleri istatistiksel tutarlılık ve örüntü tanıma açısından güçlü olmakla birlikte; kurumsal bağlamı, normatif öncelikleri ve örtük bilgiyi yeterince içselleştirememektedir (Polanyi, 1966; Bender vd., 2021).

4.9. Hipotez Test Sonuçlarının Özeti

Araştırmanın metodoloji bölümünde belirlenen ve insan uzman ile yapay zekâ modelleri arasındaki değerlendirme farklarını, uyum düzeylerini ve ilişkiyi sınamayı amaçlayan hipotezler elde edilen istatistiksel bulgular ışığında test edilmiştir. Uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi, Friedman Testi, Kendall's W Uyum Testi, Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) ve Spearman Korelasyon analizlerinden elde edilen sonuçlar insan ve yapay zekâ değerlendirmeleri arasında yüksek düzeyde uyumdan ziyade yapısal farklılıklar bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar çalışmanın önceki bölümünde ortaya konan ardışık ve çapraz doğrulamaya dayalı denetim mekanizmasının istatistiksel açıdan da gerekçelendirilebilir olduğunu göstermektedir.

Analizlerden elde edilen sonuçlara göre hipotezlerin kabul/red durumları Tablo 4.9.1.'de özetlenmiştir.

Tablo 4.9.1. Araştırma Hipotezleri ve Test Sonuçları

Hipotez	Tanım	Kullanılan Test	Test İstatistiği / P-Değeri	Sonuç
H_1	İnsan uzman ve YZ modellerinin risk puanları (Genel Skor) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.	Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi	$Z = -8.63$ $p < .001$	KABUL
H_2	İnsan uzman ve YZ modellerinin "Olasılık" puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.	Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi	$Z = -8.51$ $p < .001$	KABUL
H_3	İnsan uzman ve YZ modellerinin "Etki" puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.	Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi	$Z = -8.42$ $p < .001$	KABUL
H_4	İnsan uzman ve YZ modelleri arasında değerlendirme açısından anlamlı bir uyum vardır.	Kendall's W & ICC	$W = 0.12$ (Zayıf) $ICC = -0.055$ (Uyum Yok)	RED
H_5	Tüm değerlendiricilerin (İnsan uzman ve YZ modelleri) risk puanlamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır.	Friedman Testi	$\chi^2 = 269.87$ $p < .001$	KABUL
H_6	İnsan uzman ile YZ modellerinin risk sıralamaları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki (korelasyon) vardır.	Spearman Korelasyonu	Çoğu modelde $p > .05$ (İlişki Yok/Zayıf)	RED

Hipotez testlerinden elde edilen bu sonuçlar; insan ve yapay zekâ değerlendirmeleri arasında yüksek düzeyli bir uyumdan ziyade farklı hata türleri ve değerlendirme mantıklarının bulunduğunu, dolayısıyla güvenilir karar üretiminin ancak ardışık ve çapraz doğrulamaya dayalı denetim süreçleriyle mümkün olabileceğini göstermektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırma sonuçları Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi örneği üzerinden stratejik planlama gibi yüksek bilişsel kapasite gerektiren süreçlerin tek bir zekâ türünün (biyolojik veya yapay) inisiyatifine bırakılamayacak kadar çok boyutlu riskler barındırdığını ampirik olarak kanıtlamıştır. Araştırmanın başında kurgulanan ve insan uzman ile yapay zekâ modelleri arasındaki ilişkiyi sorgulayan temel hipotezlerin test sonuçları tartışmanın ana eksenini belirlemiştir. Yapılan analizler neticesinde;

Farklılık hipotezleri (H_1, H_2, H_3, H_5) kabul edilmiştir. YZ modelleri ile insan uzmanlar arasında hem genel skor hem de alt boyutlarda (Olasılık/Etki) istatistiksel olarak anlamlı ve sistematik bir fark olduğu kesinleşmiştir.

Uyum hipotezleri (H_4, H_6) reddedilmiştir. İnsan ve YZ yargıları arasında bir uyum veya sıralama ilişkisi (korelasyon) bulunamamıştır.

İstatistiksel olarak doğrulanan bu "Uyumsuzluk" ve "Farklılaşma" olgusu, Morello ve Chick'in (2025) ortaya koyduğu İnsan-Yapay Zekâ Simbiyotik Teorisi (HAIST) çerçevesinde ele alındığında literatürdeki teorik boşlukları dolduracak şu kritik sonuçları doğurmuştur:

Bilişsel Önyarguların Çatışması: Algoritmik Alarmizm ve Bağlamsal İyimserlik

Araştırmanın H_1, H_2, H_3 hipotezlerinin kabul edilmesiyle kesinleşen en belirgin bulgusu, YZ modelleri ile insan uzmanlar arasındaki risk algısı makasının çok yüksek boyutlarda olduğudur. 100 risk maddesinin %97'sinde YZ modellerinin (özellikle ChatGPT ve Gemini) insanlardan daha yüksek puan vermesi risk algısında belirgin bir güvenlik yanlılığı sergilediklerini ortaya çıkarmıştır. Bulgulara göre modellerin; risklerin olası etkilerini hesaplarken "en kötü senaryo" varsayımına dayanarak puanları maksimize etme eğiliminde oldukları değerlendirilmektedir. Bu durum alanyazında "Algoritmik Alarmizm" olarak tanımlanmakta ve yapay zekâ sistemlerinin eğitim verilerindeki güvenlik filtreleri nedeniyle olası tehditleri gerçekleşme olasılığından bağımsız olarak abartma eğilimi olarak açıklanmaktadır (Talbot vd., 2020; Bender vd., 2021). YZ kurumu korumak adına aşırı tepki vererek adeta bir erken uyarı sistemi gibi çalışmaktadır.

Buna karşın insan uzmanlar Simon'ın (1955) "Sınırlı Rasyonellik" teorisiyle uyumlu bir profil çizmiştir. Simon'a göre insan zihni sonsuz bilgi işleme kapasitesine sahip olmadığı için karmaşık problemlerde mükemmel çözümü değil, eldeki kısıtlar altında yeterince iyi olanı arar (Simon, 1955; Gigerenzer ve Selten, 2002). İnsan uzmanlar riskleri değerlendirirken bu sınırlı rasyonellik çerçevesinde kurumsal hafızayı, yerel dinamiklere olan hakimiyeti ve "işlerin bir şekilde yürüdüğü" gerçeğini denkleme dahil etmiştir. Bu durum insan puanlamalarında bir bağlamsal iyimserlik yaratmıştır. Bağlamsal iyimserlik, karar vericinin içinde bulunduğu ortamın veya kurumun koruyucu faktörlerine aşırı güvenerek risklerin gerçekleşme olasılığını olduğundan düşük tahmin etmesi durumudur (Sharot, 2011; Kahneman ve Lovallo, 1993).

Tartışılması gereken temel nokta YZ'nin bu alarmist tavrının bir hata mı, yoksa insanın işletme körlüğünü kıran gerekli bir bilişsel sürtünme mi olduğudur. Alan Cooper tarafından tanımlanan "Bilişsel Sürtünme" kavramı insan zekâsının karmaşık bir sistemle etkileşime girdiğinde karşılaştığı direnci ifade eder (Cooper, 2004). Ancak bu çalışmada YZ'nin yüksek risk uyarıları, insan uzmanın konfor alanını bozarak onu yeniden düşünmeye zorlaması anlamında yapıcı bir sürtünme olarak değerlendirilmiştir. Bulgular bu çatışmanın karar kalitesini artıran diyalektik bir süreç olduğunu işaret etmektedir.

İnsan Zekâsının Kırılabilirliği

Bulgular sonucunda karşılaşılan işlem hatalarına göre mutlak ihtiyaç duyulan çift görev müdahalesi bu çalışmanın en çarpıcı ve alanyazına metodolojik bir uyarı niteliği taşıyan en belirgin sonucu haline gelmiştir. Araştırmanın bulgular ve bulgulara bağlı analiz ve değerlendirme süreçlerinde yaşanan kriz durumları nitel ve nicel görevlerin aynı anda yürütülmesi sırasında insan zihninin yaşadığı bilişsel aşırı yüklenme durumuna kanıt niteliğindedir. "Bilişsel Yük Teorisi"ne göre insan beyninin çalışma belleği sınırlı bir kapasiteye sahiptir ve eş zamanlı olarak birden fazla karmaşık görev yüklendiğinde işlem hatası yapma olasılığı artar (Sweller, 1988; Paas vd., 2003). İnsan uzmanlar riskin tanımı ve nedenlerini belirlemek gibi kompleks analitik süreçlerde yüksek başarı gösterirken bu analizin sonucunu puana dökmek gibi basit bir aritmetik işlemde (olasılık x etki) %8 oranında hata yapmıştır. Yapılan hesaplama hataları (Örneğin 12 Puan → Yüksek), EK-3 İnsan Uzmanlar Tarafından Değerlendirilen Stratejik Plan Riskleri Referans Veri Seti bölümünde kırmızı renk ile işaretlenerek açıklanmıştır.

Bu durum literatürde "İşlem Hatası Fenomeni" olarak adlandırılmakta ve bireyin dikkatinin ana göreve veya stratejiye odaklanması sonucu yan görevlerdeki hesaplama ve denetim mekanizmasının zayıflaması olarak tanımlanmaktadır (Reason, 1990). Kahneman'ın (2011) teorisindeki zihinsel enerji tasarrufu ilkesiyle de açıklanabilen bu durumda insan zihni enerjisini stratejik bağlamı kurmaya harcadığı için hesaplama kısmında otomatik pilota geçmiş ve hataya düşmüştür (Kahneman, 2011). Bu bulgu; stratejik yönetimde insan yargısının tek ve nihai otorite olamayacağını ve insanın tanımlayıcı yapay zekânın ise hesaplayıcı/doğrulayıcı veya tam tersi olduğu hibrit bir mimarinin zorunluluk haline geldiği ampirik olarak ispatlamıştır.

Yapay Zekânın Yorumlama Halüsinasyonu ve Kural Tabanlı Denetim İhtiyacı

Öte yandan araştırma YZ modellerinin de denetimsiz bırakıldığında güvenilmez olabileceğini göstermiştir. Modellerin sayısal işlemleri hatasız yapmasına rağmen verilen komut istemine rağmen elde ettikleri sonucu sözel kategoriye göre "Orta" olarak dönüştürmesi gerekirken bir YZ modelinin (Gemini) kendi iç algoritmalarında tutarsızlıklar yaşadığı ve bu kapsamda %75 oranında hata yaptığı (Örneğin 12 Puan → Yüksek) tespit edilmiştir. Bir modelin doğru hesapladığı bir puana (risk skoru) farklı etiketler ataması YZ'nin "Kural Tabanlı Tutarlılık" konusundaki zaafını göstermektedir. Kural tabanlı tutarlılık bir sistemin önceden belirlenmiş mantıksal kurallara (Örneğin: Eğer $x > 10$ ise $y = \text{Yüksek}$) her durumda istisnasız uyma yeteneğidir (Russell ve Norvig, 2020). Ancak LLM'ler olasılıksal çalıştığı için kendisine net ve katı kısıtlar verilmediğinde yorum esnekliği adı altında hatalı çıktılar üretebilmektedir. Bu durum YZ'nin bir karar verici değil ancak sıkı kurallarla çerçevelenmiş bir karar destekçisi olabileceğini doğrulamaktadır.

Bir Metodolojik Vaka Olarak "Araştırmacı Denetimi" (Human-in-the-Loop)

Bu tez çalışmasının yürütülmesi sırasında yaşanan veri doğrulama süreci İnsan-YZ Simbiyozunun (HAIST) teorik bir kavramdan öte pratik bir gereklilik olduğunun canlı bir kanıtı haline gelmiştir. Süreç şu şekilde işlemiştir:

* İnsanın Yapay Zekâyı Denetlemesi: Araştırmacı YZ modellerinin çıktılarını kontrol ettiğinde modellerden birinin (Gemini) 75 adet riskin önem derecesini farklı kategorize ettiğini tespit etmiş ve manuel müdahale ile (başka bir YZ'ye daha katı kurallar içeren komut seti ile yeniden hesaplatarak) veri setini standart hale getirmiştir.

* YZ'nin İnsanı Denetlemesi: Araştırmacı insan uzman verilerini YZ modellerine analiz

ettirdiğinde modeller insan verisindeki niteliksel tutarsızlıkları dolaylı olarak ortaya çıkarmış (8 işlem hatası) ve düzeltilmesini sağlamıştır (Bkz. EK-3).

Bu karşılıklı denetim süreci insan denetimi olmayan yapay zekânın yorum hatası yapabileceği ve yapay zekâ denetimi olmayan insan uzmanın da işlem hatası yapabileceği gerçeğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla ideal bir risk yönetim sistemi ne sadece insan ne de sadece yapay zekâ üzerine kurulabilir. Kurulması gereken ideal sistem insanın tanımlayıcı ve yorumlayıcı, yapay zekânın ise hesaplayıcı ve denetleyici olduğu ikili bir denge denetim mekanizmasına sahip olan ve araştırmacı/karar vericinin ise bu iki çıktı arasındaki uyumsuzlukları yönettiği simbiyotik bir dögüdür.

5.2. ÖNERİLER

Bu araştırmada elde edilen bulgular; stratejik risk yönetiminde insan uzman yargısı ile yapay zekâ destekli analizlerin birbirini ikame eden değil, karşılıklı olarak denetleyen ve dengeleyen bir yapı içinde ele alınması gerektiğini göstermektedir. Araştırma sürecinde deneyimlenen hata ayıklama ve doğrulama aşamaları karar kalitesinin tekil doğruluklardan ziyade farklı türdeki bilişsel ve hesaplamalı hataların görünür kılınmasına bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda öneriler insan ve yapay zekânın sınırlılıklarını ortadan kaldırmayı değil, bu sınırlılıkları sistematik biçimde dengeleyen ve kurumsal karar süreçlerine güvenilirlik kazandıran simbiyotik bir mimariyi (HAIST) tesis etmeyi amaçlamaktadır. Aşağıda sunulan sistemsel ve metodolojik öneriler çalışmanın bulgularından türetilmiş olup stratejik risk yönetiminde sürdürülebilir, denetlenebilir ve hesap verebilir karar süreçlerinin inşasına yönelik bütüncül bir çerçeve sunmaktadır.

Sistemsel Öneri: “Kural Tabanlı Simbiyotik Gölge Denetçi” Mimarisi

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde mevcutta bulunan Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi (BKYS) yazılımı; verinin sadece girildiği ve saklandığı pasif kayıt defterleri olmaktan çıkarılarak HAIST teorisine uygun, aktif ve denetleyici birer akıllı yönetim platformuna dönüştürülmelidir. Ancak araştırma sonuçları bu denetimi yapacak YZ modellerinin de yorum farkı yaşayabileceğini gösterdiği için önerilen sistemin genel geçer bir yapay zekâ yerine alanyazında "Kural Tabanlı İstem Mühendisliği" olarak tanımlanan ve algoritmik çıktıları kesin kısıtlarla denetleyen bir prensiple çalışması gerekmektedir (Al-Ahmad vd., 2025; White vd., 2023).

Kural Tabanlı İstem Mühendisliği büyük dil modellerinin (LLM) çıktılarının belirsizliğini azaltmak için komut istemlerinin içine kesin mantıksal kısıtlamalar, format zorunlulukları ve doğrulama kurallarının gömüldüğü bir teknik olarak tanımlanır (Al-Ahmad vd., 2025). Bu çalışmada da YZ'nin hatalarının ona "Eğer Puan X ise Y yaz" şeklinde katı kurallar verilerek düzeltildiği gözlemlenmiştir. Bu bağlamda önerilen "Kural Tabanlı Simbiyotik Gölge Denetçi" mimarisi şu katmanlardan oluşmalıdır:

Simbiyotik Gölge Denetçi organizasyonel bilgi sistemlerinde insan kullanıcıların işlemlerini arka planda adeta bir gölge gibi takip eden, eş zamanlı veri analizi yapan, olası işlem veya mantık hatalarını anlık olarak tespit eden ancak nihai müdahale yetkisini insana bırakan yapay zekâ destekli bir otonom denetim mekanizmasıdır (Vasarhelyi vd., 2012; Jans vd., 2013). Önerilen sistemde bu denetçi şu işlevleri yerine getirmelidir:

* Gölge Hesaplama Katmanı: İnsan uzman sisteme veri girerken arka planda çalışan YZ motoru eş zamanlı hesaplama yaparak insan kaynaklı işlem hatalarını anında yakalamalı ve kullanıcıyı uyarmalıdır.

* Deterministik Karar Katmanı: Sistem risk puanının önem derecesini (Düşük/Yüksek vb.) yapay zekânın yorumuna bırakmadan "Eğer Puan 15-25 aralığında ise hücreyi Kırmızı yap ve Çok Yüksek yaz" şeklindeki katı algoritmik kurallarla yönetmelidir.

* Bilişsel Sürtünme Arayüzü: İnsan ve YZ puanları arasında belirli bir eşiğin (Örneğin ± 3 Puan) üzerinde fark oluşursa sistem süreci durdurarak kullanıcıdan gerekçelendirme talep etmeli ve böylece insan uzmanı ezbere onaylama modundan çıkarıp analitik düşünmeye zorlamalıdır.

Metodolojik Öneri: "Çapraz Yapay Zekâ Doğrulaması"

Bu tez çalışması tek bir yapay zekâ modeline güvenmenin bilimsel geçerlilik açısından riskli olduğunu, ChatGPT ve Gemini gibi gelişmiş modellerin dahi aynı veriye farklı tepkiler verebildiğini ortaya koymuştur. Buna karşın araştırma sürecinde geliştirilen ve veri setindeki hataların tespitinde %100 başarı sağlayan "Çapraz Denetim Yöntemi" gelecekteki çalışmalar için yeni bir standart önermektedir.

Alanyazında "Çekişmeli YZ Denetimi" olarak da bilinen bu yaklaşım bir yapay zekâ modelinin ürettiği çıktının farklı bir mimariye veya role sahip başka bir yapay zekâ modeli tarafından eleştirel bir gözle denetlenmesi ve hataların raporlanması prensibine dayanır (Goodfellow vd., 2014; Tramèr vd., 2020).

Buna göre stratejik risk analizlerinde "Üçlü Doğrulama Protokolü" uygulanabilir. Sosyal bilimlerde veri güvenilirliğini artırmak için kullanılan nirengi (üçgenleme) yönteminin (Denzin, 1978) yapay zekâya uyarlandığı bu protokol şöyledir:

* Üretici: Risk analizinin ilk taslağı geniş veri tarama kapasitesine sahip bir model (Örneğin Perplexity) veya insan uzman tarafından oluşturulur.

* Denetçi: Farklı bir mimariye sahip ikinci bir model (Örneğin Claude) kendisine verilen "Hesaplamayı kontrol et ve mantıksal tutarsızlıkları işaretle" komutuyla ilk çıktıyı denetler.

* Yargıç: İnsan uzman iki model arasındaki uyumsuzlukları inceler ve nihai kararı bağlamsal bilgisini kullanarak verir. Bu protokol ortaya çıkabilecek veri krizlerinin önüne geçecek en güvenilir yöntemdir.

Sonuç olarak bu tez çalışması insan ve yapay zekâ arasında hangisinin daha “doğru” karar verdiğini belirlemekten ziyade hangi koşullarda ve hangi bilişsel aşamalarda hataya daha açık olduklarını ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular stratejik risk yönetiminde karar kalitesinin tekil doğruluklardan ziyade farklı hata türlerini görünür kılan denetim ilişkilerinden beslendiğini göstermektedir. Bu yönüyle çalışma insan–yapay zekâ simbiyozunu statik bir iş bölümü olarak değil; “çatışma”, “doğrulama” ve “düzeltme” üzerinden ilerleyen dinamik bir karar döngüsü olarak yeniden tanımlamaktadır.

5.3. ARAŞTIRMANIN KISITLILIKLARI VE GELECEK ÇALIŞMALAR

Bu araştırma tek bir devlet üniversitesinin stratejik plan verileri ve L-Tipi Risk Matrisi yöntemi ile sınırlıdır. Ayrıca kullanılan YZ modelleri kuruma özel verilerle kısmen eğitilmiş ve geçmiş yıllara ait verilerle kıyaslama yapılmamış genel modellerdir.

Gelecek çalışmalarda FMEA (Hata Türleri ve Etkileri Analizi) veya Bow-Tie gibi daha karmaşık ve çok parametrelili risk analiz yöntemlerinin YZ ile test edilmesi, Kurumun geçmiş 10 yıllık risk verileri ve gerçekleşme durumlarıyla eğitilmiş ve kuruma özgü yerel dil modellerinin geliştirilmesi, insan uzmanların yapay zekâ destekli karar süreçlerine adaptasyonunu ölçecek nitel veya mülakat bazlı araştırmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akyel, N., Korkusuz Polat, T., & Arslankaya, S. (2012). Strategic planning in institutions of higher education: A case study of Sakarya University. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 58, 66–72. doi:10.1016/j.sbspro.2012.09.979
- Al-Ahmad, B., Alsobeh, A., Meqdadi, O., & Shaikh, N. (2025). A student-centric evaluation survey to explore the impact of LLMs on UML modeling. *Information*, 16(7), 565.
- Anthropic. (2024). Claude Pro (Sonnet 3.5) [Computer software]. Retrieved from <https://www.anthropic.com>
- Arf, C. (1959). *Makine düşünebilir mi ve nasıl düşünebilir?* Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Aslan, D. (2021). Yükseköğretimde Kalite Güvence Sisteminin Risk Yapılandırılması. *Nobel Yayıncılık*.
- Aven, T. (2012). The risk concept—historical and recent development trends. *Reliability Engineering & System Safety*, 99, 33-44.
- Bai, S., Fang, D., & Zhang, Q. (2019). Research and application of artificial intelligence technology in the field of risk perception. *Journal of Physics: Conference Series*, 1302, 022002. doi:10.1088/1742-6596/1302/2/022002
- Bender, E. M., Gebru, T., McMillan-Major, A., & Shmitchell, S. (2021). On the dangers of stochastic parrots: Can language models be too big? *Proceedings of the 2021 ACM Conference on Fairness, Accountability, and Transparency*, 610-623.
- Bozdağ, F., & Hacıhasanoğlu, T. (2020). Türk Yükseköğretiminde Yeni Bir Arayış: Kalite Güvence Sistemi. *DergiPark*. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/515013>
- Cooper, A. (2004). *The inmates are running the asylum: Why high-tech products drive us crazy and how to restore the sanity*. Indianapolis, IN: Sams Publishing.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches (3rd ed.)*. SAGE Publications.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (4th ed.)*. SAGE Publications.
- Çelik, M., & Kaya, A. (2023). L tipi matris yöntemi ve AHP yöntemi ile risk değerlendirme uygulamaları. *DergiPark*. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2976404>
- Çetin, S. (2023). Yapay zekâ teknolojilerinin kullanımından kaynaklanan riskler ve hukuki sorumluluk. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 16(2), 145-158.
- Denzin, N. K. (1978). *The research act: A theoretical introduction to sociological methods*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Doğan, O., & Keskin, M. Ö. (2024). L tipi matris yöntemi ve AHP yöntemi kullanılarak risklerin değerlendirilmesi: Örnek bir uygulama. *Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi*, 12(3), 850-862. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/1269909/>
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2006). *Kamu idareleri için stratejik planlama kılavuzu*. Ankara: DPT Yayınları.
- Esteva, A., Kuprel, B., Novoa, R. A., Ko, J., Swetter, S. M., Blau, H. M., & Thrun, S. (2017). Dermatologist-level classification of skin cancer with deep neural networks. *Nature*, 542(7639), 115–118. <https://doi.org/10.1038/nature21056>

- European Ministers of Education. (1999). The Bologna Declaration of 19 June 1999: *Joint declaration of the European Ministers of Education*. Bologna.
- Eyeyien, O. G., Idemudia, C., Okpeke Paul, P., & Ijomah, T. I. (2024). *Effective stakeholder and risk management strategies for large-scale international project success*. *International Journal of Frontiers in Science and Technology Research*, 7(1), 13–24. doi:10.53294/ijfstr.2024.7.1.0044
- Ferlie, E., Musselin, C., & Andresani, G. (2008). The steering of higher education systems: A public management perspective. *Higher Education*, 56(3), 325-348.
- Flynn, B. B., Sakakibara, S., Schroeder, R. G., Bates, K. A., & Flynn, E. J. (1990). Empirical research methods in operations management. *Journal of Operations Management*, 9(2), 250–284. [https://doi.org/10.1016/0272-6963\(90\)90013-9](https://doi.org/10.1016/0272-6963(90)90013-9)
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). McGraw-Hill.
- Gigerenzer, G., & Selten, R. (2002). *Bounded rationality: The adaptive toolbox*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Goodfellow, I., Bengio, Y., & Courville, A. (2016). *Deep learning*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Goodfellow, I. J., Pouget-Abadie, J., Mirza, M., Xu, B., Warde-Farley, D., Ozair, S., ... & Bengio, Y. (2014). Generative adversarial nets. *Advances in Neural Information Processing Systems*, 27.
- Google DeepMind. (2024). Gemini Pro (1.5) [Computer software]. Retrieved from <https://deepmind.google/technologies/gemini/>
- Holtzman, A., Buys, J., Du, L., Forbes, M., & Choi, Y. (2019). The curious case of neural text degeneration. *International Conference on Learning Representations (ICLR)*. <https://arxiv.org/abs/1904.09751>
- Holzinger, A. (2016). Interactive machine learning for health informatics: When do we need the human-in-the-loop? *Brain Informatics*, 3(2), 119-131. doi:10.1007/s40708-016-0042-6
- Howes, T. (2018). Effective strategic planning in Australian universities: How good are we and how do we know? *Journal of Higher Education Policy and Management*, 40(5), 442–457. doi:10.1080/1360080X.2018.1501635
- International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceuticals for Human Use. (2005). *ICH harmonised tripartite guideline: Quality risk management Q9*.
- ISO. (2018). ISO 31000:2018 Risk management – *Guidelines*.
- Jans, M., Alles, M., & Vasarhelyi, M. A. (2013). The field of business process mining: Can it provide new implications for audit? *Accounting Horizons*, 27(1), 1-32.
- Jarrahi, M. H. (2018). Artificial intelligence and the future of work: Human-AI symbiosis in organizational decision making. *Business Horizons*, 61(4), 577-586.
- Joosten, J., Bilgram, V., Hahn, A., & Totzek, D. (2024). Comparing the ideation quality of humans with generative artificial intelligence. *IEEE Engineering Management Review*, 52(2), 153–164. doi:10.1109/EMR.2024.3353338
- Joshi, A., Kale, S., Chandel, S., & Pal, D. K. (2015). Likert scale: Explored and explained.

- British Journal of Applied Science & Technology*, 7(4), 396-403.
- Kahneman, D., & Lovallo, D. (1993). Timid choices and bold forecasts: A cognitive perspective on risk taking. *Management Science*, 39(1), 17-31.
- Kahneman, D., Sibony, O., & Sunstein, C. R. (2021). *Noise: A flaw in human judgment*. New York, NY: Little, Brown Spark.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decision under risk. *Econometrica*, 47(2), 263-291.
- Kaplan, S., & Garrick, B. J. (1981). On the quantitative definition of risk. *Risk Analysis*, 1(1), 11-27.
- Karcı, A., & Erbaş, M. (2022). Yapay zekâ algoritmalarında şeffaflık ve açıklanabilirlik sorunu: Kara kutu yaklaşımı üzerine bir inceleme. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 20(1), 88-105.
- Keller, G. (1983). *Academic strategy: The management revolution in American higher education*. Johns Hopkins University Press.
- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi. (2023). *Bütünleşik Risk Yönetimi Yönergesi*. KAEÜ Kalite Yönetim Koordinatörlüğü.
- Licklider, J. C. R. (1960). Man-computer symbiosis. *IRE Transactions on Human Factors in Electronics*, HFE-1(1), 4-11. <https://doi.org/10.1109/THFE2.1960.4503259>
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 1-55.
- Liu, P., Yuan, W., Fu, J., Jiang, Z., Hayashi, H., & Neubig, G. (2023). Pre-train, prompt, and predict: A systematic survey of prompting methods in natural language processing. *ACM Computing Surveys*, 55(9), 1-35.
- Machado, M. L., vd. (2011). Strategic planning in higher education institutions: What changes? *International Journal of Educational Management*.
- Malik, V., & Singh, S. (2020). Artificial intelligent environments: Risk management and quality assurance implementation. *Journal of Discrete Mathematical Sciences and Cryptography*, 23(1), 187-195. doi:10.1080/09720529.2020.1721883
- Manatos, M. J., Rosa, M. J., & Sarrico, C. S. (2018). Quality management in universities: Towards an integrated approach? *International Journal of Quality & Reliability Management*, 35(1), 126-144. doi:10.1108/IJQRM-04-2016-0046
- Manus AI. (2024). Manus AI [Computer software]. Retrieved from <https://manus.ai>
- Md. Sum, R., & Md. Saad, Z. (2017). Risk management in universities. In *Proceedings of the 3rd International Conference on Qalb-Guided Leadership in Higher Education Institutions (iQALB 2017)* (pp. 128-142).
- Morello, L. T., & Chick, J. C. (2025). Human-AI symbiotic theory (HAIST): Development, multi-framework assessment, and AI-assisted validation in academic research. *Informatics*, 12(3), 85. <https://doi.org/10.3390/informatics12030085>
- Mosqueira-Rey, E., Hernandez-Pereira, E., Alonso-Rios, D., Bobes-Bascaran, J., & Fernandez-Leal, A. (2023). Human-in-the-loop machine learning: A state of the art review. *Artificial Intelligence Review*, 56(4), 3005-3054. doi:10.1007/s10462-022-10246-w

- Neumann, O., Guirguis, K., & Steiner, R. (2024). Exploring artificial intelligence adoption in public organizations: A comparative case study. *Public Management Review*, 26(1), 114–141. doi:10.1080/14719037.2022.2048685
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). The knowledge-creating company: *How Japanese companies create the dynamics of innovation*. Oxford University Press.
- OpenAI. (2024). ChatGPT Pro (GPT-4o) [Computer software]. Retrieved from <https://openai.com/chatgpt>
- Özdem, G. (2011). An analysis of the mission and vision statements on the strategic plans of higher education institutions. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 11(4), 1887–1894.
- Paas, F., Renkl, A., & Sweller, J. (2003). Cognitive load theory and instructional design: Recent developments. *Educational Psychologist*, 38(1), 1-4.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods. Integrating theory and practice (4th ed.)*. SAGE Publications.
- Perplexity AI. (2024). Perplexity Pro [Computer software]. Retrieved from <https://www.perplexity.ai>
- Polanyi, M. (1966). *The tacit dimension*. Doubleday & Company.
- Reason, J. (1990). *Human error*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Russell, S., & Norvig, P. (2020). *Artificial intelligence: A modern approach (4th ed.)*. Hoboken, NJ: Pearson.
- Saaty, T. L. (1980). *The analytic hierarchy process: Planning, priority setting, resource allocation*. McGraw-Hill.
- Salim, N. A., Handayani, L., Handayani, E. S., Khairunnisa, R., & Oktaviani, S. (2024). Navigating excellence: Optimizing academic risk management through strategic planning in private universities. *Nidhomul Haq: Jurnal Manajemen Pendidikan Islam*, 9(1), 193–211. doi:10.31538/ndh.v9i1.4531
- Sharot, T. (2011). The optimism bias. *Current Biology*, 21(23), R941-R945.
- Simon, H. A. (1955). A behavioral model of rational choice. *The Quarterly Journal of Economics*, 69(1), 99-118.
- Sjöberg, L. (2000). Factors in risk perception. *Risk Analysis*, 20(1), 1-11.
- Spichak, I. V., Kucheryavenko, S. A., Polevoy, I. N., Stenyushkina, S. G., & Nazarova, A. N. (2020). Implementation of risk management in the quality management system of an educational organization. *International Journal of Management*, 11(6), 1196–1204. doi:10.34218/IJM.11.6.2020.108
- Sum, R. M., & Saad, Z. M. (2017). Risk management in universities. *3rd International Conference on Qalb-Guided Leadership in Higher Education*, 128-142.
- Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science*, 12(2), 257-285.
- T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı. (2024). *Kamu Kurumsal Risk Yönetimi Rehberi (Versiyon 1)*. Ankara: Hazine ve Maliye Bakanlığı Yayınları.
- Talbot, D., O'Sullivan, D., & Dwivedi, Y. K. (2020). *A review of the reality of algorithmic*

- alarmism. *International Journal of Information Management*, 50, 477-480.
- Teddlie, C., & Yu, F. (2007). Mixed methods sampling: A typology with examples. *Journal of Mixed Methods Research*, 1(1), 77–100.
- Tramèr, F., Carlini, N., Brendel, W., & Madry, A. (2020). On adaptive attacks to adversarial example defenses. *Advances in Neural Information Processing Systems*, 33, 1633-1645.
- Turing, A. M. (1950). Computing machinery and intelligence. *Mind*, 59(236), 433-460.
- Ünal, B., & Kılınç, E. (2020). Yapay zekâ perspektifinden stratejik yönetim araçlarının kurumsal risk yönetimindeki rolü. *DergiPark*.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/4353591>
- Vasarhelyi, M. A., Alles, M., & Williams, K. T. (2012). Continuous auditing: Building the first practical application. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 31(1), 197-222.
- Wacker, J. G. (1998). A definition of theory and research methods for operations management. *Journal of Operations Management*, 16(4), 361–385. [https://doi.org/10.1016/S0272-6963\(98\)00019-9](https://doi.org/10.1016/S0272-6963(98)00019-9)
- Wang, X., Liang, Y., & Wang, Y. (2021). Human-in-the-loop AI: A survey. *ACM Computing Surveys*, 54(1), 1-38.
- Wei, M., Zhou, K. Z., Chen, D., Sanfilippo, M. R., Zhang, P., Chen, C., Feng, Y., & Meng, L. (2025). Understanding risk preference and risk perception when adopting high-risk and low-risk AI technologies. *International Journal of Human–Computer Interaction*. Advance online publication. doi:10.1080/10447318.2025.2495844
- White, J., Fu, Q., Hays, S., Sandborn, M., Olea, C., Gilbert, H., ... & Schmidt, D. C. (2023). A prompt pattern catalog to enhance prompt engineering with chatgpt. *arXiv preprint arXiv:2302.11382*.
- Yin, R. K. (2014). Case study research: *Design and methods (5th ed.)*. SAGE Publications.
- Yükseköğretim Kalite Kurulu. (2023). *2023 Yılı Yükseköğretim Değerlendirme ve Kalite Güvencesi Durum Raporu*. Ankara: Yükseköğretim Kalite Kurulu Yayınları.
- Zanzotto, F. M. (2019). Human-in-the-loop artificial intelligence. *Journal of Artificial Intelligence Research*, 64, 243-252.
- Zhemchugova, O. V., & Levshina, V. V. (2020). The risk-based approach in organization quality management systems. *Revista Galega de Economía*, 29(3), 65–83. doi:10.15304/rge.29.3.6538

EKLER

EK-1. KAEÜ Stratejik Plan Amaçlar, Hedefler, Performans Göstergeleri ve Referans

Riskler Listesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.1: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı
Risk Tanımı: İletişim ve organizasyon sorunları
Risk Nedenleri: uygun zaman ve mekan olmaması ve toplantının sürekli ertelenmesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.1: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimine yönelik olarak düzenlenen etkinliklere katılımın düşük olması
Risk Nedenleri: Düzenlenen etkinliklere katılım konusunda öğretim elemanlarının ilgi göstermemesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.1: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanlarının akademik faaliyetlerinin azalması
Risk Nedenleri: Akademik faaliyetlerinin teşvikinin yeterli olmaması

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.1: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerinin sağlanamaması.
Risk Nedenleri: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerinin desteklenmemesi; bu konuda etkinlik ve faaliyetlerin planlanmaması, yapılmaması.

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.2: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik etkinlik sayısı

Risk Tanımı: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanınmaması.
Risk Nedenleri: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik faaliyet yapılmaması. Gerekli duyuruların yapılmaması.

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.2: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Tanıtmaya yönelik etkinliğin yapılmaması
Risk Nedenleri: Etkinliğin yapılamaması

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.1: Üniversitede uygulanan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, Türk yükseköğretimine örnek bir model olarak sunulacaktır.
Performans Göstergesi PG1.1.2: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Eğitimde kalite güvence sisteminin tanıtılmaması
Risk Nedenleri: Kalite güvence sisteminin öğrenciler tarafından bilinmemesi, duyurusunun yapılamaması

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.2: Ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlara yönelik nitelikli insan kaynağı yetiştirilecektir.
Performans Göstergesi PG1.2.1: Önlisans ve lisans düzeyinde açılacak program sayısı
Risk Tanımı: Programın açılmaması
Risk Nedenleri: Program açılması için gerekli işlemlerin yapılamaması

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.2: Ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlara yönelik nitelikli insan kaynağı yetiştirilecektir.
Performans Göstergesi PG1.2.1: Önlisans ve lisans düzeyinde açılacak program sayısı
Risk Tanımı: Üniversitemizin Önlisans düzeyinde açılacak program sayısı hedeflerinin gerçekleştirilememesi.
Risk Nedenleri: Bölüm/Program açma süreci takvime uyulmaması. İlgili planlamaların yapılmaması.

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.2: Ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlara yönelik nitelikli insan kaynağı yetiştirilecektir.
Performans Göstergesi PG1.2.2: Lisansüstü düzeyde açılacak program sayısı
Risk Tanımı: Dosyanın tamamlanamaması
Risk Nedenleri: Başvuru dosyasının istenilen zamanda tamamlanamaması, Herhangi bir nedenden dolayı akademik personel sayısının düşmesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.2: Ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlara yönelik nitelikli insan kaynağı yetiştirilecektir.
Performans Göstergesi PG1.2.2: Lisansüstü düzeyde açılacak program sayısı
Risk Tanımı: Programın açılmaması
Risk Nedenleri: Onay sürecinde yaşanabilecek aksaklıklar

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
Performans Göstergesi PG1.3.1: Öğrenme yönetim sistemlerinin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğrenci memnuniyet oranı
Risk Tanımı: Öğrenme yönetim sistemleri kullanılarak yapılan eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik öğrenci memnuniyetinin sağlanamaması
Risk Nedenleri: Öğrenme yönetim sistemlerine öğrencilerin erişememesi ve sistemde teknik sorunların görülmesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
Performans Göstergesi PG1.3.1: Öğrenme yönetim sistemlerinin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğrenci memnuniyet oranı
Risk Tanımı: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.
Risk Nedenleri: Ankete yeterli katılımın sağlanamaması.

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
Performans Göstergesi PG1.3.2: Öğrenme yönetim sisteminin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğretim elemanı memnuniyet oranı
Risk Tanımı: Öğrenme yönetim sistemleri kullanılarak yapılan eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik öğretim elemanı memnuniyetinin sağlanamaması
Risk Nedenleri: Öğretim sistemlerine erişim sıkıntılarının yaşanması ve teknik aksaklıkların görülmesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.
HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
Performans Göstergesi PG1.3.2: Öğrenme yönetim sisteminin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğretim elemanı memnuniyet oranı
Risk Tanımı: Öğretim elemanlarının öğrenme yönetim sistemi uygulamalarına yönelik memnuniyetlerinin düşük çıkması

Risk Nedenleri: Uygulamalarda yaşanabilecek teknik aksaklıklar

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.

HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.

Performans Göstergesi PG1.3.3: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden genel memnuniyet oranı

Risk Tanımı: Öğrencilerin eğitim öğretim genel memnuniyet düzeyinde beklenen oranın sağlanamaması

Risk Nedenleri: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden öğrenci görüşlerine yeterince önem verilmemesi

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.

HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.

Performans Göstergesi PG1.3.3: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden genel memnuniyet oranı

Risk Tanımı: Öğrenci memnuniyet oranının düşmesi

Risk Nedenleri: Öğrencilerin yeterli eğitim ve eğitim ortamından yoksun olması

AMAÇ 1: Eğitimde yeterliliğe dayalı kalite güvence sistemi ile öğrenci merkezli eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek.

HEDEF 1.3: Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan Öğrenme Yönetim Sistemi'nin kurumsallaşması sağlanarak, yeterlik temelli ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması yaygınlaştırılacaktır.

Performans Göstergesi PG1.3.3: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden genel memnuniyet oranı

Risk Tanımı: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden memnuniyetsizliği.

Risk Nedenleri: Eğitim öğretim süreçlerinde planlama hataları. İlgili süreçler hakkında duyuru ve hatırlatmalarda gereken hassasiyetin gösterilmemesi.

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.

HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılabacaktır.

Performans Göstergesi PG2.1.1: Öğretim elemanı başına WoS veri tabanında yer alan SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

Risk Tanımı: Öğretim elemanı başına düşen SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısından azalma

Risk Nedenleri: Nitelikli araştırma eksikliği, yayın süreçlerinde destek yetersizliği

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.

HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılabacaktır.

Performans Göstergesi PG2.1.1: Öğretim elemanı başına WoS veri tabanında yer alan SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

Risk Tanımı: SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının azalması

Risk Nedenleri: Yayın kalitesinin düşük ve yayın faaliyetlerinin yetersiz olması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.2: Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanı başına düşen Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısında azalma
Risk Nedenleri: Akademik destek yetersizliği ve uygun araştırma altyapısı şartlarının olmayışı

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.2: Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının düşmesi
Risk Nedenleri: Akademik personelin Scopus indeksinde taranan dergilerin kriterlerine uygun yayın yapamaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.3: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı
Risk Tanımı: Bilimsel yayın sayısının azalması
Risk Nedenleri: Dergi süreçlerinin uzun sürmesi veya dergilere yayın gönderilmemesi

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.3: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısında azalış
Risk Nedenleri: Öğretim üyesi performans eksikliği/ Ar-ge çalışmaları için alt yapı eksikliği

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.3: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının hedeflenenin altında kalması
Risk Nedenleri: Öğretim elemanlarının TR dizin indeksinde taranan dergilere bilimsel yayın göndermemesi

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.4: Öğretim elemanı başına atıf sayısı (WoS/Scopus)
Risk Tanımı: Öğretim elemanı başına atıf sayısının düşük olması
Risk Nedenleri: Düşük kalitede ve yetersiz sayıda yayın yapılması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.4: Öğretim elemanı başına atıf sayısı (WoS/Scopus)
Risk Tanımı: Atıf sayısında istenilen sayıya ulaşılmaması
Risk Nedenleri: Yayınların görünür olmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.4: Öğretim elemanı başına atıf sayısı (WoS/Scopus)
Risk Tanımı: Bilimsel yayınların gerçekleşmemesi
Risk Nedenleri: Akademik personelin bilimsel yayın gerçekleştirmemesi

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.5: Akademik çalışmaları teşvik etmeye yönelik faaliyet sayısı
Risk Tanımı: Akademik çalışmaları teşvik etmeye yönelik yeterince faaliyet yapılmaması
Risk Nedenleri: Sürecin etkin şekilde yönetilememesi

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.1: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi adresli bilimsel yayın sayısı ve kalitesi artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.1.5: Akademik çalışmaları teşvik etmeye yönelik faaliyet sayısı
Risk Tanımı: Akademik çalışmaları teşvik etmek için toplantı düzenlenmemesi
Risk Nedenleri: Organizasyon kaynaklı aksaklıklar

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma öncelikli olmak üzere araştırma ve laboratuvar altyapıları güçlendirilerek, bölgesel kalkınmaya yönelik çalışmalar artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.2.3: Araştırma ve uygulama için ayrılan Üniversite içi kaynak miktarı
Risk Tanımı: yeterli kaynağın olmaması
Risk Nedenleri: bütçenin yetersiz olması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma öncelikli olmak üzere araştırma ve laboratuvar altyapıları güçlendirilerek, bölgesel kalkınmaya yönelik çalışmalar artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.2.4: Bölgesel Kalkınma ve İhtisaslaşma alanlarına yönelik projeler için kullanılan bütçe miktarı
Risk Tanımı: İhtisaslaşma projelerin az gerçekleşmesi
Risk Nedenleri: Projeye az kaynak aktarılması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.1: Ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen proje sayısı
Risk Tanımı: Proje sayısının beklenenden az olması
Risk Nedenleri: Başvurusu yapılan projelerin ulusal ve uluslararası kurumlarca desteklenebilecek nitelikte olmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.1: Ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen proje sayısı
Risk Tanımı: Desteklenen proje sayısının yetersiz olması
Risk Nedenleri: Öğrencilere bu konuda eğitiminin yetersiz olması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.2: Sözleşme, protokole vb. dayalı üniversite-sanayi işbirliği sayısı
Risk Tanımı: Üniversite-sanayi işbirliklerinin yapılamaması
Risk Nedenleri: Üniversite-sanayi işbirliği toplantılarının yapılmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.3: Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanları tarafından yeterli danışmanlık verilememesi
Risk Nedenleri: Öğretim elemanının danışmanlık verebilecek yetkinlikte olmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
--

HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.3: Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısında düşüş olması
Risk Nedenleri: Öğretim üyesinin performans eksikliği/ Öğretim üyelerinden eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. talep edilmemesi

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.3: Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısı
Risk Tanımı: Birimdeki akademik personelin yaptığı test/analiz sayısının 50'nin altında olması
Risk Nedenleri: Birime yeterli analiz/test talebinin olmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.4: Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen ulusal (TÜBİTAK) öğrenci projesi sayısı
Risk Tanımı: Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen TÜBİTAK öğrenci projelerinde hedeflenen sayıya ulaşılamaması
Risk Nedenleri: Öğrencilerin proje geliştirme konusunda teşvik edilmemesi

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.4: Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen ulusal (TÜBİTAK) öğrenci projesi sayısı
Risk Tanımı: Yeterli sayıda proje yapılamaması
Risk Nedenleri: Öğrencilerin öğrenci projeleri yapmaya ilgisiz olması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.4: Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen ulusal (TÜBİTAK) öğrenci projesi sayısı
Risk Tanımı: Projenin kabul edilmemesi
Risk Nedenleri: Projenin uygun bulunmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.3: Ulusal ve uluslararası paydaşlarla araştırma ve geliştirme amaçlı işbirliği ve proje sayısı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.3.5: BAP kapsamında desteklenen araştırma projesi sayısı
Risk Tanımı: BAP projesinin yapılmaması
Risk Nedenleri: Akademik çalışmalar için yeterli araştırma altyapısının olmaması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.4: Girişimcilik, proje yönetimi, teknoloji yönetimi ve inovasyon yönetimi faaliyetlerinin sayısı ve çeşitliliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.4.3: Girişimcilik, proje yönetimi, teknoloji yönetimi ve inovasyon yönetimi konusunda düzenlenen etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Girişimcilik ve yenilikçilik konusunda yeterli tanıtım yapılamaması.
Risk Nedenleri: İlgili hedef kitle ile takvim uyuşmaması.

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.4: Girişimcilik, proje yönetimi, teknoloji yönetimi ve inovasyon yönetimi faaliyetlerinin sayısı ve çeşitliliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.4.5: Teknoloji Transfer Ofisi projelerine-etkinliklerine katılan öğrenci sayısı
Risk Tanımı: Öğrencilerin etkinliklere yeterli katılım sağlanılamaması.
Risk Nedenleri: Etkinlik ile ilgili bölümlerdeki öğrenci sayısı azlığı.

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.5: Fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında patent, faydalı model ve tasarım performansı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.5.1: Patent süreçlerine ilişkin yürütülen eğitim/bilgilendirme /danışmanlık sayısı
Risk Tanımı: Patent süreçlerine ilişkin yürütülen eğitim, bilgilendirme veya danışmanlık faaliyetlerinde yanlış veya eksik bilgi verilmesi
Risk Nedenleri: Eğitim içeriklerinin güncel mevzuata uygun olmaması, eğitmenlerin yetersiz bilgi düzeyi, iletişim eksiklikleri veya katılımcıların bilgi düzeyine uygun olmayan materyallerin kullanılması

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.5: Fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında patent, faydalı model ve tasarım performansı artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG2.5.2: AR-GE sonucu ortaya çıkan ürünlere ilişkin alınan patent, marka, çeşit tescili vb. sayısı
Risk Tanımı: AR-GE sonucu ortaya çıkan ürünlere ilişkin alınan patent, marka, çeşit tescili gibi koruma belgelerinin hedeflenen sayının altında kalması, fikri mülkiyet haklarının yeterince korunamaması
Risk Nedenleri: Başvuru süreçlerindeki bilgi veya deneyim eksikliği, AR-GE projelerinin fikri mülkiyet tesciline uygun şekilde yönlendirilmemesi, maliyet kaygıları veya tescil süreçlerindeki gecikmeler

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.5: Fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında patent, faydalı model ve tasarım performansı arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.5.3: AR-GE sonucu ticarileştirilen ürün sayısı
Risk Tanımı: AR-GE sonucu üretilen ürünlerin ticarileştirilememesi, ürün sayısı hedefine ulaşılamaması
Risk Nedenleri: Teknopark ve TEKMER in kurulu olmaması, Geliştirilen ürünlerin hedef pazarın ihtiyaçlarına uygun olmaması, AR-GE projelerindeki teknik eksiklikler

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.5: Fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında patent, faydalı model ve tasarım performansı arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.5.4: TTO' ya yapılan Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısı
Risk Tanımı: TTO'ya yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısının hedeflerin altında kalması, inovasyon kapasitesinin düşük algılanmasına ve performans hedeflerinin tutturulamaması
Risk Nedenleri: Başvuru süreçlerine yönelik farkındalık eksikliği, destek mekanizmalarının yetersizliği, araştırmacıların bilgi veya motivasyon düzeyinin düşük olması ve başvuru süreçlerinde yaşanan teknik veya idari aksaklıklar

AMAÇ 2: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı, ulusal ve uluslararası düzeyde, yenilikçi ve girişimci araştırma geliştirme çalışmaları yapmak.
HEDEF 2.5: Fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında patent, faydalı model ve tasarım performansı arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG2.5.4: TTO' ya yapılan Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısı
Risk Tanımı: TTO' ya yapılan patent ,faydalı model ve endüstriyel tasarım başvurusu sayısının azlığı.
Risk Nedenleri: Proje destekleri alarak ürünlerini çiktıya dönüştürecek akademik personel sayısındaki eksiklik.

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.1: Sosyal sorumluluk vizyonu ile toplumsal katkı faaliyetlerinin etkinliği arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.1.2: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı
Risk Tanımı: Proje Partneri Bulunamaması
Risk Nedenleri: Olası partnerlerle ortak çalışma alanlarının eksikliği

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.1: Sosyal sorumluluk vizyonu ile toplumsal katkı faaliyetlerinin etkinliği arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.1.2: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı
Risk Tanımı: Paydaşlarla sosyal sorumluluk kapsamında işbirliği sağlanamaması
Risk Nedenleri: İşbirliği süreçlerinde yaşabilecek aksaklıklar

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.1: Sosyal sorumluluk vizyonu ile toplumsal katkı faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.1.2: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı
Risk Tanımı: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği
Risk Nedenleri: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla irtibat sağlanamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.1: Sosyal sorumluluk vizyonu ile toplumsal katkı faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.1.3: Hayat boyu öğrenme kapsamında açılan eğitimlere katılan kişi sayısı
Risk Tanımı: Bilimsel, eğitsel etkinliklere katılım sağlanamaması
Risk Nedenleri: Bütçenin aktarılmaması Eğitim tarihlerinin ayarlanamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.1: Sosyal sorumluluk vizyonu ile toplumsal katkı faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.1.4: Topluma yönelik sosyal etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Planlanan etkinliklerin düzenlenememesi
Risk Nedenleri: Planlamada yaşanacak aksaklıklar

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.1: Sosyal sorumluluk vizyonu ile toplumsal katkı faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.1.4: Topluma yönelik sosyal etkinlik sayısı
Risk Tanımı: Mali yetersizlikler
Risk Nedenleri: Sosyal etkinliklere yönelik birim bütçesinin bulunmaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.2: Sosyal sorumluluk vizyonu çerçevesinde kültürel ve sanatsal faaliyetler artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.2.1: Düzenlenen Kültürel ve Sanatsal Faaliyet Sayısı
Risk Tanımı: Etkinliklerin gerçekleşmemesi
Risk Nedenleri: Planlamada yaşanabilecek aksaklıklar

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.2: Sosyal sorumluluk vizyonu çerçevesinde kültürel ve sanatsal faaliyetler artırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.2.1: Düzenlenen Kültürel ve Sanatsal Faaliyet Sayısı
Risk Tanımı: Kültür-sanat faaliyetinin düzenlenememesi.
Risk Nedenleri: Kültür-sanat faaliyetleri için gerekli iş gücü ve maddi kaynağın sağlanamaması. Duyuruların yapılamaması.

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.2: Sosyal sorumluluk vizyonu çerçevesinde kültürel ve sanatsal faaliyetler artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG3.2.1: Düzenlenen Kültürel ve Sanatsal Faaliyet Sayısı
Risk Tanımı: Kültürel ve sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilmemesi.
Risk Nedenleri: Kültürel ve sanatsal faaliyetlerin planlanmaması. Gerekli duyuruların yapılmaması. Öğrenci katılımının sağlanamaması.

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.2: Sosyal sorumluluk vizyonu çerçevesinde kültürel ve sanatsal faaliyetler artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG3.2.3: Kültürel ve Sanatsal Faaliyetlerden Memnuniyet Oranı
Risk Tanımı: Kültür-sanat faaliyetlerinden memnun olunmaması.
Risk Nedenleri: Kültürel-sanatsal faaliyetlerin yapılmaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.2: Sosyal sorumluluk vizyonu çerçevesinde kültürel ve sanatsal faaliyetler artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG3.2.3: Kültürel ve Sanatsal Faaliyetlerden Memnuniyet Oranı
Risk Tanımı: Kültürel sanatsal faaliyetlerden duyulan memnuniyetsizlik
Risk Nedenleri: Yapılan kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yeterli gelmemesi, problemler yaşanması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.3: Sürdürülebilir çevreye yönelik çalışmaların artırılması ve niteliğinin iyileştirilmesi sağlanacaktır.
Performans Göstergesi PG3.3.1: Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı
Risk Tanımı: Etkinliğin gerçekleştirilememesi
Risk Nedenleri: Yeterli duyurunun yapılmaması sonucunda öğrencilerin etkinliğe katılımının sağlanamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.3: Sürdürülebilir çevreye yönelik çalışmaların artırılması ve niteliğinin iyileştirilmesi sağlanacaktır.
Performans Göstergesi PG3.3.1: Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı
Risk Tanımı: Çevresel duyarlılığa yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilememesi
Risk Nedenleri: Planlamada yaşanabilecek aksaklıklar

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.3: Sürdürülebilir çevreye yönelik çalışmaların artırılması ve niteliğinin iyileştirilmesi sağlanacaktır.
Performans Göstergesi PG3.3.1: Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı
Risk Tanımı: Çevre konusunda etkinliğin gerçekleştirilmemesi

Risk Nedenleri: Çevre Sorunları Uygulama Araştırma Merkezinden eğitim için desteğin sağlanamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.

HEDEF 3.3: Sürdürülebilir çevreye yönelik çalışmaların artırılması ve niteliğinin iyileştirilmesi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi PG3.3.1: Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı

Risk Tanımı: Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet

Risk Nedenleri: Mali imkanlara bağlı çevresel duyarlılığa yönelik faaliyet yapılamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.

HEDEF 3.4: Sağlık ve spor faaliyetlerinin sayısı artırılarak etkin yönetimi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi PG3.4.1: Sağlıkla ilgili alanlarda gerçekleştirilen faaliyet sayısı

Risk Tanımı: Sağlık ve spor alanında yapılması planlanan faaliyetin gerçekleştirilememesi

Risk Nedenleri: Planlanan faaliyetlere yeterli katılımın sağlanamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.

HEDEF 3.4: Sağlık ve spor faaliyetlerinin sayısı artırılarak etkin yönetimi sağlanacaktır.

Performans Göstergesi PG3.4.1: Sağlıkla ilgili alanlarda gerçekleştirilen faaliyet sayısı

Risk Tanımı: Sağlık ve spor alanında faaliyet gerçekleştirilmesinin zorluğu

Risk Nedenleri: Öğrencilerin sağlık ve spor alanında yapılacak faaliyetlere ilgi duymaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.

HEDEF 3.5: Paydaşlarla iletişim ve işbirlikleri güçlendirilerek, tüm paydaşların memnuniyet düzeyi artırılacaktır.

Performans Göstergesi PG3.5.1: Çalışan genel memnuniyet düzeyi

Risk Tanımı: Çalışan Memnuniyeti Oranı

Risk Nedenleri: Çalışan memnuniyetinin sağlanamaması. Çalışan personelle sağlıklı iletişim ortamlarının kurulamaması.

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.

HEDEF 3.5: Paydaşlarla iletişim ve işbirlikleri güçlendirilerek, tüm paydaşların memnuniyet düzeyi artırılacaktır.

Performans Göstergesi PG3.5.1: Çalışan genel memnuniyet düzeyi

Risk Tanımı: Kurum çalışanlarının idareye karşı bağlılığında zayıflama olması, performans düşüklüğü

Risk Nedenleri: İdarenin çalışanlarla toplantı yapmaması istek şikayet ve arzularını dinlememesi

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.

HEDEF 3.5: Paydaşlarla iletişim ve işbirlikleri güçlendirilerek, tüm paydaşların memnuniyet düzeyi artırılacaktır.

Performans Göstergesi PG3.5.1: Çalışan genel memnuniyet düzeyi
Risk Tanımı: Çalışanların fiziki ve psikolojik çalışma şartlarının kötü olması nedeni ile memnuniyetin düşük olması
Risk Nedenleri: Yönetimsel veya bütçe yetersizliği sebebiyle fiziki ve psikolojik çalışma şartlarının kötü olması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.5: Paydaşlarla iletişim ve işbirlikleri güçlendirilerek, tüm paydaşların memnuniyet düzeyi arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.5.4: Tedarikçi memnuniyet düzeyi
Risk Tanımı: Tedarikçi memnuniyet oranlarında planlanan artışın sağlanamaması.
Risk Nedenleri: Tedarikçilerin beklentilerinin karşılanamaması

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.5: Paydaşlarla iletişim ve işbirlikleri güçlendirilerek, tüm paydaşların memnuniyet düzeyi arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.5.4: Tedarikçi memnuniyet düzeyi
Risk Tanımı: Tedarikçi memnuniyetsizliği.
Risk Nedenleri: Tedarikçi ilişkilerine gereken hassasiyetin gösterilmemesi. Tedarikçilerin sürece dahil edilmemesi.

AMAÇ 3: Sosyal sorumluluk vizyonu ile çevresel ve kültürel duyarlılığı gözeterek, beklentiler doğrultusunda toplumsal katkı sağlamak.
HEDEF 3.5: Paydaşlarla iletişim ve işbirlikleri güçlendirilerek, tüm paydaşların memnuniyet düzeyi arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG3.5.4: Tedarikçi memnuniyet düzeyi
Risk Tanımı: Tedarikçi memnuniyet oranının düşük çıkması
Risk Nedenleri: Zamanında ödeme yapılamaması,

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.1: Yöneticilerin yetkinliğini geliştirmeye yönelik verilen eğitim sayısı
Risk Tanımı: Yönetimsel süreçlerde aksaklıklar yaşanması
Risk Nedenleri: Yöneticilerin mevzuata yönelik yeterli eğitimleri almamaları

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği arttırılacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.1: Yöneticilerin yetkinliğini geliştirmeye yönelik verilen eğitim sayısı
Risk Tanımı: Birim yöneticilerinin mevzuata yönelik gelişimlerinin yetersiz kalması.
Risk Nedenleri: Birim yöneticileri için mevzuata yönelik gerekli eğitimlerinin planlanmaması. İlgili süreçlerin işletilmemesi.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.3: Yapılan yenilikçi ve yaratıcı düşünce toplantı sayısı
Risk Tanımı: Yeterli katılımın sağlanamaması
Risk Nedenleri: Katılımı ve ilginin düşük olması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.3: Yapılan yenilikçi ve yaratıcı düşünce toplantı sayısı
Risk Tanımı: Yenilikçi ve yaratıcı düşünce komisyonu toplantısının yapılmaması
Risk Nedenleri: Yeterli katılımın sağlanamaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.4: Süreç performans başarı oranı
Risk Tanımı: Süreç performans başarı oranının hedeflenenden düşük olması
Risk Nedenleri: Etkin bir süreç yönetimi yapılmaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.4: Süreç performans başarı oranı
Risk Tanımı: Hedeflenen başarı oranına ulaşamaması.
Risk Nedenleri: Veri girişlerinin yapılmaması.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.4: Süreç performans başarı oranı
Risk Tanımı: Süreç performansı başarı oranı riski, belirli bir sürecin hedeflenen performans ve başarı oranına ulaşamama ihtimalini ifade eder
Risk Nedenleri: Bu riskin nedenleri arasında yetersiz planlama, kaynak eksikliği, süreç içinde karşılaşılan teknik aksaklıklar, iletişim sorunları ve süreç yönetiminde deneyim eksikliği bulunmaktadır.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.5: Yapılan deneyim paylaşım sayısı
Risk Tanımı: Deneyim Paylaşımı yapacak mezun öğrencilerimize ulaşamamak
Risk Nedenleri: Mezun öğrencimizin mücbir sebepleri veya kendilerine ulaşamamak.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.5: Yapılan deneyim paylaşım sayısı
Risk Tanımı: Deneyim paylaşım etkinliklerine yeterli katılımın sağlanmaması
Risk Nedenleri: Deneyim paylaşımı etkinliklerine katılımcıların ilgisizliği

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.6: Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısı
Risk Tanımı: Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısının yetersiz kalması
Risk Nedenleri: Kıyaslama için yeterli veri toplanamaması, karşılaştırma yöntemlerinin etkin uygulanamaması, organizasyon içindeki farkındalığın düşük olması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.6: Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısı
Risk Tanımı: Hedeflenen iç ve dış kıyaslama çalışmalarının yapılmaması
Risk Nedenleri: Kıyaslama çalışmalarının gerekliliği konusunda farkındalık eksikliği

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.1: Sürekli iyileştirme çalışmaları ile kurumsal yönetim süreçlerinin etkinliği artırılabacaktır.
Performans Göstergesi PG4.1.6: Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısı
Risk Tanımı: İç kıyaslama yapılamaması
Risk Nedenleri: Organizasyon kaynaklı aksaklıklar

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.1: Danışma Kurulu toplantı sayısı
Risk Tanımı: Danışma kurulu toplantısının yapılmaması
Risk Nedenleri: Danışma kurulunun toplanamaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.1: Danışma Kurulu toplantı sayısı
Risk Tanımı: Faaliyetin yapılamaması.
Risk Nedenleri: Yeterli katılımın sağlanamaması.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.2: Paydaş Memnuniyet düzeyini artırmak amacıyla yapılan iyileştirme faaliyet sayısı
Risk Tanımı: Paydaş memnuniyet oranının düşük çıkması
Risk Nedenleri: Paydaşlarla iletişimin sağlanamaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.2: Paydaş Memnuniyet düzeyini artırmak amacıyla yapılan iyileştirme faaliyet sayısı
Risk Tanımı: Faaliyetin yapılamaması.
Risk Nedenleri: Faaliyetin yapılamaması.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.3: Değerlendirme amaçlı rapor (iç değerlendirme, öz değerlendirme, YGG vb.) sayısı
Risk Tanımı: Değerlendirme amaçlı raporların hazırlanamaması
Risk Nedenleri: Performans değerlendirme sisteminin etkin şekilde kullanılmaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.3: Değerlendirme amaçlı rapor (iç değerlendirme, öz değerlendirme, YGG vb.) sayısı
Risk Tanımı: Değerlendirmelerin yapılmaması, yapılamaması
Risk Nedenleri: Mücbir nedenlerden dolayı toplantıların ve değerlendirmelerin yapılamaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.4: Yönetişim paydaş memnuniyet oranı
Risk Tanımı: Paydaş ilişkilerinin istenen düzeye çıkmaması
Risk Nedenleri: Paydaşlarla sağlıklı iletişim kurulamaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.
HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.
Performans Göstergesi PG4.2.4: Yönetişim paydaş memnuniyet oranı
Risk Tanımı: Paydaş memnuniyetinin sağlanamaması.

Risk Nedenleri: Paydaş toplantılarının yapılamaması.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.2: Yönetim süreçlerinde katılımcı ve hesap verebilir yaklaşım güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.2.4: Yönetişim paydaş memnuniyet oranı

Risk Tanımı: Paydaşlarla ilişkilerin bozulması, iletişimin kopması

Risk Nedenleri: Paydaşlarla toplantı yapılmaması, anket uygulanmaması, görüşlerinin alınmaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.1: Çalışanların bağlılık düzeyi

Risk Tanımı: Çalışanların bağlılık düzeyinin belirlenen hedeften düşük olması

Risk Nedenleri: Çalışanların bağlılık düzeyini arttıracak faaliyetlerin yapılmaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.1: Çalışanların bağlılık düzeyi

Risk Tanımı: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.

Risk Nedenleri: Ankete katılımın sağlanamaması.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.2: Kurum kültürü algı düzeyi

Risk Tanımı: Kurum kültürü algı düzeyinin düşük olması

Risk Nedenleri: Kurum kültürü oluşturmaya yönelik faaliyetlerin yapılmaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.2: Kurum kültürü algı düzeyi

Risk Tanımı: Eğitimin planlanan zamanda yapılamaması

Risk Nedenleri: İş yoğunluğu

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.2: Kurum kültürü algı düzeyi

Risk Tanımı: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.

Risk Nedenleri: Ankete katılımın sağlanamaması.

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.3: Liderlik algı düzeyi

Risk Tanımı: Liderlik algı düzeyinin düşmesi

Risk Nedenleri: Liderlik algı düzeyinin arttırılmasına yönelik önlemlerin alınmaması

AMAÇ 4: Adalet ve liyakate dayalı, hesap verebilirlik ilkesine bağlı, değişimci, katılımcı, sürekli iyileştirme ve yenilikçi yaklaşıma dayalı yönetim yapısını sürdürmek.

HEDEF 4.3: Kurum kültürü ve katılımcı liderlik yaklaşımı güçlendirilecektir.

Performans Göstergesi PG4.3.3: Liderlik algı düzeyi

Risk Tanımı: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.

Risk Nedenleri: Ankete katılımın sağlanamaması.

EK-2. Yapay Zekâ Modellerine Uygulanan Komut Setinin Yapısal Bileşenleri

1. SİSTEM VE PERSONA TANIMI (System Role)

"Sen, Yükseköğretim Kalite Güvence Sistemi (YÖKAK) ve TS ISO 31000 Risk Yönetimi standartlarında 20 yıl deneyime sahip Kıdemli Stratejik Risk Denetçisisin. Görevin, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin stratejik hedeflerini tehdit eden riskleri analiz etmek ve L-Tipi Risk Matrisi metodolojisine göre puanlamaktır. Karar verirken duygusal değil, kanıta dayalı ve analitik hareket etmelisin."

2. KURUMSAL BAĞLAM (Context Injection)

"Değerlendirmeyi yaparken aşağıdaki kurumsal profili ve kısıtları merkeze almalısın :

Kurum: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi (Devlet Üniversitesi, İç Anadolu Bölgesi).

Temel Nitelik: Bölgesel kalkınma ve ihtisaslaşma odaklı (Tarım ve Jeotermal alanında), kalite süreçlerine tam uyumlu. * Misyon: Milli ve evrensel değerleri benimsemiş, çağın gerektirdiği teknik becerilere sahip insan yetiştirmek; bölgesel ve ülkesel kalkınmaya katkı sağlamak . * Vizyon: Bölgesel kalkınmayı öncileyen, kalite yönetim sistemleri ile model alınan bir üniversite olmak. * Temel Değerler: Eğitimde öğrenci merkezlilik, Ar-Ge'de yenilikçilik, Yönetimde liyakat, şeffaflık ve hesap verebilirlik ."

3. GÖREV VE YÖNERGE (Task & Instruction)

"Sana sunacağım risk maddelerini, üniversitenin Stratejik Planında yer alan Amaç, Hedef ve Performans Göstergeleri (PG) ile ilişkilendirerek analiz etmeni istiyorum. Analiz sürecinde L-Tipi Risk Matrisi (5x5) yöntemini kullanacaksın.

Her bir risk için şu 4 Adımlı Düşünce Zinciri (Chain-of-Thought) sürecini izle:

Bağlam Analizi: Bu risk gerçekleşirse, ilgili Performans Göstergesini (PG) ve Stratejik Hedefi nasıl etkiler? (Örn: PG1.1.1 başarısız mı olur?)

Olasılık Değerlendirmesi: Riskin gerçekleşme sıklığını aşağıdaki RUBRİK'e göre belirle.

Etki Değerlendirmesi: Risk gerçekleştiğinde yaratacağı hasarı aşağıdaki RUBRİK'e göre belirle.

JSON Çıktısı: Sonucu istenen formatta kodla."

4. PUANLAMA RUBRİĞİ (Scoring Rubric)

"Puanlamayı rastgele yapma. Aşağıdaki ölçüğe sıkı sıkıya bağlı kal:"

A) OLASILIK PUANI (1-5):

1 (Çok Düşük): Önümüzdeki 5 yıl içinde gerçekleşmesi beklenmez / Çok nadir.

2 (Düşük): Beklenmez ancak literatürde veya geçmişte örnekleri vardır.

3 (Orta): Yılda en az bir kez gündeme gelebilir / %50 ihtimal.

4 (Yüksek): Yılda birden fazla kez gerçekleşmesi muhtemeldir.

5 (Çok Yüksek): Kesinlikle gerçekleşmesi beklenir / Süreklilik arz eder.

B) ETKİ PUANI (1-5):

1 (Çok Düşük/Önemsiz): İşleyişi durdurmaz, sadece izleme gerekir.

2 (Düşük): İş akışında kısa süreli aksama, kurum içi basit çözümlerle giderilir.

3 (Orta): Hedeflerde gecikme yaratır, ek kaynak ve yönetici müdahalesi gerekir.

4 (Yüksek): Stratejik hedefin başarısız olmasına yol açar, itibar kaybı riski vardır.

5 (Çok Yüksek/Kritik): Stratejik planın çökmesine, yasal yaptırıma veya telafisi imkansız kurumsal zarara yol açar.

5. ÇIKTI FORMATI (Output Format)

Beklenen Çıktı Biçimi (Tablo Formatı):

Amaç Skoru	Hedef Önem Düzeyi (A-E)	Performans Göstergesi Kısa Açıklama	Risk Tanımı	Olasılık (1-5)	Etki (1-5)	Risk
1	1.1	PG1.1.1 Öğretim elemanlarının gelişim etkinliklerine katılım azlığı			3	4
	12	B – Yüksek Akademik gelişim yetersizliği kaliteyi düşürür				
...

Sonuçta beklenen çıktı: Tüm amaç ve hedefleri kapsayan risk değerlendirme tablosu (L tipi 5×5 matris esasına göre).

6. VERİ GİRDİSİ (Input Data)

"Analiz edilecek Stratejik Hedef ve Risk Maddesi şudur:"

Stratejik Amaç: [Excel'den Çekilecek Veri]

Stratejik Hedef: [Excel'den Çekilecek Veri]

Performans Göstergesi (PG): [Excel'den Çekilecek Veri]

RİSK MADDESİ: [Excel'den Çekilecek Veri]

EK-3. İnsan Uzmanlar Tarafından Değerlendirilen Stratejik Plan Riskleri Referans Veri

Seti

Aşağıdaki tablolar araştırmada kullanılan referans veri setinin devamını oluşturmaktadır.

AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.1 - Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerine yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerinin sağlanamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerinin desteklenmemesi; bu konuda etkinlik ve faaliyetlerin planlanmaması, yapılmaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECEŚİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.2 - Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanınmaması.			
RİSK NEDENLERİ: Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik faaliyet yapılmaması. Gerekli duyuruların yapılmaması.			
OLASILIK: 3	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 12	ÖNEM DERECEŚİ: B Yüksek

AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.2 - Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Tanıtmaya yönelik etkinliğin yapılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Etkinliğin yapılamaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECEŚİ: D Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.1, PG1.1.2 - Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanıtımına yönelik etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Eğitimde kalite güvence sisteminin tanıtılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Kalite güvence sisteminin öğrenciler tarafından bilinmemesi, duyurusunun yapılamaması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECEŚİ: C Orta

AMAÇ 1, HEDEF 1.2, PG1.2.1 - Önlisans ve lisans düzeyinde açılacak program sayısı

RİSK TANIMI: Programın açılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Program açılması için gerekli işlemlerin yapılamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECEŚİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.2, PG1.2.1 - Önlisans ve lisans düzeyinde açılacak program sayısı

RİSK TANIMI: Üniversitemizin Önlisans düzeyinde açılacak program sayısı hedeflerinin gerçekleştirilememesi.			
RİSK NEDENLERİ: Bölüm/Program açma süreci takvime uyulmaması. İlgili planlamaların yapılmaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.2, PG1.2.2 - Lisansüstü düzeyde açılacak program sayısı

RİSK TANIMI: Dosyanın tamamlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Başvuru dosyasının istenilen zamanda tamamlanamaması, Herhangi bir nedenden dolayı akademik personel sayısının düşmesi			
OLASILIK: 1	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.2, PG1.2.2 - Lisansüstü düzeyde açılacak program sayısı

RİSK TANIMI: Programın açılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Onay sürecinde yaşanabilecek aksaklıklar			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.1 - Öğrenme yönetim sistemlerinin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğrenci memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Öğrenme yönetim sistemleri kullanılarak yapılan eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik öğrenci memnuniyetinin sağlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Öğrenme yönetim sistemlerine öğrencilerin erişememesi ve sistemde teknik sorunların görülmesi			
OLASILIK: 1	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.1 - Öğrenme yönetim sistemlerinin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğrenci memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Ankete yeterli katılımın sağlanamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.2 - Öğrenme yönetim sisteminin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğretim elemanı memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Öğrenme yönetim sistemleri kullanılarak yapılan eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik öğretim elemanı memnuniyetinin sağlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Öğretim sistemlerine erişim sıkıntılarının yaşanması ve teknik aksaklıkların görülmesi			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.2 - Öğrenme yönetim sisteminin (AYDEP, KEYPS) eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımına yönelik, öğretim elemanı memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanlarının öğrenme yönetim sistemi uygulamalarına yönelik memnuniyetlerinin düşük çıkması			
RİSK NEDENLERİ: Uygulamalarda yaşanabilecek teknik aksaklıklar			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.3 - Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden genel memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Öğrencilerin eğitim öğretim genel memnuniyet düzeyinde beklenen oranın sağlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden öğrenci görüşlerine yeterince önem verilmemesi			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.3 - Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden genel memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Öğrenci memnuniyet oranının düşmesi			
RİSK NEDENLERİ: Öğrencilerin yeterli eğitim ve eğitim ortamından yoksun olması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 1, HEDEF 1.3, PG1.3.3 - Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden genel memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden memnuniyetsizliği.			
RİSK NEDENLERİ: Eğitim öğretim süreçlerinde planlama hataları. İlgili süreçler hakkında duyuru ve hatırlatmalarda gereken hassasiyetin gösterilmemesi.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.1 - Öğretim elemanı başına WoS veri tabanında yer alan SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı başına düşen SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısından azalma			
RİSK NEDENLERİ: Nitelikli araştırma eksikliği, yayın süreçlerinde destek yetersizliği			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.1 - Öğretim elemanı başına WoS veri tabanında yer alan SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının azalması			
RİSK NEDENLERİ: Yayın kalitesinin düşük ve yayın faaliyetlerinin yetersiz olması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 8	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.2 - Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı başına düşen Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısında azalma			
RİSK NEDENLERİ: Akademik destek yetersizliği ve uygun araştırma altyapısı şartlarının olmayışı			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.2 - Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının düşmesi			
RİSK NEDENLERİ: Akademik personelin Scopus indeksinde taranan dergilerin kriterlerine uygun yayın yapamaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.3 - Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: Bilimsel yayın sayısının azalması			
RİSK NEDENLERİ: Dergi süreçlerinin uzun sürmesi veya dergilere yayın gönderilmemesi			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.3 - Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısında azalış			
RİSK NEDENLERİ: Öğretim üyesi performans eksikliği/ Ar-ge çalışmaları için alt yapı eksikliği			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.3 - Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının hedeflenenin altında kalması			
RİSK NEDENLERİ: Öğretim elemanlarının TR dizin indeksinde taranan dergilere bilimsel yayın göndermemesi			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.4 - Öğretim elemanı başına atıf sayısı (WoS/Scopus)

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı başına atıf sayısının düşük olması			
RİSK NEDENLERİ: Düşük kalitede ve yetersiz sayıda yayın yapılması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.4 - Öğretim elemanı başına atıf sayısı (WoS/Scopus)

RİSK TANIMI: Atıf sayısında istenilen sayıya ulaşılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Yayınların görünür olmaması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.4 - Öğretim elemanı başına atıf sayısı (WoS/Scopus)

RİSK TANIMI: Bilimsel yayınların gerçekleşmemesi			
RİSK NEDENLERİ: Akademik personelin bilimsel yayın gerçekleştirmemesi			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.5 - Akademik çalışmalarını teşvik etmeye yönelik faaliyet sayısı

RİSK TANIMI: Akademik çalışmalarını teşvik etmeye yönelik yeterince faaliyet yapılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Sürecin etkin şekilde yönetilememesi			
OLASILIK: 2	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 8	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.1, PG2.1.5 - Akademik çalışmalarını teşvik etmeye yönelik faaliyet sayısı

RİSK TANIMI: Akademik çalışmalarını teşvik etmek için toplantı düzenlememesi			
RİSK NEDENLERİ: Organizasyon kaynaklı aksaklıklar			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.2, PG2.2.3 - Araştırma ve uygulama için ayrılan Üniversite içi kaynak miktarı

RİSK TANIMI: yeterli kaynağın olmaması			
RİSK NEDENLERİ: bütçenin yetersiz olması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.2, PG2.2.4 - Bölgesel Kalkınma ve İhtisaslaşma alanlarına yönelik projeler için kullanılan bütçe miktarı

RİSK TANIMI: İhtisaslaşma projelerin az gerçekleşmesi			
RİSK NEDENLERİ: Projeye az kaynak aktarılması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.1 - Ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen proje sayısı

RİSK TANIMI: Proje sayısının beklenenden az olması			
RİSK NEDENLERİ: Başvurusu yapılan projelerin ulusal ve uluslararası kurumlarca desteklenebilecek nitelikte olmaması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 12	ÖNEM DERECESESİ: B Yüksek

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.1 - Ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen proje sayısı

RİSK TANIMI: Desteklenen proje sayısının yetersiz olması			
RİSK NEDENLERİ: Öğrencilere bu konuda eğitiminin yetersiz olması			
OLASILIK: 4	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 12	ÖNEM DERECESESİ: B Yüksek

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.2 - Sözleşme, protokole vb. dayalı üniversite-sanayi işbirliği sayısı

RİSK TANIMI: Üniversite-sanayi işbirliklerinin yapılamaması			
RİSK NEDENLERİ: Üniversite-sanayi işbirliği toplantılarının yapılmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 8	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.3 - Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanları tarafından yeterli danışmanlık verilememesi			
RİSK NEDENLERİ: Öğretim elemanının danışmanlık verebilecek yetkinlikte olmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.3 - Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısında düşüş olması			
RİSK NEDENLERİ: Öğretim üyesinin performans eksikliği/ Öğretim üyelerinden eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. talep edilmemesi			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.3 - Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısı

RİSK TANIMI: Birimdeki akademik personelin yaptığı test/analiz sayısının 50'nin altında olması			
RİSK NEDENLERİ: Birime yeterli analiz/test talebinin olmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.4 - Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen ulusal (TÜBİTAK) öğrenci projesi sayısı

RİSK TANIMI: Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen TÜBİTAK öğrenci projelerinde hedeflenen sayıya ulaşılamaması			
RİSK NEDENLERİ: Öğrencilerin proje geliştirme konusunda teşvik edilmemesi			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.4 - Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen ulusal (TÜBİTAK) öğrenci projesi sayısı

RİSK TANIMI: Yeterli sayıda proje yapılamaması			
RİSK NEDENLERİ: Öğrencilerin öğrenci projeleri yapmaya ilgisiz olması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.4 - Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen ulusal (TÜBİTAK) öğrenci projesi sayısı

RİSK TANIMI: Projenin kabul edilmemesi			
RİSK NEDENLERİ: Projenin uygun bulunmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.3, PG2.3.5 - BAP kapsamında desteklenen araştırma projesi sayısı

RİSK TANIMI: BAP projesinin yapılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Akademik çalışmalar için yeterli araştırma altyapısının olmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.4, PG2.4.3 - Girişimcilik, proje yönetimi, teknoloji yönetimi ve inovasyon yönetimi konusunda düzenlenen etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Girişimcilik ve yenilikçilik konusunda yeterli tanıtım yapılamaması.			
RİSK NEDENLERİ: İlgili hedef kitle ile takvim uyuşmaması.			
OLASILIK: 2	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.4, PG2.4.5 - Teknoloji Transfer Ofisi projelerine-etkinliklerine katılan öğrenci sayısı

RİSK TANIMI: Öğrencilerin etkinliklere yeterli katılım sağlanılamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Etkinlik ile ilgili bölümlerdeki öğrenci sayısı azlığı.			
OLASILIK: 2	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 2, HEDEF 2.5, PG2.5.1 - Patent süreçlerine ilişkin yürütülen eğitim/bilgilendirme /danışmanlık sayısı

RİSK TANIMI: Patent süreçlerine ilişkin yürütülen eğitim, bilgilendirme veya danışmanlık faaliyetlerinde yanlış veya eksik bilgi verilmesi			
RİSK NEDENLERİ: Eğitim içeriklerinin güncel mevzuata uygun olmaması, eğitmenlerin yetersiz bilgi düzeyi, iletişim eksiklikleri veya katılımcıların bilgi düzeyine uygun olmayan materyallerin kullanılması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.5, PG2.5.2 - AR-GE sonucu ortaya çıkan ürünlere ilişkin alınan patent, marka, çeşit tescili vb. sayısı

RİSK TANIMI: AR-GE sonucu ortaya çıkan ürünlere ilişkin alınan patent, marka, çeşit tescili gibi koruma belgelerinin hedeflenen sayının altında kalması, fikri mülkiyet haklarının yeterince korunamaması			
RİSK NEDENLERİ: Başvuru süreçlerindeki bilgi veya deneyim eksikliği, AR-GE projelerinin fikri mülkiyet tesciline uygun şekilde yönlendirilmemesi, maliyet kaygıları veya tescil süreçlerindeki gecikmeler			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.5, PG2.5.3 - AR-GE sonucu ticarileştirilen ürün sayısı

RİSK TANIMI: AR-GE sonucu üretilen ürünlerin ticarileştirilememesi, ürün sayısı hedefine ulaşılamaması			
RİSK NEDENLERİ: Teknopark ve TEKMER in kurulu olmaması, Geliştirilen ürünlerin hedef pazarın ihtiyaçlarına uygun olmaması, AR-GE projelerindeki teknik eksiklikler			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.5, PG2.5.4 - TTO'ya yapılan Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısı

RİSK TANIMI: TTO'ya yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısının hedeflerin altında kalması, inovasyon kapasitesinin düşük algılanmasına ve performans hedeflerinin tutturulamaması			
RİSK NEDENLERİ: Başvuru süreçlerine yönelik farkındalık eksikliği, destek mekanizmalarının yetersizliği, araştırmacıların bilgi veya motivasyon düzeyinin düşük olması ve başvuru süreçlerinde yaşanan teknik veya idari aksaklıklar			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 2, HEDEF 2.5, PG2.5.4 - TTO'ya yapılan Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısı

RİSK TANIMI: TTO'ya yapılan patent ,faydalı model ve endüstriyel tasarım başvurusu sayısının azlığı.			
RİSK NEDENLERİ: Proje destekleri olarak ürünlerini çıkıya dönüştürecek akademik personel sayısındaki eksiklik.			
OLASILIK: 3	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.1, PG3.1.2 - Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı

RİSK TANIMI: Proje Partneri Bulunamaması			
RİSK NEDENLERİ: Olası partnerlerle ortak çalışma alanlarının eksikliği			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.1, PG3.1.2 - Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı

RİSK TANIMI: Paydaşlarla sosyal sorumluluk kapsamında işbirliği sağlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: İşbirliği süreçlerinde yaşabilecek aksaklıklar			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.1, PG3.1.2 - Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı

RİSK TANIMI: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği			
RİSK NEDENLERİ: Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla irtibat sağlanamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.1, PG3.1.3 - Hayat boyu öğrenme kapsamında açılan eğitimlere katılan kişi sayısı

RİSK TANIMI: Bilimsel, eğitsel etkinliklere katılım sağlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Bütçenin aktarılmaması Eğitim tarihlerinin ayarlanamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.1, PG3.1.4 - Topluma yönelik sosyal etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Planlanan etkinliklerin düzenlenmemesi			
RİSK NEDENLERİ: Planlamada yaşanacak aksaklıklar			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.1, PG3.1.4 - Topluma yönelik sosyal etkinlik sayısı

RİSK TANIMI: Mali yetersizlikler			
RİSK NEDENLERİ: Sosyal etkinliklere yönelik birim bütçesinin bulunmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.2, PG3.2.1 - Düzenlenen Kültürel ve Sanatsal Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Etkinliklerin gerçekleşmemesi			
RİSK NEDENLERİ: Planlamada yaşanabilecek aksaklıklar			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.2, PG3.2.1 - Düzenlenen Kültürel ve Sanatsal Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Kültür-sanat faaliyetinin düzenlenmemesi.			
RİSK NEDENLERİ: Kültür-sanat faaliyetleri için gerekli iş gücü ve maddi kaynağın sağlanamaması. Duyuruların yapılamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.2, PG3.2.1 - Düzenlenen Kültürel ve Sanatsal Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Kültürel ve sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilmemesi.			
RİSK NEDENLERİ: Kültürel ve sanatsal faaliyetlerin planlanmaması. Gerekli duyuruların yapılmaması. Öğrenci katılımının sağlanamaması.			
OLASILIK: 3	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 12	ÖNEM DERECESİ: B Yüksek

AMAÇ 3, HEDEF 3.2, PG3.2.3 - Kültürel ve Sanatsal Faaliyetlerden Memnuniyet Oranı

RİSK TANIMI: Kültür-sanat faaliyetlerinden memnun olunmaması.			
RİSK NEDENLERİ: Kültürel-sanatsal faaliyetlerin yapılmaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.2, PG3.2.3 - Kültürel ve Sanatsal Faaliyetlerden Memnuniyet Oranı

RİSK TANIMI: Kültürel sanatsal faaliyetlerden duyulan memnuniyetsizlik			
RİSK NEDENLERİ: Yapılan kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yeterli gelmemesi, problemler yaşanması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.3, PG3.3.1 - Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Etkinliğin gerçekleştirilememesi			
RİSK NEDENLERİ: Yeterli duyurunun yapılmaması sonucunda öğrencilerin etkinliğe katılımının sağlanamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.3, PG3.3.1 - Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Çevresel duyarlılığa yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilememesi			
RİSK NEDENLERİ: Planlamada yaşanabilecek aksaklıklar			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.3, PG3.3.1 - Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Çevre konusunda etkinliğin gerçekleştirilmemesi			
RİSK NEDENLERİ: Çevre Sorunları Uygulama Araştırma Merkezinden eğitim için desteğin sağlanamaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.3, PG3.3.1 - Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet Sayısı

RİSK TANIMI: Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet			
RİSK NEDENLERİ: Mali imkanlara bağlı çevresel duyarlılığa yönelik faaliyet yapılamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.4, PG3.4.1 - Sağlıkla ilgili alanlarda gerçekleştirilen faaliyet sayısı

RİSK TANIMI: Sağlık ve spor alanında yapılması planlanan faaliyetin gerçekleştirilememesi			
RİSK NEDENLERİ: Planlanan faaliyetlere yeterli katılımın sağlanamaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.4, PG3.4.1 - Sağlıkla ilgili alanlarda gerçekleştirilen faaliyet sayısı

RİSK TANIMI: Sağlık ve spor alanında faaliyet gerçekleştirmenin zorluğu			
RİSK NEDENLERİ: Öğrencilerin sağlık ve spor alanında yapılacak faaliyetlere ilgi duymaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.5, PG3.5.1 - Çalışan genel memnuniyet düzeyi

RİSK TANIMI: Çalışan Memnuniyeti Oranı			
RİSK NEDENLERİ: Çalışan memnuniyetinin sağlanamaması. Çalışan personelle sağlıklı iletişim ortamlarının kurulamaması.			
OLASILIK: 4	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 12	ÖNEM DERECESİ: B Yüksek

AMAÇ 3, HEDEF 3.5, PG3.5.1 - Çalışan genel memnuniyet düzeyi

RİSK TANIMI: Kurum çalışanlarının idareye karşı bağlılığında zayıflama olması, performans düşüklüğü			
RİSK NEDENLERİ: İdarenin çalışanlarla toplantı yapmaması istek şikayet ve arzularını dinlememesi			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.5, PG3.5.1 - Çalışan genel memnuniyet düzeyi

RİSK TANIMI: Çalışanların fiziki ve psikolojik çalışma şartlarının kötü olması nedeni ile memnuniyetin düşük olması			
RİSK NEDENLERİ: Yönetimsel veya bütçe yetersizliği sebebiyle fiziki ve psikolojik çalışma şartlarının kötü olması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 3, HEDEF 3.5, PG3.5.4 - Tedarikçi memnuniyet düzeyi

RİSK TANIMI: Tedarikçi memnuniyet oranlarında planlanan artışın sağlanamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Tedarikçilerin beklentilerinin karşılanamaması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.5, PG3.5.4 - Tedarikçi memnuniyet düzeyi

RİSK TANIMI: Tedarikçi memnuniyetsizliği.			
RİSK NEDENLERİ: Tedarikçi ilişkilerine gereken hassasiyetin gösterilmemesi. Tedarikçilerin sürece dahil edilmemesi.			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 3, HEDEF 3.5, PG3.5.4 - Tedarikçi memnuniyet düzeyi

RİSK TANIMI: Tedarikçi memnuniyet oranının düşük çıkması			
RİSK NEDENLERİ: Zamanında ödeme yapılamaması,			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.1 - Yöneticilerin yetkinliğini geliştirmeye yönelik verilen eğitim sayısı

RİSK TANIMI: Yönetimsel süreçlerde aksaklıklar yaşanması			
RİSK NEDENLERİ: Yöneticilerin mevzuata yönelik yeterli eğitimleri almamaları			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.1 - Yöneticilerin yetkinliğini geliştirmeye yönelik verilen eğitim sayısı

RİSK TANIMI: Birim yöneticilerinin mevzuata yönelik gelişimlerinin yetersiz kalması.			
RİSK NEDENLERİ: Birim yöneticileri için mevzuata yönelik gerekli eğitimlerinin planlanmaması. İlgili süreçlerin işletilmemesi.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 2	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.3 - Yapılan yenilikçi ve yaratıcı düşünce toplantı sayısı

RİSK TANIMI: Yeterli katılımın sağlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Katılımı ve ilginin düşük olması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.3 - Yapılan yenilikçi ve yaratıcı düşünce toplantı sayısı

RİSK TANIMI: Yenilikçi ve yaratıcı düşünce komisyonu toplantısının yapılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Yeterli katılımın sağlanamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.4 - Süreç performans başarı oranı

RİSK TANIMI: Süreç performans başarı oranının hedeflenenden düşük olması			
RİSK NEDENLERİ: Etkin bir süreç yönetimi yapılmaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.4 - Süreç performans başarı oranı

RİSK TANIMI: Hedeflenen başarı oranına ulaşamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Veri girişlerinin yapılmaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.4 - Süreç performans başarı oranı

RİSK TANIMI: Süreç performansı başarı oranı riski, belirli bir sürecin hedeflenen performans ve başarı oranına ulaşamama ihtimalini ifade eder			
RİSK NEDENLERİ: Bu riskin nedenleri arasında yetersiz planlama, kaynak eksikliği, süreç içinde karşılaşılan teknik aksaklıklar, iletişim sorunları ve süreç yönetiminde deneyim eksikliği bulunmaktadır.			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.5 - Yapılan deneyim paylaşım sayısı

RİSK TANIMI: Deneyim Paylaşımı yapacak mezun öğrencilerimize ulaşamamak			
RİSK NEDENLERİ: Mezun öğrencimizin mücbir sebepleri veya kendilerine ulaşamamak.			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.5 - Yapılan deneyim paylaşım sayısı

RİSK TANIMI: Deneyim paylaşım etkinliklerine yeterli katılımın sağlanmaması			
RİSK NEDENLERİ: Deneyim paylaşımı etkinliklerine katılımcıların ilgisizliği			
OLASILIK: 2	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 8	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.6 - Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısı

RİSK TANIMI: Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısının yetersiz kalması			
RİSK NEDENLERİ: Kıyaslama için yeterli veri toplanamaması, karşılaştırma yöntemlerinin etkin uygulanamaması, organizasyon içindeki farkındalığın düşük olması			
OLASILIK: 3	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 9	ÖNEM DERECESESİ: C Orta

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.6 - Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısı

RİSK TANIMI: Hedeflenen iç ve dış kıyaslama çalışmalarının yapılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Kıyaslama çalışmalarının gerekliliği konusunda farkındalık eksikliği			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.1, PG4.1.6 - Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısı

RİSK TANIMI: İç kıyaslama yapılamaması			
RİSK NEDENLERİ: Organizasyon kaynaklı aksaklıklar			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.1 - Danışma Kurulu toplantı sayısı

RİSK TANIMI: Danışma kurulu toplantısının yapılmaması			
RİSK NEDENLERİ: Danışma kurulunun toplanamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.1 - Danışma Kurulu toplantı sayısı

RİSK TANIMI: Faaliyetin yapılamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Yeterli katılımın sağlanamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.2 - Paydaş Memnuniyet düzeyini artırmak amacıyla yapılan iyileştirme faaliyet sayısı

RİSK TANIMI: Paydaş memnuniyet oranının düşük çıkması			
RİSK NEDENLERİ: Paydaşlarla iletişimin sağlanamaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 6	ÖNEM DERECESİ: C Orta

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.2 - Paydaş Memnuniyet düzeyini artırmak amacıyla yapılan iyileştirme faaliyet sayısı

RİSK TANIMI: Faaliyetin yapılamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Faaliyetin yapılamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.3 - Değerlendirme amaçlı rapor (iç değerlendirme, öz değerlendirme, YGG vb.) sayısı

RİSK TANIMI: Değerlendirme amaçlı raporların hazırlanamaması			
RİSK NEDENLERİ: Performans değerlendirme sisteminin etkin şekilde kullanılmaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.3 - Değerlendirme amaçlı rapor (iç değerlendirme, öz değerlendirme, YGG vb.) sayısı

RİSK TANIMI: Değerlendirmelerin yapılmaması, yapılamaması			
RİSK NEDENLERİ: Mücbir nedenlerden dolayı toplantıların ve değerlendirmelerin yapılamaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 5	RİSK PUANI: 10	ÖNEM DERECESİ: B Yüksek

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.4 - Yönetişim paydaş memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Paydaş ilişkilerinin istenen düzeye çıkması			
RİSK NEDENLERİ: Paydaşlarla sağlıklı iletişim kurulamaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.4 - Yönetişim paydaş memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Paydaş memnuniyetinin sağlanamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Paydaş toplantılarının yapılamaması.			
OLASILIK: 3	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 12	ÖNEM DERECESESİ: B Yüksek

AMAÇ 4, HEDEF 4.2, PG4.2.4 - Yönetişim paydaş memnuniyet oranı

RİSK TANIMI: Paydaşlarla ilişkilerin bozulması, iletişimin kopması			
RİSK NEDENLERİ: Paydaşlarla toplantı yapılmaması, anket uygulanmaması, görüşlerinin alınmaması			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.1 - Çalışanların bağlılık düzeyi

RİSK TANIMI: Çalışanların bağlılık düzeyinin belirlenen hedeften düşük olması			
RİSK NEDENLERİ: Çalışanların bağlılık düzeyini arttıracak faaliyetlerin yapılmaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 3	RİSK PUANI: 3	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.1 - Çalışanların bağlılık düzeyi

RİSK TANIMI: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Ankete katılımın sağlanamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.2 - Kurum kültürü algı düzeyi

RİSK TANIMI: Kurum kültürü algı düzeyinin düşük olması			
RİSK NEDENLERİ: Kurum kültürü oluşturmaya yönelik faaliyetlerin yapılmaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

Tablo 3.97. AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.2 - Kurum kültürü algı düzeyi

RİSK TANIMI: Eğitimin planlanan zamanda yapılamaması			
RİSK NEDENLERİ: İş yoğunluğu			
OLASILIK: 2	ETKİ: 2	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.2 - Kurum kültürü algı düzeyi

RİSK TANIMI: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Ankete katılımın sağlanamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESESİ: E Çok Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.3 - Liderlik algı düzeyi

RİSK TANIMI: Liderlik algı düzeyinin düşmesi			
RİSK NEDENLERİ: Liderlik algı düzeyinin arttırılmasına yönelik önlemlerin alınmaması			
OLASILIK: 1	ETKİ: 4	RİSK PUANI: 4	ÖNEM DERECESİ: D Düşük

AMAÇ 4, HEDEF 4.3, PG4.3.3 - Liderlik algı düzeyi

RİSK TANIMI: İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.			
RİSK NEDENLERİ: Ankete katılımın sağlanamaması.			
OLASILIK: 1	ETKİ: 1	RİSK PUANI: 1	ÖNEM DERECESİ: E Çok Düşük

EK-4. Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Analiz Veri Seti ve Puan Dağılım Tablosu

Risk_ID	Risk_Tanımı	İnsan_Olasılık	GPT_Olasılık	Gemini_Olasılık	Claude_Olasılık	Manus_Olasılık	Perpl_Olasılık	İnsan_Etki	GPT_Etki	Gemini_Etki	Claude_Etki	Manus_Etki	Perpl_Etki
R1	İletişim ve organizasyon sorunları	3	4	4	3	4	3	3	3	3	2	3	4
R2	Öğretim elemanlarının sürekli gelişimine yönelik olarak düzenlenen etkinliklere katılımın düşük olması	2	3	3	4	4	3	2	3	4	3	4	3
R3	Öğretim elemanlarının akademik faaliyetlerinin azalması	3	4	3	3	3	2	1	3	5	4	3	5
R4	Öğretim elemanlarının sürekli gelişimlerinin sağlanamaması.	1	3	2	3	4	2	2	3	5	3	5	4
R5	Eğitimde Kalite Güvence Sisteminin tanınmaması.	3	4	3	4	3	2	4	4	4	4	4	5
R6	Tanıtmaya yönelik etkinliğin yapılmaması	2	4	2	2	4	2	2	3	4	3	3	4
R7	Eğitimde kalite güvence sisteminin tanıtılmaması	3	5	3	3	4	3	3	4	3	3	3	4
R8	Programın açılmaması	1	4	3	2	3	3	1	3	5	5	4	4
R9	Üniversitemizin Önlisans düzeyinde açılacak program sayısı hedeflerinin gerçekleştirilememesi.	1	3	4	3	3	2	1	3	5	4	4	4
R10	Dosyanın tamamlanamaması	1	4	3	2	3	2	4	3	5	4	4	5
R11	Programın açılmaması	1	4	3	2	3	3	3	3	5	4	4	4
R12	Öğrenme yönetim sistemleri kullanılarak yapılan eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik öğrenci memnuniyetinin sağlanamaması	1	4	4	3	4	3	2	4	4	3	4	4
R13	İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.	1	3	5	4	3	2	1	4	3	2	3	4
R14	Öğrenme yönetim sistemleri kullanılarak yapılan eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik öğretim elemanı memnuniyetinin sağlanamaması	1	5	3	3	4	3	1	4	4	3	4	4
R15	Öğretim elemanlarının öğrenme yönetim sistemi uygulamalarına yönelik memnuniyetlerinin düşük çıkması	1	5	4	3	3	2	3	4	4	3	3	4
R16	Öğrencilerin eğitim öğretim genel memnuniyet düzeyinde beklenen oranın sağlanamaması	1	3	3	3	4	3	1	4	5	4	4	4
R17	Öğrenci memnuniyet oranının düşmesi	3	4	2	3	4	2	3	4	5	4	4	4
R18	Öğrencilerin eğitim öğretim süreçlerinden memnuniyetsizliği.	1	3	4	3	4	3	2	4	3	3	5	4
R19	Öğretim elemanı başına düşen SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısından azalma	1	4	3	4	3	3	1	5	5	5	5	4
R20	SCIE, SSCI veya AHCI indekslerinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının azalması	2	4	3	3	3	2	4	5	5	5	5	4

R21	Öğretim elemanı başına düşen Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısında azalma	1	4	3	3	4	3	1	5	5	4	5	4
R22	Öğretim elemanı başına Scopus indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının düşmesi	2	4	3	3	4	3	3	5	5	4	5	4
R23	Bilimsel yayın sayısının azalması	3	4	4	4	3	2	3	5	4	3	4	4
R24	Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısında azalış	3	4	3	3	3	3	3	5	4	3	4	4
R25	Öğretim elemanı başına TR dizin indeksinde taranan dergilerdeki bilimsel yayın sayısının hedeflenenin altında kalması	1	3	4	3	4	2	1	5	4	2	4	4
R26	Öğretim elemanı başına atıf sayısının düşük olması	2	4	3	4	3	3	3	5	5	4	3	4
R27	Atıf sayısında istenilen sayıya ulaşılmaması	3	4	4	3	3	3	2	5	4	3	3	4
R28	Bilimsel yayınların gerçekleşmemesi	3	3	2	2	3	2	3	5	5	5	3	4
R29	Akademik çalışmaları teşvik etmeye yönelik yeterince faaliyet yapılmaması	2	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4
R30	Akademik çalışmaları teşvik etmek için toplantı düzenlememesi	2	5	3	2	3	2	2	5	3	2	3	4
R31	Yeterli kaynağın olmaması	3	5	4	4	4	3	3	5	5	4	5	5
R32	İhtisaslaşma projelerin az gerçekleşmesi	3	4	4	4	4	3	3	5	5	5	4	4
R33	Proje sayısının beklenenden az olması	3	4	3	3	4	3	4	5	4	4	4	4
R34	Desteklenen proje sayısının yetersiz olması	4	4	4	3	3	2	3	5	3	3	4	4
R35	Üniversite-sanayi işbirliklerinin yapılamaması	2	4	3	3	4	3	4	5	4	4	4	4
R36	Öğretim elemanları tarafından yeterli danışmanlık verilememesi	2	4	2	2	3	2	3	3	5	3	4	4
R37	Öğretim elemanı tarafından verilen eğitim, mentorluk, danışmanlık, test, analiz, bilirkişilik vb. sayısında düşüş olması	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	4	4
R38	Birimdeki akademik personelin yaptığı test/analiz sayısının 50'nin altında olması	2	4	4	4	3	2	2	3	4	2	3	4
R39	Öğretim elemanları danışmanlığında yürütülen TÜBİTAK öğrenci projelerinde hedeflenen sayıya ulaşılamaması	2	3	4	3	4	3	2	5	3	3	4	4
R40	Yeterli sayıda proje yapılamaması	2	4	5	3	4	2	3	5	3	3	3	4
R41	Projenin kabul edilmemesi	2	3	3	3	3	3	2	5	3	3	3	3
R42	BAP projesinin yapılamaması	2	4	3	3	4	3	2	5	5	4	4	4
R43	Girişimcilik ve yenilikçilik konusunda yeterli tanıtım yapılamaması.	2	4	4	3	3	2	1	3	3	2	3	4
R44	Öğrencilerin etkinliklere yeterli katılım sağlanılamaması.	2	3	3	4	4	2	1	3	2	3	3	4
R45	Patent süreçlerine ilişkin yürütülen eğitim, bilgilendirme veya danışmanlık faaliyetlerinde yanlış veya eksik bilgi verilmesi	3	4	3	2	3	3	3	5	5	4	4	5

R46	AR-GE sonucu ortaya çıkan ürünlere ilişkin alınan patent, marka, çeşit tescili gibi koruma belgelerinin hedeflenen sayının altında kalması, fikri mülkiyet haklarının yeterince korunamaması	3	4	4	3	4	3	3	5	5	4	4	4
R47	AR-GE sonucu üretilen ürünlerin ticarileştirilememesi, ürün sayısı hedefine ulaşılamaması	3	5	4	4	4	4	3	5	5	5	5	4
R48	TTO'ya yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuru sayısının hedeflerin altında kalması, inovasyon kapasitesinin düşük algılanmasına ve performans hedeflerinin tutturulamaması	2	5	5	3	3	3	3	5	4	3	3	4
R49	TTO'ya yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvurusu sayısının azlığı.	3	4	3	3	3	2	2	5	5	3	3	4
R50	Proje Partneri Bulunamaması	3	4	3	2	3	2	3	5	3	3	3	4
R51	Paydaşlarla sosyal sorumluluk kapsamında işbirliği sağlanamaması	2	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4
R52	Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla yapılan işbirliği	1	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	4
R53	Bilimsel, eğitsel etkinliklere katılım sağlanamaması	1	4	4	3	3	3	1	5	3	2	3	4
R54	Planlanan etkinliklerin düzenlenememesi	1	4	4	3	3	2	3	3	3	2	3	4
R55	Mali yetersizlikler	2	5	5	4	4	3	2	5	4	3	4	4
R56	Etkinliklerin gerçekleşmemesi	1	4	4	3	3	2	3	3	3	3	3	4
R57	Kültür-sanat faaliyetinin düzenlenememesi.	1	4	5	4	4	3	1	3	4	3	4	4
R58	Kültürel ve sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilmemesi.	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4
R59	Kültür-sanat faaliyetlerinden memnun olunmaması.	1	3	5	2	3	2	1	3	3	4	4	4
R60	Kültürel sanatsal faaliyetlerden duyulan memnuniyetsizlik	2	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	4
R61	Etkinliğin gerçekleştirilememesi	1	3	4	3	3	2	1	3	3	2	3	4
R62	Çevresel duyarlılığa yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilememesi	2	4	4	3	3	2	3	3	3	3	3	4
R63	Çevre konusunda etkinliğin gerçekleştirilmemesi	2	3	3	2	3	3	3	3	4	3	3	4
R64	Çevresel Duyarlılığa Yönelik Faaliyet	1	4	5	4	4	3	2	3	4	3	3	4
R65	Sağlık ve spor alanında yapılması planlanan faaliyetin gerçekleştirilememesi	2	3	4	3	3	2	2	3	3	2	3	4
R66	Sağlık ve spor alanında faaliyet gerçekleştirilmesinin zorluğu	2	3	5	3	3	2	2	3	3	3	3	4
R67	Çalışan Memnuniyeti Oranı	4	3	4	3	4	4	3	4	5	4	4	4
R68	Kurum çalışanlarının idareye karşı bağlılığında zayıflama olması, performans düşüklüğü	2	3	3	3	4	3	2	3	5	4	5	5
R69	Çalışanların fiziki ve psikolojik çalışma şartlarının kötü olması nedeni ile memnuniyetin düşük olması	2	5	3	4	4	4	2	5	5	4	5	4
R70	Tedarikçi memnuniyet oranlarında planlanan artışın sağlanamaması.	3	3	3	2	3	3	3	4	2	2	3	3
R71	Tedarikçi memnuniyetsizliği.	2	3	3	3	3	2	3	4	2	3	3	4

R72	Tedarikçi memnuniyet oranının düşük çıkması	2	4	4	4	4	3	2	4	3	3	4	4
R73	Yönetmel süreçlerde aksaklıklar yaşanması	1	4	3	3	4	3	1	3	5	4	4	4
R74	Birim yöneticilerinin mevzuata yönelik gelişmelerinin yetersiz kalması.	1	4	3	3	4	2	2	3	5	3	5	4
R75	Yeterli katılımın sağlanamaması	1	3	5	3	3	2	1	3	3	2	3	4
R76	Yenilikçi ve yaratıcı düşünce komisyonu toplantısının yapılmaması	1	3	5	2	3	2	3	3	3	2	3	4
R77	Süreç performans başarı oranının hedeflenenden düşük olması	1	3	3	3	4	4	3	3	5	4	4	4
R78	Hedeflenen başarı oranına ulaşamaması.	1	3	4	3	4	3	1	3	5	3	4	5
R79	Süreç performansı başarı oranı riski, belirli bir sürecin hedeflenen performans ve başarı oranına ulaşamama ihtimalini ifade eder	2	5	4	3	4	3	2	5	5	4	5	5
R80	Deneyim Paylaşımı yapacak mezun öğrencilerimize ulaşamamak	3	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2	3
R81	Deneyim paylaşım etkinliklerine yeterli katılımın sağlanmaması	2	3	5	3	3	2	4	3	2	3	2	4
R82	Yapılan iç/dış kıyaslama çalışma sayısının yetersiz kalması	3	4	4	4	4	3	3	3	5	3	4	4
R83	Hedeflenen iç ve dış kıyaslama çalışmalarının yapılmaması	1	4	4	3	4	2	3	3	5	3	4	4
R84	İç kıyaslama yapılamaması	2	5	3	3	3	2	2	5	4	2	3	4
R85	Danışma kurulu toplantısının yapılmaması	1	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	4
R86	Faaliyetin yapılamaması.	1	4	3	4	3	2	1	3	4	3	3	4
R87	Paydaş memnuniyet oranının düşük çıkması	2	3	4	3	4	3	3	4	5	4	4	4
R88	Faaliyetin yapılamaması.	1	4	3	2	3	2	1	3	5	3	3	4
R89	Değerlendirme amaçlı raporların hazırlanamaması	1	4	4	3	4	4	4	3	5	3	5	4
R90	Değerlendirmelerin yapılmaması, yapılamaması	2	4	2	2	3	3	5	3	4	4	4	3
R91	Paydaş ilişkilerinin istenen düzeye çıkmaması	1	3	4	3	4	3	3	3	5	3	4	4
R92	Paydaş memnuniyetinin sağlanamaması.	3	4	3	3	4	2	4	4	5	3	4	4
R93	Paydaşlarla ilişkilerin bozulması, iletişimin kopması	2	3	3	3	4	3	2	3	5	3	5	4
R94	Çalışanların bağlılık düzeyinin belirlenen hedeften düşük olması	1	3	4	3	4	4	3	3	5	4	5	4
R95	İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.	1	3	5	4	3	2	1	4	4	2	4	4
R96	Kurum kültürü algı düzeyinin düşük olması	1	3	4	3	4	3	4	3	4	4	4	5
R97	Eğitimin planlanan zamanda yapılamaması	2	4	5	3	3	2	2	3	3	3	3	4
R98	İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.	1	3	5	4	3	2	1	4	4	2	4	4
R99	Liderlik algı düzeyinin düşmesi	1	4	3	3	4	3	4	3	5	3	5	5
R100	İlgili memnuniyet düzeyinin ölçememesi veya belirtilen hedefe ulaşamaması.	1	3	5	4	3	2	1	4	4	2	4	4

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı : Evren ÇOLAKOĞLU

Eğitim Durumu

Önlisans: Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, Medya ve İletişim

Lisans: Anadolu Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme

Mesleki Deneyim

Sakarya Üniversitesi	2000-2016
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	2016-2023
Ankara Üniversitesi	2023-Halen

Yayınlar:

Çolakoğlu, E. ve Özata, M. (2021). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Öğrencilerinin AYDEP Öğrenme Yönetim Sisteminden Memnuniyet Durumlarının İncelenmesi. G. Ömeroğlu, M. Arslan ve M. Albayrak (Ed.), *ICOLDE 2021 - Açık Öğretim ve Uzaktan Eğitim Uluslararası Kongre (Özet ve Tam Metin Bildiriler) içinde (ss. 185-196)*. Atatürk Üniversitesi Yayınları.